

Bjørn Olsen

**Unge med innvandrerbakgrunn i arbeid og
utdanning 2009**

Rapporter I denne serien publiseres analyser og kommenterte statistiske resultater fra ulike undersøkelser. Undersøkelser inkluderer både utvalgsundersøkelser, tellinger og registerbaserte undersøkelser.

© Statistisk sentralbyrå, august 2011 Ved bruk av materiale fra denne publikasjonen skal Statistisk sentralbyrå oppgis som kilde.	Standardtegn i tabeller	Symbol
ISBN 978-82-537-8167-9 (trykt)	Tall kan ikke forekomme	.
ISBN 978-82-537-8168-6 (elektronisk)	Oppgave mangler	..
ISSN 0806-2056	Oppgave mangler foreløpig	...
Emne: 06.01/ 04 og 02.01.10	Tall kan ikke offentliggjøres	:
Trykk: Statistisk sentralbyrå	Null	-
	Mindre enn 0,5 av den brukte enheten	0
	Mindre enn 0,05 av den brukte enheten	0,0
	Foreløpig tall	*
	Brudd i den loddrette serien	—
	Brudd i den vannrette serien	
	Desimaltegn	,

Forord

Rapporten, "Unge med innvandrerbakgrunn i arbeid og utdanning 2009", er utarbeidet på oppdrag av Barne- likestillings- og inkluderingsdepartementet og bygger på registerbaserte data pr. 4. kvartal 2009. Rapporten er i hovedsak en oppdatering av den tidligere publiserte rapporten, "Unge med innvandrerbakgrunn i arbeid og utdanning 2008." Rapport 2010/57 basert på 2008 data. (http://www.ssb.no/emner/06/01/rapp_ung_innv/rapp_201057/rapp_201057.pdf). Analyser av unge med innvandrerbakgrunn i arbeid og utdanning har vært et prosjekt med årlig publisering siden temaet ble belyst for første gang i Samfunnsspeilet 4 /2006. Det daværende Arbeids- og inkluderingsdepartementet var opprinnelig oppdragsiver for dette prosjektet. Det finansieres nå av Barne-, likestillings-, og inkluderingsdepartementet.

Rapporten er utarbeidet av rådgiver Bjørn Olsen, Seksjon for arbeidsmarkedsstatistikk.

Sammendrag

Rapporten belyser hvordan andelen som er i arbeid eller utdanning blant personer i alderen 16 til 34 år varierer med innvandrerbakgrunn. Det er tre grupper som sammenlignes: 1) De som har kommet til Norge som innvandrere fra følgende verdensregioner: Øst- Europa utenom EU, Asia, Afrika, Sør- og Mellom-Amerika og Oseania utenom Australia og New - Zealand. 2) De som er født i Norge av foreldre som er innvandrere fra de samme verdensregionene og 3) Personer i resten av befolkningen, dvs. majoritetsbefolkningen. Rapporten baserer seg på registerbaserte statistikker per 4. kvartal 2009.

Tallene bekrefter hovedmønsteret fra tidligere undersøkelser ved at norskfødte under 25 år med innvandrerforeldre ligger forholdsvis nært opptil ungdom i majoritetsbefolkningen når det gjelder deltakelse i arbeid og utdanning. Forskjellen øker litt blant de over 25 år. Dette skyldes i hovedsak et lavere sysselsettingsnivå blant de norskfødte kvinnene med innvandrerforeldre.

Blant de som selv er innvandrere, er det en betydelig større differanse i andelen aktive (dvs. i arbeid eller utdanning) i forhold til majoriteten i alle aldersgrupper. Alder ved innvandringstidspunktet har imidlertid mye å si, da de som innvandret i ganske ung alder har en andel aktive omtrent på nivå med de norskfødte med innvandrerforeldre. Kjønn spiller også en stor rolle, i det innvandremenn har et betraktelig høyere sysselsettingsnivå enn kvinnene i aldersgruppene over 19 år, noe som skyldes et særlig lavt nivå blant de innvandrerkvinnene som er gifte og har barn. Dette er en relativt stor gruppe blant unge innvandrere, i og med at innvandrerkvinner gifter seg i yngre alder enn majoritetskvinner og norskfødte kvinner med innvandrerforeldre. Vi finner også en relativt stor andel familieinnvandrere blant disse kvinnene.

Det er grunn til å merke seg at forskjeller i utdanningsnivå har større betydning enn innvandringsbakgrunn når det gjelder aktivitetsnivået blant de over 19 år. Blant dem på samme utdanningsnivå, er det bare moderate forskjeller mellom majoriteten og de to gruppene med innvandringsbakgrunn. Det er personer med kun obligatorisk utdanning som gjennomgående har lavest aktivitetsnivå, og her er det ikke så stor forskjell mellom befolkningsgruppene. Det vil si at unge med minoritetsbakgrunn ikke kommer spesielt dårligere ut mht. andel aktive enn det majoriteten gjør blant dem med kun obligatorisk utdanning. Videre ser vi at andel aktive blant norskfødte med innvandrerforeldre og innvandrere som har utdanning utover obligatorisk nivå, ligger et godt stykke over aktivitetsnivået blant de i majoritetsbefolkningen som kun har obligatorisk utdanning.

Da gruppene med innvandringsbakgrunn har høyere andeler med kun obligatorisk utdanning enn majoriteten blant de over 19 år, er dette en viktig bakenforliggende årsak til forskjellene i aktivitetsnivået mellom befolkningsgruppene. I særlig grad gjelder dette innvandrere, men det må presiseres at vi kun har utdanningsopplysninger for omkring halvparten av denne gruppen. Disse omfatter de som innvandret før 2000 og de som har tatt utdanningen i Norge.

Konjunkturuomslaget fra 2008 til 2009 ga sterkest nedgang i andel aktive blant innvandrere, på 3,5 prosentpoeng. Blant norskfødte med innvandrerforeldre var reduksjonen mer moderat, på 1,7 prosentpoeng, mens majoritetsbefolkningen hadde minst nedgang, på 1,1 prosentpoeng. Det var de med kun obligatorisk utdanning som hadde størst nedgang i alle tre befolkningsgrupper. I de to gruppene med innvandringsbakgrunn gikk andelen ned med litt over 5 prosentpoeng i hver gruppe mens vi ser en reduksjon på 4,2 prosentpoeng i majoriteten. Det var følgelig liten forskjell blant de lavest utdannende i hvordan konjunkturedgangen slo ut. Som følge av dette mønsteret ser vi bl.a. at den laveste utdannede majoritetsbefolkningen fra 19 til 34 år i mye større grad ble berørt av konjunkturedgangen fra 2008 til 2009 enn de med innvandrerbakgrunn som hadde utdanning utover obligatorisk nivå.

Abstract

This report looks at how the share of young people aged 16-34 years in employment and education varies with immigration background. The following three groups are compared: 1) Those who arrived in Norway as immigrants from Eastern-Europe outside the EU, from Asia, Africa and South- and Central-America; 2) those born in Norway to immigrant parents with background from the mentioned world regions and 3) people of non-immigrant background (i.e. the majority population). The report is based on register statistics for the 4th quarter 2009.

The 2009 figures confirm the main pattern that emerged in our previous researches in the sense that the Norwegian-born to immigrant parents under 25 years are close to the majority population when it comes to the share that are in employment or in education. Among those above 25 years of age we see a slightly increasing gap between the two populations. This is mostly due to a lower level of employment among the female Norwegian-born to immigrant parents.

As the immigrant group is concerned, the gap to the majority was much larger irrespective of age. Their age at the time of immigration is, however, important for the share of actives (i.e. in employment or education). If they immigrated as small children, the share of actives is approximately the same as for Norwegian-born to immigrant parents. Gender is also a variable of great importance, since immigrant males have a considerable higher level of actives compared to the females among those above 19 years of age. This is due to a particular low level among married immigrant women with children, who constitute a rather large group among immigrants since immigrant women marry at a younger age compared to women in the rest of the population. There is also a great share of family immigrants among the immigrant women.

It should be noticed that differences in education level among those above 19 years of age are of greater importance than immigrant background as the shares of actives are concerned. When we look at those at equal education levels, only moderate differences emerge between the majority and the two groups with immigrant background. It is people with compulsory education only who in particular have the lowest rates of actives, and among them there are rather small differences between the population groups. This means that young people with minority background are not particularly more marginalized than the majority among those at the lowest educational level. Hence, we can also observe higher shares of actives among Norwegian-born to immigrant parents and immigrants with education above compulsory level compared to the majority with compulsory education only.

Since the groups with immigrant background have larger shares of only compulsory educated than the majority among those above 19 years of age, this is among the most important causes behind the differences in activity level between the population groups. As the immigrant group is concerned, we must, however, emphasize that only half of the group have registered information about education. This group consists of those who immigrated before 2000 and those who are educated in Norway.

The economic decline from 2008 to 2009 caused the strongest decline in the share of actives among immigrants, of 3.5 percentage points. Among the Norwegian-born to immigrant parents the decrease was more moderate, 1.7 percentage points, while the majority had the weakest decrease, at 1.1 percentage point. The group with compulsory education only experienced the strongest fall in the rate of actives within all of the three population groups. Among those with immigrant background we can observe a decline of 5 percentage points within each group, while the rate fell with 4.2 percentage points within the majority group. Hence, there are small differences among the lowest educated as the effects of the economic decline is concerned. As a consequence of this pattern, we can note that the lowest educated majority 19-34 years of age was much more affected by the economic decline than those with immigrant background with education above compulsory level.

Acknowledgement: The work is financed by the Ministry of Children, Equality and Social Inclusion

Innhold

Forord 3

Sammendrag	4
Abstract	5
1. Innledning	7
1.1. Problemstilling og sentrale variabler.....	7
1.2. Hovedgrupper og betegnelser.....	8
1.3. Datakilder og definisjoner.....	8
2. Demografiske særtrekk ved gruppene	10
2.1. Over 70 prosent av de norskfødte med innvandrerforeldre er under 25 år.....	10
2.2. Stor asiatisk dominans blant norskfødte med innvandrerforeldre.....	11
2.3. Innvandrerkvinner har noe kortere botid enn menn, og de er flere.....	12
2.4. Familie og flukt vanligste innvandringsgrunn.....	13
3. Forskjeller i aktivitetsnivået mellom hovedgruppene	15
3.1. Nedgang i aktivitetsnivået i alle grupper i 2009, men i ulik grad.....	15
3.2. De yngste og de eldste er minst berørt av nedgangen.....	16
3.3. Norskfødte under 25 år ligger fortsatt nært opptil majoriteten.....	17
3.4. Atskillig mer likestilling blant norskfødte enn blant innvandrere.....	19
3.5. Størst forskjell mellom befolkningsgruppene blant kvinner.....	20
3.6. Kohortanalyse, status i 2004 og fem år senere.....	21
4. Forskjeller i aktivitetsnivået mellom norskfødte med innvandrerforeldre og innvandrere mht. landbakgrunn	22
4.1. Størst forskjell blant innvandrere.....	22
4.2. Høyere nivå blant norskfødte med innvandrerforeldre i alle landgrupper.....	23
5. Betydningen av alder ved innvandringstidspunktet	25
5.1. De som innvandret som barn er nesten på nivå med de norskfødte.....	25
5.2. Større kjønnsforskjeller blant de senere innvandrede.....	27
6. Betydningen av sivilstand og familiesituasjon	29
6.1. Små forskjeller mht. den faktiske familiesituasjonen.....	29
6.2. Flere kvinner enn menn fra 25 til 34 år lever i parforhold med barn.....	30
6.3. Gifte kvinner med innvandrerbakgrunn er mindre yrkesaktive.....	31
6.4. Endringer i sysselsettingen fra 2008 til 2009.....	32
7. Utdanningsnivå og aktivitetsstater	34
7.1. Mange innvandrere uten registrert utdanning.....	34
7.2. Mange fortsatt under utdanning.....	35
7.3. Utdanningsnivå gir større forskjeller enn innvandringsbakgrunn.....	36
7.4. Mest tilbakegang blant de med kun obligatorisk utdanning.....	39
8. Gruppene utenfor arbeid og utdanning	40
8.1. Mange innvandrere i ukjent inaktiv status.....	40
8.2. Over 20 prosent av innvandrerkvinnene i ukjent inaktiv status.....	42
8.3. De med kun obligatorisk utdanning overrepresentert på inaktive stater.....	43
8.4. Deltakelse på introduksjonsordninger som aktiv status.....	45
8.5. Inaktive stater og landbakgrunn (verdensregion).....	46
Referanser	48
Vedlegg A: Tabeller	49
Figurregister	65
Tabellregister	66

1. Innledning

1.1. Problemstilling og sentrale variabler

SSB har de siste årene gjort fire undersøkelser av ungdom med innvandrerbakgrunn og den tilknytningen de har til arbeidsliv og utdanningsinstitusjoner (Olsen 2006, 2008, 2010a og 2010b). Den foreliggende rapporten er en videreføring av disse undersøkelsene og tar utgangspunkt i tall for 4. kvartal 2009. Her vil som tidligere variabelen aktivitetsstatus stå sentralt. Denne favner både sysselsetting og om man er under utdanning samt kombinasjonen av disse to statusene, som er ganske utbredt blant ungdom. Summen av disse statusene gir en totalandel ”aktive” for hver enkelt gruppe. Den resterende andelen er personer utenfor arbeidsliv og utdanningsinstitusjoner.

En slik innfallsvinkel har først og fremst *deltakelsen* i arbeidsliv og utdanning som sitt hovedfokus. Da disse to institusjonene utgjør viktige arenaer for integrering i samfunnet, vil variabelen aktivitetsstatus i første rekke kunne belyse det integreringspotensialet som gjør seg gjeldende i de ulike ungdomsgruppene med innvandrerbakgrunn. Det er med andre ord ikke resultater i form av skoleprestasjoner og yrkeskarrierer som er temaet for denne framstillingen.

Populasjonen er som tidligere, avgrenset til de mellom 16 og 34 år. I det øvre alderssjiktet er det vel mer på sin plass å snakke om ”unge voksne”, der de fleste har avsluttet sin utdanning og er fullt i gang med sitt yrkesaktive liv. Men dette er også en fase av livet der mange har stiftet familie og fått omsorgsansvar for små barn, noe som kan virke inn på yrkesaktiviteten – særlig for kvinner. Av den grunn er variabler som sivilstand og familiesituasjon trukket inn i framstillingen.

Kjønn er en viktig variabel når vi skal se på ulikheter i andel aktive, framfor alt i enkelte innvandrergupper der det er store kjønnsforskjeller i menns favør. Vi ser følgelig størst avstand til majoritetsbefolkningen blant innvandrerkvinner. Disse forskjellene henger mye sammen med noe ulikt mønster mht. sivilstand og familiesituasjon og en betydelig lavere sysselsetting blant gifte innvandrerkvinner som har barn enn blant majoritetskvinnene. Men også blant norskfødte kvinner med innvandrerforeldre er aktivitetsnivået noe lavere blant de over 25 år, om enn ikke i samme grad. Betydningen av familiesituasjon og sivilstand kommer vi nærmere inn på i kapittel 5.

Utdanningsnivå spiller også en viktig rolle mht. aktivitetsnivået blant de over 19 år. Det vil bl.a. framgå at de med kun obligatorisk utdanning har en vesentlig lavere andel aktive enn gruppene med utdanning på videregående eller på universitets/høyskolenivå. Dette gjør seg gjeldende i alle tre befolkningsgrupper uansett innvandrerbakgrunn, og er en bakenforliggende årsak til de ulikhetene vi ser mellom befolkningsgruppene, bl.a. fordi de med innvandringsbakgrunn har flere med kun obligatorisk utdanning enn majoriteten. I særlig grad gjelder dette innvandrene.

Alder er naturligvis også en variabel av stor betydning. Aldersspennet 16-34 år favner vidt forskjellige livsfaser mht. utdanningsforløp, arbeidslivstilknytning og familieetablering. For innvandrergruppens vedkommende er også botiden i Norge av essensiell betydning for de mulighetene man opparbeider seg på arbeidsmarkedet. Landbakgrunn er også en variabel som vi skal se frambringer forskjeller innad i innvandrergruppen.

Hovedperspektivet i undersøkelsene er forskjellen mellom unge i majoritetsbefolkningen på den ene siden og gruppen med norskfødte med innvandrerforeldre og de som selv er innvandrere på den andre når det gjelder andelen aktive (dvs. de som er sysselsatte og/eller er under utdanning). Hvilke variasjoner ser vi i

aktivitetsnivået når vi forholder oss til de nevnte variablene og hvor store er avstandene i forhold til majoritetsbefolkningen i så henseende?

I tillegg retter vi søkelyset mot de gruppene som ikke inngår i statusene vi betegner som "aktive", dvs. de som verken er sysselsatte eller under utdanning på referansetidspunktet. Disse gruppene vil bl.a. bli belyst på bakgrunn av de offentlige ytelsene de eventuelt mottar.

1.2. Hovedgrupper og betegnelser

Den foreliggende rapporten benytter de definisjonene og betegnelsene som SSB innførte i 2008. Det vil si at vi i stedet for "førstegenerasjons innvandrere" bruker kun bruker "innvandrere" som betegnelse på denne gruppen som er født i utlandet av utenlandske foreldre. Dessuten er "etterkommere" erstattet med "norskfødte med innvandrerforeldre" som betegnelse på de som er født i Norge og der begge foreldrene har innvandret.

Ellers er betegnelsene "vestlige" og "ikke-vestlige land" ikke lenger offisiell SSB terminologi når vi todeler innvandreres landbakgrunn. Fortsatt er en slik todeling nyttig i mange sammenhenger, men vi bruker i stedet nøytrale betegnelser som landgruppe 1 og 2 som består av følgende verdensregioner:

<i>Landgruppe 1</i>	EU/EFTA land, Nord-Amerika, Australia og New Zealand
<i>Landgruppe 2</i>	Europa utenom EU/EFTA, Asia (inkl. Tyrkia), Afrika, Sør og Mellom-Amerika og Oseania utenom Australia og New Zealand.

Som nevnt innledningsvis, er det kun innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre fra *landgruppe 2* som blir belyst i denne rapporten.

Norskfødte med innvandrerforeldre er for øvrig den gruppen det kanskje knytter seg størst interesse til i disse analysene. Deres vei inn i utdanningsinstitusjoner og arbeidsliv blir ansett som selve prøvesteinen på innvandrernes integrasjon i et samfunn. I motsetning til de som selv har innvandret, har de hatt hele sin sosialisering i Norge og gjennomført all obligatorisk utdanning i norsk skole. Men ingen vokser opp helt uberørt av foreldres verdier og normer. De norskfødte er i mange henseende en tokulturell gruppe, ofte preget av motstridende impulser fra det norske samfunn og vestlig ungdomskultur på den ene siden og foreldres kulturelle og religiøse verdier på den andre.

1.3. Datakilder og definisjoner

Opplysningene om innvandringskategori, landbakgrunn, fødeland, botid i Norge, kjønn og alder er hentet fra Statistisk sentralbyrås Befolkningsstatistikksystem. De øvrige datakildene er:

Sysselsatte: Den registerbaserte sysselsettingsstatistikken for innvandrere som publiseres årlig på SSBs nettsider (<http://www.ssb.no/emner/06/01/innvregsys/>). Datagrnnlaget for denne statistikken er i hovedsak NAVs arbeidstakerregister samt selvangivelsesregisteret som gir data om selvstendig næringsdrivende. Dessuten benyttes lønns- og trekkoppgaveregisteret som gir opplysninger om mindre lønnstakerforhold som ikke er meldepliktige til Arbeidstakerregisteret. I tillegg har også vernepliktige og sivilarbeidere status som sysselsatte.

Sysselsatte defineres på dette grunnlaget som personer som utførte inntektsgivende arbeid av minst én times varighet i referanseuken (i november), samt personer som har et slikt arbeid, men som var midlertidig fraværende pga. sykdom, ferie, lønnet permisjon eller lignende.

Under utdanning: Opplysningene om personer med igangværende utdanning er hentet fra SSBs datafiler over befolkningens høyeste utdanning. Dette gjelder også opplysninger om (hittil) høyeste fullførte utdanning.

Registrert arbeidsledige og deltakere på arbeidsmarkedstiltak. Bygger på data fra NAVs arbeidssøkerregister, ARENA. Registeret omfatter alle registrerte arbeidssøkere i Norge, dvs. helt arbeidsledige og personer på ordinære arbeidsmarkedstiltak.

Øvrige inaktive grupper. Disse blir klassifisert på grunnlag av SSBs System for persondata (SFP) i den grad de kan gjenfinnes der. SFP baserer seg i hovedsak på diverse NAV registre for bl.a. attføring, yrkeshemmede, sosialhjelp, uførhet og enslig forsørgerstønad.

Familiesituasjon, baserer seg på opplysninger om sivilstand og samlivsstatus hentet fra SSBs befolkningsstatistikk. Opplysninger om *førstegangsfødsler* bygger også på denne kilden.

2. Demografiske særtrekk ved gruppene

De to befolkningsgruppene med innvandrerbakgrunn vi tar for oss her, vil avvike noe i forhold til majoriteten når det bla. gjelder alderssammensetning og kjønnsfordelingen, noe som kan trekke aktivitetsnivået ned, og da sysselsettingen især. Når det gjelder de norskfødte med innvandrerforeldre, vil den lave gjennomsnittsalderen i denne befolkningsgruppen gi en overrepresentasjon i den yngste aldersgruppen mellom 16 og 19 år. Befolkningsgruppen vil selvsagt også være påvirket av innvandringsmønsteret på 1970 og 80 – tallet da foreldrene bosatte seg i Norge. Dette gir en sterk asiatisk dominans der særlig Pakistan er den mest framtreddende nasjonaliteten.

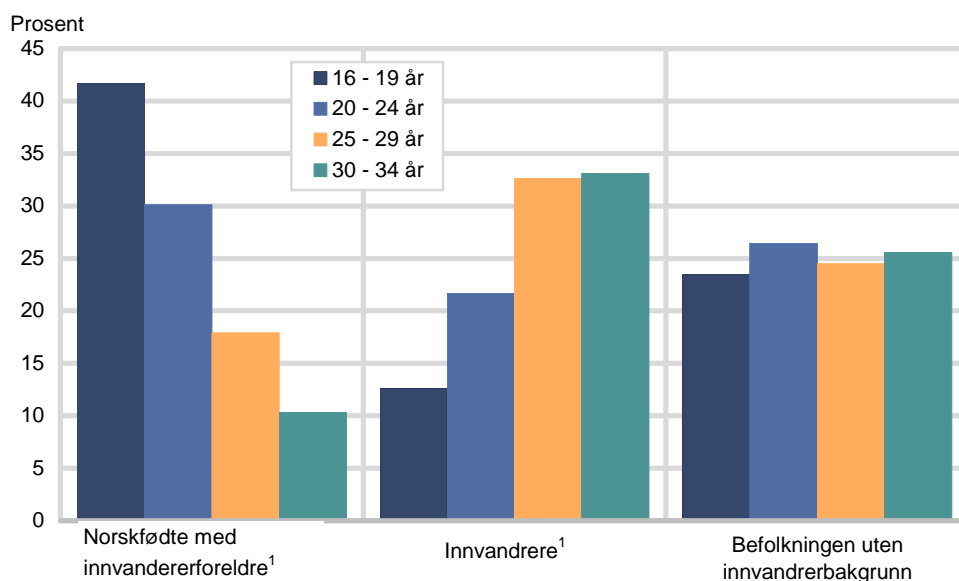
Sammensetningen i innvandrergruppen er på den annen side særlig påvirket av innvandringen i nyere tid, men også avgrensningen mht. landbakgrunn og alder bidrar til noen skjevheter. Blant annet ser vi at det er noe høyere kvinneandel i denne utvalgte befolkningsgruppen og at kvinnene har noe kortere botid. Dessuten er familieinnvandring særlig utbredt blant innvandrerkvinnene her. I det følgende går vi litt nærmere inn på disse demografiske faktorene.

2.1. Over 70 prosent av de norskfødte med innvandrerforeldre er under 25 år

Da denne framstillingen baserer seg på personer med bakgrunn fra landgruppe 2, vil ikke hele gruppen av norskfødte med innvandrerforeldre være inkludert. Som det går fram av vedleggstabell A1b, er det i denne sammenheng snakk om en gruppe bestående av nesten 19 000 personer som er norskfødte med innvandrerforeldre. Landbakgrunnen defineres her ut fra morens landbakgrunn. Norskfødte med bakgrunn fra landgruppe 1 teller 2 200 personer og representerer følgelig et klart mindretall i denne befolkningsgruppen.

Det må også presiseres at nedre aldersgrense er satt til 16 år i denne framstillingen, siden arbeidsmarkedstilknytning er et av de sentrale perspektivene. Barn og unge under denne aldersgrensen som utgjør ganske mange blant norskfødte med innvandrerforeldre, inngår altså ikke i gruppen som belyses i denne rapporten. Den øvre aldersgrensen på 34 år gir ellers ganske små begrensninger. Kun 439 personer fra landgruppe 2 er 35 år og eldre. Blant de i landgruppe 1 er det imidlertid flere i denne alderen, dvs. litt over 2 000.

Figur 2.1. Befolkningen 16-34 år etter innvandrerbakgrunn og alder. Prosent. 4. kvartal 2009

¹ Med bakgrunn fra Øst-Europa utenom EU, Asia (inkl. Tyrkia), Afrika, Sør- og Mellom-Amerika og Oseania utenom Australia og New Zealand

De norskfødte med innvandrerforeldre har en aldersprofil som klart avviker fra de andre to befolkningsgruppene som belyses her. (figur 2.1). Nærmere 42 prosent av dem befinner seg i aldersgruppen 16- 19 år. Dette er en nesten dobbel så høy andel som i majoriteten og mer enn tre ganger så høy som i innvandrergruppen. En konsekvens av denne aldersskjevheten er at mange flere norskfødte med innvandrerforeldre står utenfor arbeidslivet og vil i hovedsak være i videregående utdanning. Dette vil trekke sysselsettningsnivået ned i denne gruppen når den betraktes under ett. Av den grunn kan norskfødte med innvandrerforeldre ikke sammenliknes med andre befolkningsgrupper i arbeidsmarkedssammenheng uten at det tas hensyn til alder og i tillegg at man er under utdanning.

Vi ser videre at 30 prosent av de norskfødte med innvandrerforeldre er i alderen 20 til 24 år. Her er avvikene i forhold til de andre to befolkningsgruppene ikke fullt så stor, men til sammen er så mange som 72 prosent av de norskfødte under 25 år og befinner seg følgelig i et alderssjikt der utdanning står sentralt for mange og sysselsetting kun er en supplerende aktivitetsstatus. I de to aldersgruppene over 24 år får norskfødte med innvandrerforeldre dermed en underrepresentasjon som vel er mest iøynefallende i den eldste gruppen fra 30 til 34 år. Kun 10 prosent er i denne aldersgruppen, mens innvandrere har tre ganger så høy andel og majoriteten om lag 2,5 ganger så høy.

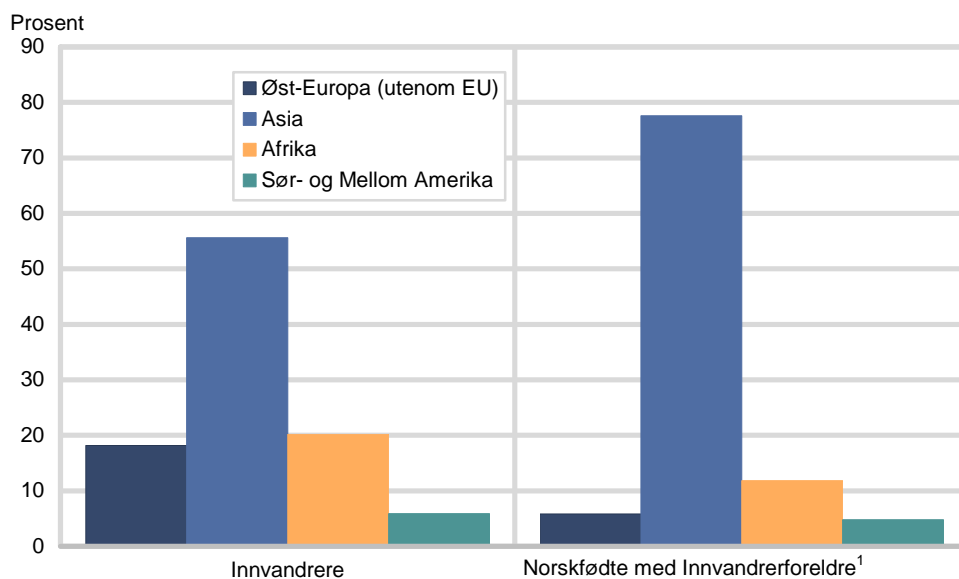
Ellers får vi en nokså jevn fordeling på aldersgruppene i majoriteten, dvs. rundt 25 prosent i hver. Innvandrere har derimot en viss hovedtyngde i aldersgruppene over 24 år. Til sammen befinner over 65 prosent seg i alderen 25 til 34 år, dvs. den mest yrkesaktive gruppen i vårt alderssegment. En konsekvens av en slik skjevhet er at denne befolkningsgruppen vil være mer påvirket av konjunkturer på arbeidsmarkedet enn de andre to når den betraktes under ett, og da særlig i forhold til de norskfødte med innvandrerforeldre.

2.2. Stor asiatisk dominans blant norskfødte med innvandrerforeldre

Et annet særtrekk ved gruppen norskfødte med innvandrerforeldre er den store dominansen av de med asiatisk bakgrunn. Av figur 2.2 går det fram at nærmere 78 prosent har familiebakgrunn fra Asia. Også i innvandrerbefolkningen (i vårt alderssegment) er den asiatiske gruppen størst, men ikke fullt så dominerende med en andel på noe over 55 prosent. Den afrikanske gruppen er den nest største blant de norskfødte, men utgjør likevel ikke mer enn om lag 12 prosent. De øvrige to, fra Øst-Europa (utenom EU) og Latin Amerika må kalles marginale i denne befolkningsgruppen med henholdsvis ca. 6 og 5 prosent.

Vi ser ellers at gruppen fra Øst-Europa (utenom EU) er tre ganger så høy blant innvandrerne, dvs. på 18 prosent, og at den afrikanske gruppen nesten er dobbelt så høy, på 20 prosent blant innvandrerne. Det latinamerikanske gruppen på 6 prosent er derimot like marginal blant innvandrere som de norskfødte. Det må imidlertid igjen understrekes at det ikke er hele innvandrerpopulasjonen fra disse verdensdelene som presenteres her, men de mellom 16 og 34 år. Landgrupper med en høyere gjennomsnittsalder vil følgelig bli noe underrepresentert innenfor dette alderssegmentet.

Når det gjelder den sterke asiatiske dominansen blant norskfødte med innvandrerforeldre, skyldes dette at det er fra denne verdensregionen vi finner de mest etablerte innvandrergruppene. I særlig grad gjelder dette de med pakistansk bakgrunn som blant de norskfødte utgjør over 34 prosent (tabell 2.1). De øvrige nasjonalitetene er betraktelig mindre, men vi ser at de med foreldre fra Vietnam utgjør 12 prosent og de med bakgrunn fra Tyrkia 9,5 prosent. Til sammen har over halvparten (55,5 prosent) i denne befolkningsgruppen foreldre bakgrunn fra de tre nevnte landene.

Figur 2.2. Innvandrere og norskfødte 16-34 år med innvandrerforeldre etter verdensregion

¹ Basert på morens landbakgrunn

Tabell 2.1. Norskfødte 16-74 år med innvandrerforeldre¹ etter landbakgrunn. 4. kvartal 2009

I alt	19 422	100,0
Pakistan	6 657	34,3
Vietnam	2 345	12,1
Tyrkia	1 846	9,5
India	1 244	6,4
Marokko	1 054	5,4
Sri Lanka	781	4,0
Filippinene	468	2,4
Iran	495	2,6
Andre	4 532	23,3

¹ Med landbakgrunn fra Øst-Europa utenom EU, Asia (inkl. Tyrkia), Afrika, Sør- og Mellom-Amerika og Oseania utenom Australia og New Zealand

2.3. Innvandrerkvinner har noe kortere botid enn menn, og de er flere

Som en følge av innvandringsmønsteret de siste årene og den avgrensningen som blir gjort i forhold til alder og landbakgrunn, får innvandrergruppen en noe høyere kvinneandel, dvs. nærmere 55 prosent mot litt i underkant av 49 prosent i de andre to befolkningsgruppene (tabell 2.2). Ser vi på de enkelte aldersgruppene, er kvinneandelen blant innvandrere høyest i de to eldre aldersgruppene dvs. fra 25 år og oppover der kvinner utgjør 57 prosent i begge grupper.

Tabell 2.2. Personer 16-34 år etter innvandringsbakgrunn, kjønn og alder. Prosent. 4. kvartal 2009

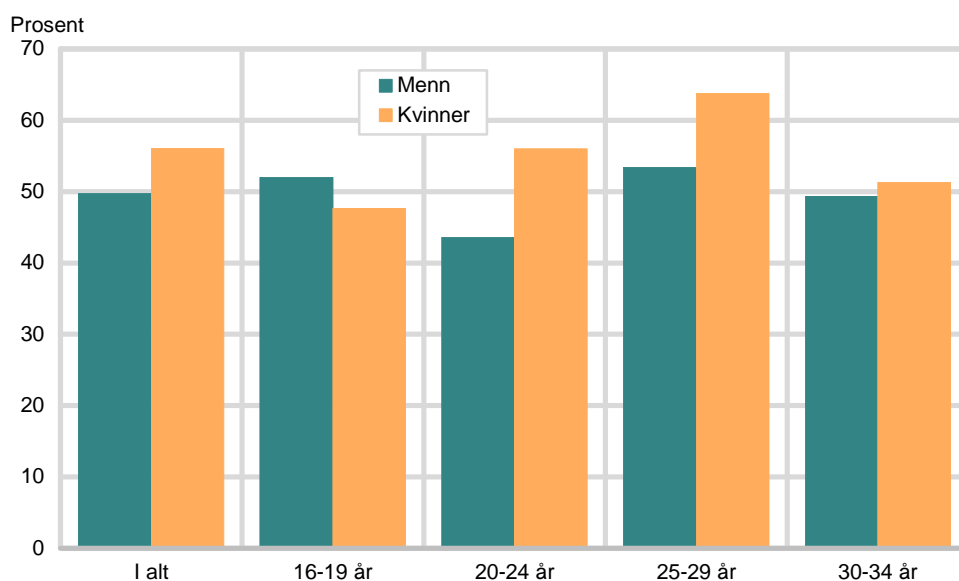
	I alt	16-19 år	20-24 år	25-29 år	30-34 år
Uten innvandringsbakgrunn					
Menn	51,3	51,4	51,4	51,3	51,0
Kvinner	48,7	48,6	48,6	48,7	49,0
Norskfødte med innvandrerforeldre¹					
Menn	51,4	51,4	50,9	51,5	53,1
Kvinner	48,6	48,6	49,1	48,5	46,9
Innvandrere¹					
Menn	45,2	53,5	47,0	42,9	43,1
Kvinner	54,8	46,5	53,0	57,1	56,9

¹ Med landbakgrunn fra Øst-Europa utenom EU, Asia (inkl. Tyrkia), Afrika, Sør- og Mellom-Amerika og Oseania utenom Australia og New Zealand

Et annet særtrekk ved innvandrerguppen er at kvinner har noe kortere botid i Norge enn menn. I gjennomsnitt hadde innvandrermenn i vår populasjon en botid på 9,2 år mot 8,2 blant kvinner.

Tar vi for oss de av innvandrerne som har en botid i Norge på under 7 år (figur 2.3), ser vi at kvinnene har høyere andeler enn menn, 56 mot 49,7 prosent. Det går videre fram av figuren at kvinner mellom 25 og 29 år har høyest andel med botid på under 7 år med nærmere 64 prosent, mens menn i denne alderen hadde en tilsvarende andel som lå 10 prosentpoeng lavere. Blant de i alderen 20 til 24 år er det enda større forskjell mellom kvinner og menn i så henseende, 56 mot 43,6 prosent. Denne overrepresentasjonen av de med kortere botid blant innvandrerkvinner i disse aldersgruppene vil bidra til å trekke aktivitetsnivået ned og utvide kjønnsulikheten mht. sysselsetting. Når vi samtidig tar i betraktning at det er en viss overvekt av kvinner i innvandrerguppen, og blant dem mellom 25 og 29 år spesielt, vil også sysselsettingsnivået for innvandrere i alt til en viss grad bli påvirket av disse demografiske faktorene.

Figur 2.3. Innvandrere¹ med botid på under 7 år etter kjønn og alder. Prosent. 4. kvartal 2009

¹ Med landbakgrunn fra Øst-Europa utenom EU, Asia (inkl. Tyrkia), Afrika, Sør- og Mellom-Amerika og Oseania utenom Australia og New Zealand

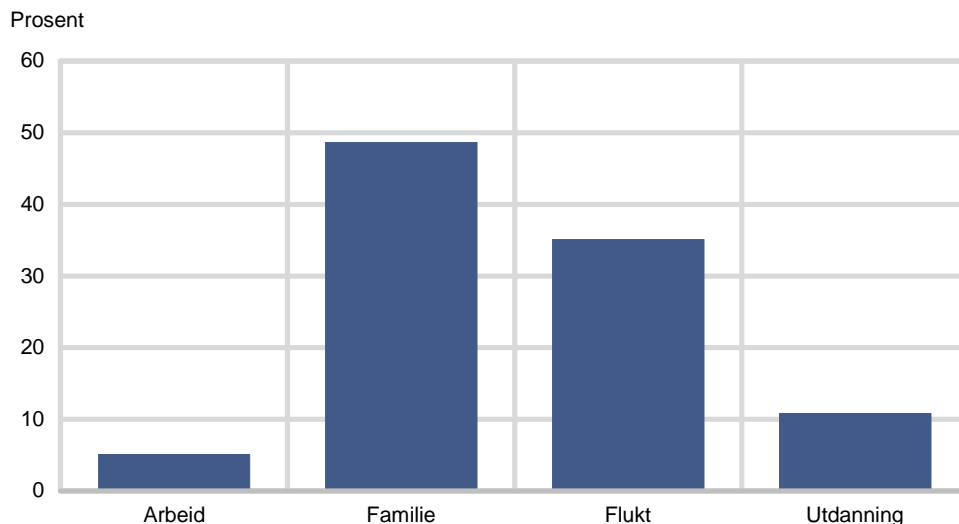
2.4. Familie og flukt vanligste innvandringsgrunn

Vi har opplysninger om innvandringsgrunn for alle innvandrere bosatt etter 1989. I vår innvandrerpulasjon fra 16 til 34 år har 90 prosent opplysninger om dette. Vi ser at familieinnvandring og flukt er de mest utbredte grunnene til innvandring med andeler på henholdsvis 48,7 og 35 prosent (figur 2.4a). De som har innvandret for å ta utdanning ligger på ca. 11 prosent, mens arbeidsinnvandrere ikke utgjør flere enn 5 prosent. Dette fordelingsmønsteret må ses på bakgrunn av sammensetningen i vår innvandrerpulasjon hva alder og landbakgrunn angår. Det er svært få i vårt unge alderssegment med denne bakgrunnen som er arbeidsinnvandrere, og som tidligere poengtert, er innvandrere fra EU landene ikke inkludert i den østeuropeiske gruppen. Av den grunn vil arbeidsinnvandring ikke trekke sysselsettingsnivået opp i denne gruppen.

Det er imidlertid noen forskjeller i menns og kvinners innvandringsgrunn i vår populasjon. Blant kvinner er familieinnvandring desidert mest utbredt med en andel på over 57 prosent mot ca. 38 prosent blant mennene (figur 2.4b). Det er flukt som er mest utbredt blant innvandrermenn. Denne kategorien utgjorde her 46,6 prosent mot 26 prosent blant kvinnene. Den relativt store utbredelsen av familieinnvandring blant kvinnene kan være en faktor som især trekker syssel-

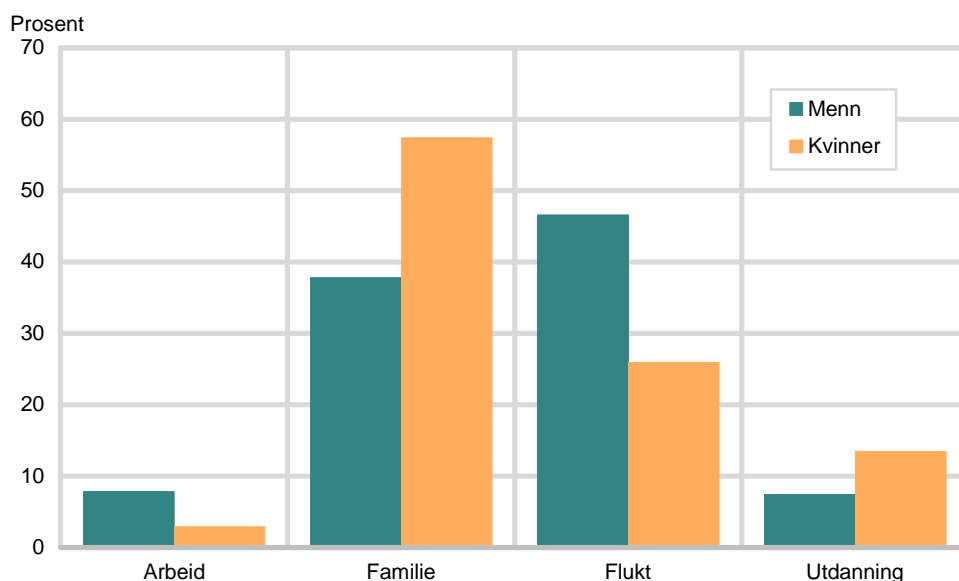
settingsnivået ned blant de med kortere botid, siden ekteskapsinngåelse og familie-etablering er vanlig i denne gruppen, ikke minst i vårt alderssegment. En del innvandrerkvinner har dermed inngått ekteskap og stiftet familie i forbindelse med innvandringen til Norge. Av den grunn vil familierelaterte oppgaver sannsynligvis være de mest dominerende de første årene i et nytt land.

Figur 2.4 a. Innvandrere¹ 16-34 år etter innvandringsgrunn. Prosent. 4. kvartal. 2009

¹ Med landbakgrunn fra Øst-Europa utenom EU, Asia (inkl. Tyrkia), Afrika, Sør- og Mellom-Amerika og Oseania utenom Australia og New Zealand

Figur 2.4b. Innvandrere¹ 16-34 år etter innvandringsgrunn og kjønn. Prosent. 4. kvartal. 2009

¹ Med landbakgrunn fra Øst-Europa utenom EU, Asia (inkl. Tyrkia), Afrika, Sør- og Mellom-Amerika og Oseania utenom Australia og New Zealand

3. Forskjeller i aktivitetsnivået mellom hovedgruppene

Vi skal i dette kapitlet se nærmere på forskjellene i aktivitetsnivået mellom de tre befolkningsgruppene som er gjenstand for vår undersøkelse. Vi vil gi en beskrivelse av forskjellene ut fra alder og kjønn. Innledningsvis vil vi belyse endringene i andel aktive i de ulike gruppene fra perioden 2008 til 2009 som har vært preget av en konjunkturedgang på arbeidsmarkedet.

3.1. Nedgang i aktivitetsnivået i alle grupper i 2009, men i ulik grad

Våre analyser av unge med innvandringsbakgrunn startet opp i en periode med konjunkturoppgang. I årene 2004 til 2007 så vi en jevn økning i aktivitetsnivået i alle tre befolkningsgrupper som følge av den generelle sysselsettingsveksten. Vi så kanskje sterkest utslag av denne veksten blant de med innvandrerbakgrunn i tjueårsalderen (Olsen 2008 og 2010). Konjunkturoppgangen opphørte imidlertid med finanskrisen som inntraff høsten 2008. Vi så da mot slutten av året en stagnasjon i det totale sysselsettingsnivået i landet og bare en marginal økning blant innvandrere som året før hadde opplevd en relativt sterk vekst.

Også når det gjelder de tre unge befolkningsgruppene i vår undersøkelse markerer utgangen av 2008 et brudd i den forutgående vekstperioden, men tilbakegangen var likevel moderat. Det var i første rekke blant de mellom 16 og 24 år at vi kunne konstatere en svak nedgang i aktivitetsnivået ved utgangen av 2008 (Olsen 2010). Dette gjorde seg gjeldende i alle tre befolkningsgrupper, men kanskje noe sterkere blant norskfødte med innvandrerforeldre og til dels i innvandrergruppen. Likevel var det ikke snakk om større reduksjoner enn fra 1 til like under 2 prosentpoeng. Blant de som er 25 år og eldre kunne vi derimot se en svak økning i andelen aktive i alle tre befolkningsgrupper. Også her var endringstallene litt sterkere blant de med innvandringsbakgrunn.

Det er først i 4. kvartal 2009 at vi ser mer markante utslag av konjunkturomslaget i form av en klar nedgang i sysselsettingen. I hele befolkningen gikk sysselsettingen ned med 1,9 prosentpoeng (fra 71,6 til 69,7 prosent) og blant innvandrere var det en nedgang på 3,5 prosentpoeng (fra 64,2 til 61,7 prosent). Det vil si at innvandrerne i sterkere grad ble berørt av konjunkturedgangen (<http://www.ssb.no/emner/06/01/innvregsys/>).

I våre tre befolkningsgrupper i alderen 16 til 34 år ser vi tilsvarende tendens i andelen aktive totalt fra 4. kvartal 2008 til 2009 (tabell 3.1), dvs. sterkest nedgang blant innvandrere (på 3,5 prosentpoeng). Blant norskfødte med innvandrerforeldre er reduksjonen mer moderat, på 1,7 prosentpoeng, mens majoritetsbefolkningen hadde svakest nedgang, på 1,1 prosentpoeng. Vi ser også at utslagene er sterkest blant menn i alle tre befolkningsgrupper, noe som samsvarer med tendensene i hele befolkningen og blant innvandrere totalt. Innvandrer menn hadde følgelig størst nedgang i andel aktive på 5 prosentpoeng mot 2,4 blant innvandrerkvinnene. Blant norskfødte med innvandrerforeldre var nedgangen 1,1 prosentpoeng (for kvinner) og 2 prosentpoeng (for menn). Kvinner i majoriteten hadde minst nedgang av alle med 0,7 prosentpoeng mot 1,4 blant mennene. Dermed går det fram av disse endringstallene at majoritetsmenn i vår populasjon også hadde noe sterkere tilbakegang enn de norskfødte kvinnene med innvandrerforeldre.

Tabell 3.1. Andel aktive (sysselsatte eller under utdanning) i alt etter kjønn og innvandringsbakgrunn. Prosent. 4. kvartal 2009. Endring i prosentpoeng 4. kvartal 2008 – 2009

	Uten innvandringsbakgrunn	Norskfødte med innvandrerforeldre ¹	Innvandrere ¹	Endring i prosentpoeng 4. kv. 2008 - 2009		
				Uten innvandringsbakgrunn	Norskfødte med innvandrerforeldre ¹	Innvandrere ¹
I alt	89,1	83,5	64,4	-1,1	-1,7	-3,5
Menn	89,0	83,3	71,0	-1,4	-2,0	-5,0
Kvinner	89,1	83,8	58,9	-0,7	-1,1	-2,4

¹ Med landbakgrunn fra Øst-Europa utenom EU, Asia (inkl. Tyrkia), Afrika, Sør- og Mellom-Amerika og Oseania utenom Australia og New Zealand

Utviklingen fra 2008 til 2009 gir følgelig visse endringer i nivåforskjellene mellom majoritetsbefolkningen og de to gruppene med innvandringsbakgrunn. Tabell 3.2 viser differansen i andel aktive mellom norskfødte med innvandrerforeldre og innvandrere på den ene siden og befolkningen uten innvandringsbakgrunn på den andre i 2008 og 2009. Når det gjelder de norskfødte, er avstanden til majoritetsbefolkningen ikke særlig mye større. Differansen har ikke økt mer enn 0,6 prosentpoeng, og det er heller ikke større endringer blant menn og kvinner. Innvandrerne har derimot hatt større tilbakegang i andel aktive enn de norskfødte, slik at avstanden til majoriteten øker noe mer (2,4 prosentpoeng). Da mannlige innvandrere har hatt størst tilbakegang, ser vi at differansen her øker mest, men det er likevel innvandrerkvinnene som fortsatt har desidert størst avstand til majoriteten, med over 30 prosentpoeng.

Tabell 3.2. Differanser (i prosentpoeng) i andel aktive i forhold til befolkningen uten innvandringsbakgrunn. 4. kvartal 2008 og 2009

	Norskfødte m. innv. foreldre ¹		Innvandrere ¹	
	2008	2009	2008	2009
I alt	-5,0	-5,6	-22,3	-24,7
Menn	-5,1	-5,7	-14,4	-18,0
Kvinner	-4,9	-5,3	-28,5	-30,2

¹ Med landbakgrunn fra Øst-Europa utenom EU, Asia (inkl. Tyrkia), Afrika, Sør- og Mellom-Amerika og Oseania utenom Australia og New Zealand

Når vi betrakter endringene i de ulike underliggende aktivitetsstatusene, er det et mønster som klart trer fram i alle tre befolkningsgrupper (vedleggstabell A2). Ikke uventet er det blant de sysselsatte at nedgangen i hovedsak gjør seg gjeldende. Den er sterkest blant de med kun sysselsetting, men vi ser også en viss nedgang blant de som kombinerer jobb og utdanning. Derimot er det en klar økning i andelen som kun har utdanning som aktivitetsstatus i alle grupper, hvilket bidrar til å kompensere for noe av nedgangen i aktivitetsnivået totalt. Denne tendensen er sterkest blant de norskfødte med innvandrerforeldre der andelen som tar utdanning går opp med 3,6 prosentpoeng. Dette henger nok trolig sammen med den sterke konsentrasjonen av de under 25 år i denne gruppen. I majoriteten økte denne andelen med 2,4 prosentpoeng, mens den var noe lavere blant innvandrere, på 1,1 prosentpoeng. For øvrig var det ganske små forskjeller mellom menn og kvinner mht. den økte andelen under utdanning. I majoriteten var økningen helt lik, mens den var en tanke sterkere blant menn enn kvinner i de to gruppene med innvandringsbakgrunn.

3.2. De yngste og de eldste er minst berørt av nedgangen

Når vi ser på endringsmønsteret innenfor de ulike aldersgruppene (tabell 3.3), kan dette variere noe befolkningsgruppene imellom, men et fellestrekk ved majoritetsgruppen og de norskfødte er at konjunkturomslaget i mindre grad har berørt de yngste (16 – 19 år) og de eldste (30 – 34 år). Dette henger nok sammen med den økte tendensen til å ta utdanning blant de yngste, og at sysselsetting uansett ikke er den dominerende statusen i denne gruppen. Når det gjelder de mellom 30 og 34 år, har nok flere her oppnådd et sterkere fotfeste i arbeidslivet enn de i tjuårsalderen der mange er nykommere på arbeidsmarkedet.

Endringene i innvandrergruppen følger imidlertid ikke helt dette mønsteret, i det de yngste hadde størst nedgang i andel aktive, på 4,8 prosentpoeng, men nedgangen var også mye den samme i gruppen mellom 20 og 24 år (4,4 prosentpoeng). De eldste hadde derimot minst nedgang også blant innvandrerne (2,6 prosentpoeng). Ellers kan vi konstatere størst tilbakegang blant dem mellom 20 - 24 år i majoriteten (1,8 prosentpoeng) og blant dem i alderen 25 - 29 år i gruppen av norskfødte med innvandrerforeldre (2,5 prosentpoeng)

De kjønnsfordelte tallene viser at innvandrer menn fra 16 til 19 år hadde størst tilbakegang i andel aktive av alle grupper, på 6,4 prosentpoeng. De som var aller minst berørt av nedgangen var norskfødte kvinner i samme alder, der andelen aktive gikk ned med kun 0,1 prosentpoeng. Ellers ser vi at menn mellom 25 og 29 år hadde størst nedgang i denne befolkningsgruppen med 4,1 prosentpoeng. I majoriteten ser vi størst nedgang i andel aktive blant menn mellom 20 og 24 år, med 2,3 prosentpoeng. Dette er en sterkere nedgang enn den vi for eksempel finner blant norskfødte kvinner med innvandrerforeldre i alle aldersgrupper og blant innvandrerkvinner over 24 år.

Tabell 3.3. Endringer i andel aktive (i arbeid eller utdanning) etter innvandringsbakgrunn, kjønn og alder. Prosentpoeng. 4. kvartal 2008-2009

	16 - 19 år	20 - 24 år	25 - 29 år	30 - 34 år
Uten innvandrings bakgrunn				
I alt	-0,5	-1,8	-1,4	-1,0
Menn	-0,5	-2,3	-1,8	-1,3
Kvinner	-0,4	-1,3	-0,8	-0,4
Norskfødte med innvandrerforeldre¹				
I alt	-0,3	-2,3	-2,5	-1,5
Menn	-0,4	-2,6	-4,1	-1,1
Kvinner	-0,1	-2,1	-0,7	-2,1
Innvandrere¹				
I alt	-4,8	-4,4	-3,3	-2,6
Menn	-6,4	-5,9	-5,3	-3,6
Kvinner	-3,0	-2,9	-2,2	-1,9

¹ Med landbakgrunn fra Øst-Europa utenom EU, Asia (inkl. Tyrkia), Afrika, Sør- og Mellom-Amerika og Oseania utenom Australia og New Zealand

Det kan for øvrig være verdt å dvele ved den sterke økningen i andelen som tar utdanning blant de yngste, 16-19 år (vedleggstabell A3a). Her ser vi sterkest utslag blant de norskfødte med innvandrerforeldre på 6,8 prosentpoeng og 5,6 i majoriteten. I begge befolkningsgruppene har denne tendensen bidratt til å begrense nedgangen i aktivitetsnivået til et minimum i denne aldersgruppen. Innvandrerne hadde minst tilvekst av de under utdanning blant de yngste, på 2,9 prosentpoeng. Blant de mellom 20 og 24 år, var økningen i andelen under utdanning generelt svakere, rundt 3 prosentpoeng i majoriteten og blant de norskfødte og 2 prosentpoeng blant innvandrerne.

Vi ser ellers at økningen i andelen som tar utdanning hos de yngste, 16-19 år er størst blant norskfødte menn med innvandrerforeldre, på 7,7 prosentpoeng mot 5,9 prosentpoeng blant kvinnene (tabell A3b og c). I majoriteten hadde også menn noe større økning i denne andelen, dvs. 5,8 prosentpoeng mot 5,5 blant kvinnene, mens økningen var noe mindre i innvandrergruppen, henholdsvis 2,3 og 3,6 prosentpoeng. Blant de mellom 20 og 24 år er økningen i andelen som tar utdanning noe mindre. Her hadde norskfødte kvinner størst økning på 4,2 prosentpoeng mot 2,5 blant mennene. Ellers var det økninger på mellom 2 og 3 prosentpoeng i de øvrige befolkningsgruppene og ingen større forskjeller mellom kjønnene mht. disse økningene.

3.3. Norskfødte under 25 år ligger fortsatt nært opptil majoriteten

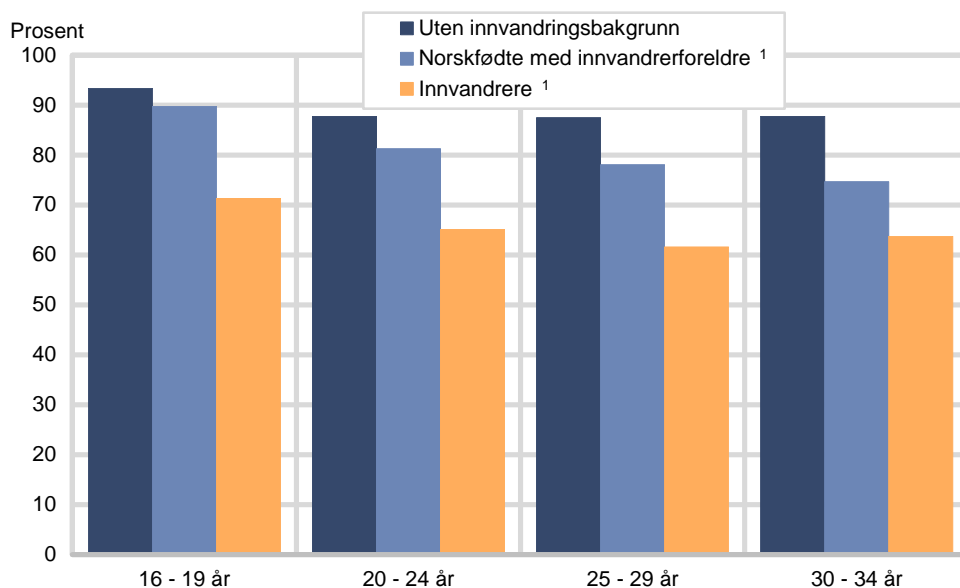
Nedgangen i andel aktive fra 2008 til 2009 ga som vi så kun mindre endringer i nivåforskjellene mellom majoriteten og de to gruppene med innvandringsbakgrunn.

I det følgende skal vi gå nærmere inn på nivåforskjellene slik de trer fram i hver enkelt aldersgruppe.

Et av hovedtrekkene ved det mønsteret vi har sett over tid, er nærheten mellom gruppen av norskfødte og majoritetsbefolkningen blant de under 25 år. Dette har endret seg minimalt i 2009. Blant de yngste mellom 16 og 19 år er det kun 3,6 prosentpoeng som skiller mellom disse to gruppene, henholdsvis 89,8 og 93,4 prosent aktive (figur 3.1 og vedleggstabell A3a), og det er naturligvis videregående utdanning som er den dominerende statusen uansett bakgrunn. Innvandrere i denne yngste aldersgruppen ligger en del under de to andre med en andel på 71,4 prosent aktive, noe som gir en differanse på 22 prosentpoeng i forhold til majoritetsungdommen. Dette er en noe større forskjell enn året før (litt over 4 prosentpoeng mer).

I aldersgruppen 20 til 24 år begynner flere å ta steget ut i arbeidslivet, men mange er også beskjeftiget med høyere utdanning, - ofte i kombinasjon med arbeid. Differansen i andel aktive mellom majoriteten og norskfødte er her på 6,5 prosentpoeng (87,8 prosent mot 81,3 prosent). Dette er omtrent som før. Blant de som er innvandrere og som har til sammen 65,2 prosent aktive, er det som vanlig en atskillig større avstand i forhold til majoriteten, dvs. en differanse på 22,6 prosentpoeng (som er 2,6 prosentpoeng mer enn i 2008).

Figur 3.1. Andel aktive (sysselsatte eller under utdanning) etter alder og innvandringsbakgrunn. I prosent av personer i alt i hver gruppe. 4. kvartal 2009

¹ Med bakgrunn fra Øst-Europa utenom EU, Asia (inkl. Tyrkia), Afrika, Sør- og Mellom-Amerika og Oseania utenom Australia og New Zealand

Aldersgruppen 25 til 29 år preges av at flertallet har etablert seg i arbeidslivet. Sysselsetting er her den dominerende aktivitetsstatusen i alle grupper, selv om noen fortsatt er under utdanning men da som regel i kombinasjon med jobb. I forhold til den yngre aldersgruppen er det her større avstand mellom norskfødte med innvandrerforeldre og de uten innvandringsbakgrunn i andel aktive, nemlig 78,1 mot 87,5 prosent – dvs. en differanse på 9,4 prosentpoeng (som i forhold til 2008 er økt med om lag ett prosentpoeng). For innvandrergruppen som har en andel aktive på 61,6 prosent, får vi en differanse på nesten 26 prosentpoeng i forhold til majoriteten (som er 2 prosentpoeng høyere enn i det foregående året).

Norskfødte mellom 30 og 34 år med innvandrerforeldre er den minste gruppen, men denne aldersgruppen har vokst noe de siste årene og bestod i 2009 av 1 957 personer. Andelen aktive blant disse ligger litt lavere enn i aldersgruppen under, nemlig på 74,7 prosent. Dermed er avstanden til majoritetsbefolkningen med sine

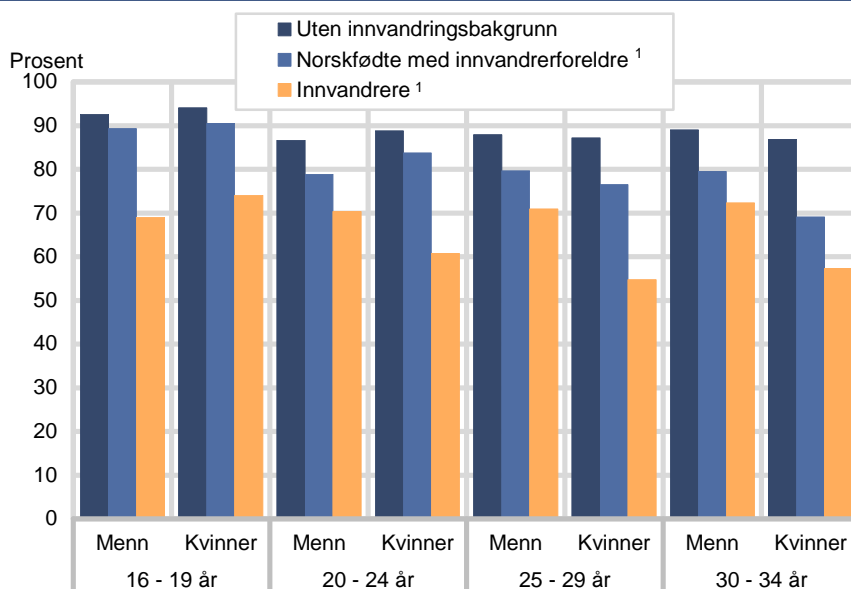
87,8 prosent aktive også litt større her, dvs. 13 prosentpoeng. Denne differansen har bare økt marginalt i forhold til 2008. Når det gjelder innvandrere, er det snakk om en andel aktive på 63,8 prosent og følgelig en differanse på 24 prosentpoeng i forhold til majoritetsbefolkningen (som er 2 prosentpoeng høyere enn i 2008).

Sammenfattende må det kunne slås fast at nedgangen i andel aktive fra 2008 til 2009, ikke har utvidet forskjellene mellom majoriteten og de norskfødte med innvandrerforeldre i noen særlig grad. Når det gjelder forholdet mellom majoritet og innvandrerbefolkning, ser vi en viss økning i forskjellene, siden innvandrere er mer berørt av konjunkturedgangen enn de andre to. Men det er likevel ikke snakk om noen betydelig utvidelse av den ulikheten som allerede har eksistert.

3.4. Atskillig mer likestilling blant norskfødte enn blant innvandrere

Figur 3.2 (og vedleggstabell A3b og c) viser fordelingene i andel aktive for de tre befolkningsgruppene slik de framtrer for menn og kvinner. I det følgende beskriver vi det mønsteret som særpreger hver enkelt aldersgruppe.

Figur 3.2. Andel aktive (sysselsatte eller under utdanning) etter innvandringsbakgrunn, kjønn og alder. I prosent av personer i alt i hver gruppe. 4. kvartal 2009

¹ Med bakgrunn fra Øst-Europa utenom EU, Asia (inkl. Tyrkia), Afrika, Sør- og Mellom-Amerika og Oseania utenom Australia og New Zealand

- 16 – 19 år** Blant de yngste mellom 16 og 19 år er kjønnsforskjellene ganske små uansett innvandrerbakgrunn. Dette henger sammen med den betydningen videregående utdanning har for begge kjønn i denne aldersgruppen. Et interessant aspekt ved kjønnsforskjellene blant de yngste er at de går i jentenes favør i alle tre befolkningsgrupper. Størst er forskjellen i innvandrergruppen der jentene ligger 5 prosentpoeng over guttene mht. andel aktive, noe som må ses i sammenheng med den noe sterkere tilbakegangen blant de yngste mannlige innvandrerne fra 2008 til 2009.
- 20 – 24 år** I neste aldersgruppe fra 20 til 24 år, er det nå en svak overvekt av aktive kvinner i majoritetsbefolkningen. Blant norskfødte med innvandrerforeldre finner vi en kjønnsforskjell på 4,8 prosentpoeng i kvinners favør som er mye den samme som før. Ser vi på gruppen av innvandrere, framkommer det på den annen side en mer tradisjonell kjønnsdifferanse på 9,6 prosentpoeng i menns favør. Imidlertid er denne kjønnsforskjellen blitt noe innsnevret det siste året som følge av den noe sterkere nedgangen i sysselsettingen blant innvandremenn i denne alderen.

- 25 – 29 år I aldersgruppen 25 og 29 år ser vi at mer tradisjonelle kjønnsforskjellene begynner å avtegne seg også blant norskfødte med innvandrerforeldre i form av en differanse på 3 prosentpoeng i menns favør. I majoriteten var det tilnærmet likestilling, mens det blant innvandrere var en forskjell på hele 16 prosentpoeng i menns favør. Både blant de med innvandrerbakgrunn og i majoriteten er kjønnsforskjellene noe redusert i 2009 som følge av at nedgangen i sysselsettingen har vært sterkere blant menn.
- 30 – 34 år I den eldste aldersgruppen fra 30 til 34 år ser vi en betydelig større kjønnsulikhet blant norskfødte med innvandrerforeldre sammenliknet med de yngre. Aktivitetsnivået blant menn er her 10 prosentpoeng høyere. I majoritetsbefolkningen er det også litt større forskjell, dvs. 2,2 prosentpoeng i menns favør. Når det gjelder innvandrere, er det kjønnsdifferanse omtrent som i den foregående aldersgruppen, på 15 prosentpoeng.

3.5. Størst forskjell mellom befolkningsgruppene blant kvinner

Ser vi på avstandene mellom norskfødte menn og kvinner med innvandrerforeldre på den ene siden og de respektive kjønn uten innvandringsbakgrunn på den andre, er de nokså like og ganske moderate blant de yngste mellom 16 og 19 år, dvs. om lag 3,5 prosentpoeng hos begge kjønn. I aldersgruppen 20 – 24 år er den noe større blant menn (7,8 prosentpoeng) enn hos kvinner (5 prosentpoeng). Dette endrer seg imidlertid blant de fra 25 til 29 år der menn har en differanse på 8,3 prosentpoeng mot 10,7 blant kvinner. Avstanden er dermed større her hos begge kjønn, men altså mest blant kvinner. I den eldste aldersgruppen er forskjellene enda større, 9,5 prosentpoeng blant menn og 17,7 blant kvinner. Vi ser m.a.o. at norskfødte kvinner med innvandreforeldre avviker mer fra majoriteten jo høyere opp i aldersgruppene vi kommer. Avstandene har for kvinnenes del endret seg lite siden 2009. Det samme gjelder også for menn med unntak av aldersgruppen mellom 25 til 29 år der norskfødte menn med innvandrerforeldre har økt avstanden til majoritetsmennene med et par prosentpoeng.

Men det er likevel innvandrerkvinnene som klart avviker mest fra majoritetskvinnene slik vi har sett før. Blant de yngste er det riktignok innvandregutter som har størst avstand til majoriteten, dvs. 23,6 prosentpoeng mot 20 blant jentene. Dette har altså sammenheng med den noe sterkere tilbakegangen i aktivitetsnivået blant de yngste mannlige innvandrerne. Fra og med 20 års alderen endrer imidlertid dette bildet seg radikalt. I disse aldersgruppene ligger innvandrerkvinner ca. 30 prosentpoeng under majoritetskvinnenes aktivitetsnivå, mens avstanden mellom innvandremennene og majoritetsmennene nesten er det halve, dvs. rundt 16 og 17 prosentpoeng. I forhold til 2009 har innvandremenn økt avstanden til majoriteten noe mer enn innvandrerkvinnene har gjort pga. den sterkere nedgangen i sysselsettingen blant menn.

Figur 3.2 bekrefter at hoventendensene fra tidligere undersøkelser ikke er særlig endret i 2009. Blant de yngste fra 16 til 19 år er det en tilnærmet likestilling i alle tre befolkningsgrupper. I den grad det er kjønnsforskjell går den i kvinners favør. Dette mønsteret finner vi også igjen blant norskfødte med innvandrerforeldre og i majoriteten i alderen 20 til 24 år. I innvandrergruppen ser vi derimot et betraktelig lavere aktivitetsnivå hos kvinner fra 20 års alderen, og dette går ytterligere ned med økende alder. Blant innvandremenn er det bare små forskjeller i aktivitetsnivået mellom de ulike aldersgruppene. Dermed øker kjønnsforskjellene i denne befolkningsgruppen med økende alder samtidig som avstanden til majoriteten blir betydelig større blant innvandrekvinnene enn hos innvandremennene.

Blant de norskfødte med innvandrerforeldre gjør samme tendens seg gjeldende fra og med 25 år, men kanskje aller mest blant de eldste mellom 30 og 34 år. Imidlertid er kjønnsforskjellene her på langt nær så store som i innvandrergruppen,

men de er atskillig større enn i majoritetsbefolkningen der det er full likestilling også blant de mellom 25 og 29 år og kun en moderat kjønnsforskjell på 2,2 prosentpoeng i menns favør blant de eldste. Det er særlig blant de eldste at norskfødte kvinner med innvandrerforeldre avviker fra majoritetskvinneens aktivitetsnivå (med 17,7 prosentpoeng), men innvandrerkvinner avviker likevel mye mer (med 29,5 prosentpoeng).

Da vi ser økende kjønnsulikhet og større avstand til majoritetskvinne i de aldersgruppene der inngåelse av ekteskap/samboerskap og barnefødsler begynner å gjøre seg gjeldende, tyder dette på at mange kvinner med innvandringsbakgrunn gjør andre prioriteringer i denne fasen av livet enn kvinner i majoriteten. Dette kommer vi nærmere inn på i kapittel 6.

3.6. Kohortanalyse, status i 2004 og fem år senere

Da ulikhetene i aktivitetsnivået mellom aldersgruppene ser ut til å danne et mønster over tid, er det mye som tyder på at status endres med alderen. I tabell 3.4 har vi tatt utgangspunkt i den gruppen som var mellom 21 og 24 år i 2004 og sett på status i samme gruppe i 2009, altså fem år senere da de var i alderen 25 til 29 år. Blant de mellom 21 og 24 år i 2004 er mønsteret helt i tråd med hovedtendensen vi har sett i våre undersøkelser til nå. Blant norskfødte med innvandrerforeldre er det kvinnene som har høyest andeler aktive, dvs. 80,6 mot mennenes 78,7 prosent, og i majoriteten er fordelingen 87,1 prosent for kvinner og 86,4 for menn, dvs. en svak overvekt blant kvinner også der. I innvandrergruppen ser vi derimot som forventet en betydelig differanse i menns favør, dvs. 67 mot kvinneens 55,7 prosent. Utdanning, som eventuelt tas i kombinasjon med sysselsetting, vil være en vesentlig aktivitetsstatus blant mange i alderssegmentet 21 til 24 år i alle tre befolkningsgrupper.

Fem år senere, dvs. i 2009, er det enkelte endringer å spore i disse gruppene. I majoriteten har andelen aktive blant menn gått opp med 1,7 prosentpoeng, mens det er en svak nedgang blant kvinner på 0,2 prosentpoeng. Også blant de norskfødte med innvandrerforeldre ser vi samme tendens, men der er nedgangen mye sterkere blant kvinner, på 4 prosentpoeng. Dermed endres kjønnsforskjellen i tradisjonell retning dvs. i menns favør.

Innvandrerne har imidlertid en utvikling som avviker mye fra de øvrige to gruppene. Her ser vi en markant økning hos både menn og kvinner. Den er sterkest blant kvinner, på 11,6 prosentpoeng og 7,2 blant menn. Dette modifierer den store kjønnsforskjellen i denne befolkningsgruppen noe (fra ca. 11 til 7 prosentpoeng) samtidig som vi ser at avstanden til de andre to befolkningsgruppene er blitt litt mindre. Denne utviklingen blant innvandrerne er selvsagt et utslag av botidens betydning. I løpet av de fem årene som er gått, har flere fått styrket sine norskkunnskaper, fullført utdanningen og fått et sterkere fotfeste på arbeidsmarkedet. Og hva kvinnene angår, så har nok også det faktum at eventuelle barn er blitt fem år eldre, hatt mye å si.

Tabell 3.4. Andel aktive (sysselsatte eller i utdanning) 21 til 24 år i 2004 og 26 til 29 år i 2009 etter innvandringsbakgrunn og kjønn. Prosent

	21 - 24 år i 2004		26 - 29 år i 2009		Endring 2004 - 2009	
	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner
Uten innv. bakgrunn	86,4	87,1	88,1	86,9	1,7	-0,2
Norskfødte m. innvandrerforeldre ¹	78,7	80,6	80,2	76,6	1,5	-4,0
Innvandrene ¹	67,1	55,7	74,3	67,3	7,2	11,6

¹ Med bakgrunn fra Øst-Europa utenom EU, Asia (inkl. Tyrkia), Afrika, Sør- og Mellom-Amerika og Oseania utenom Australia og New Zealand

En tilsvarende analyse ble gjort i den foregående rapporten med utgangspunkt i samme 2004 kohort og med status per 2008, dvs. etter fire år (Olsen 2010b). Tendensene var da mye de samme bortsett fra at økningen blant mennene i alle tre befolkningsgrupper var sterkere. Den langt svakere veksten vi nå ser i 2009 må

uten tvil skyldes konjunkturedgangen som særlig har berørt menn. Blant kvinnene var det ikke fullt så store forskjeller i utviklingen.

4. Forskjeller i aktivitetsnivået mellom norskfødte med innvandrerforeldre og innvandrere mht. landbakgrunn

I dette kapitlet skal vi se nærmere på betydningen landbakgrunn har for aktivitetsnivået blant innvandrere og i gruppen norskfødte med innvandrerforeldre. I sistnevnte gruppe defineres landbakgrunnen på grunnlag av morens fødeland.

4.1. Størst forskjell blant innvandrere

I gruppen av innvandrere finner vi også i 2009 det høyeste aktivitetsnivået blant dem som har innvandret fra Øst-Europa (utenom EU) med 75,7 prosent (tabell 4.1). Dernest kommer den latinamerikanske gruppen med 69,3 prosent aktive. Innvandrere fra Asia ligger noen prosentpoeng under dette nivået med en andel aktive på 63,4 prosent, mens de fra Afrika er nede i 55,3 prosent.

Rangeringen av disse fire innvandrergruppene etter aktivitetsnivå er følgelig den samme som tidligere, men nivåforskjellene har økt noe. Dette skyldes at nedgangen i andel aktive fra 2008 til 2009 har slått noe ulikt ut i disse gruppene. Det er den afrikanske gruppen som har hatt sterkest nedgang på om lag 5 prosentpoeng. I både den asiatiske og latinamerikanske gruppen ser vi en reduksjon på noe over 3 prosentpoeng, mens den østeuropeiske har vært minst berørt av konjunkturedgangen. Her gikk andelen aktive ned med 2 prosentpoeng.

Tabell 4.1. Andel aktive (sysselsatte eller i utdanning) 16-34 år etter verdensregion og kjønn. Prosent. 4. kv. 2008-2009

	Innvandrere			Norskfødte med innvandrerforeldre		
	2008	2009	Endring i prosentpoeng	2008	2009	Endring i prosentpoeng
Øst-Europa(utenom EU)						
I alt	77,7	75,7	-2,0	88,3	88,9	0,6
Menn	82,2	78,9	-3,3	88,4	87,6	-0,8
Kvinner	74,2	73,1	-1,1	88,3	90,1	1,8
Asia						
I alt	66,7	63,4	-3,3	85,2	83,7	-1,5
Menn	76,7	71,8	-4,9	85,7	84,1	-1,6
Kvinner	58,7	56,6	-2,1	84,7	83,3	-1,4
Afrika						
I alt	60,4	55,3	-5,1	83,9	80,9	-3,0
Menn	67,8	61,4	-6,4	81,8	78,3	-3,5
Kvinner	53,2	49,5	-3,7	86,1	83,7	-2,4
Sør- og Mellom-Amerika						
I alt	72,9	69,3	-3,6	83,5	82,0	-1,5
Menn	80,1	75,2	-4,9	84,2	80,6	-3,6
Kvinner	68,2	65,4	-2,8	82,6	83,8	1,2

Blant norskfødte med innvandrerforeldre er nivåforskjellene mellom de fire undergruppene betraktelig mindre og nivået generelt mye høyere. Det er 8 prosentpoeng som skiller mellom gruppen med høyest andel aktive, som også her er den østeuropeiske med ca. 89 prosent, og den med lavest andel, dvs. den afrikanske med om lag 81 prosent. Ellers hadde de med bakgrunn fra Asia og Sør- og Mellom-Amerika henholdsvis 83,7 og 82 prosent aktive. Dette er et mønster vi gjenfinner i tidligere undersøkelser. Også blant de norskfødte var det den afrikanske gruppen som gikk mest tilbake siden 2008, i dette tilfelle 3 prosentpoeng. Ellers var det en moderat reduksjon blant de med asiatisk og latinamerikansk bakgrunn på 1,5 prosentpoeng og faktisk en økning, om enn marginal, i den østeuropeiske gruppen på 0,6 prosentpoeng.

Ser vi på de kjønnsfordelte tallene for innvandrere i 2009, finner vi størst kjønnsforskjell i menns favør blant de asiatiske med en differanse på 15,2 prosentpoeng. Ellers var det en differanse på mellom 10 og 12 prosentpoeng blant de afrikanske og latinamerikanske innvandrerne og litt under 6 prosentpoeng blant de øst-europeiske. I alle fire grupper er kjønnsdifferansen blitt noe redusert siden året før som følge av den noe sterkere nedgangen blant menn. Blant norskfødte med innvandrerforeldre kan vi som vanlig observere atskillig mer moderate kjønnsforskjeller, og som i de fleste tilfeller går i kvinners favør.

Når man skal sammenlikne nivået mellom innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre, er det som tidligere nevnt viktig å ta hensyn til den skjeve aldersfordelingen i sistnevnte befolkningsgruppe der over 40 prosent befinner seg i alderen 16 til 19 år. Dermed vil en uforholdsmessig stor andel av de norskfødte være i videregående utdanning og trekke gjennomsnittsnivået mye opp i denne befolkningsgruppen i motsetning til innvandrerne der bare litt over 12 prosent er mellom 16 og 19 år. En sammenlikning på tvers av disse to befolkningsgruppene vil være mest formålstjenlig med utgangspunkt i de enkelte aldersgruppene, dvs. at man sammenlikner personer som befinner seg i samme fase av livet. Dette skal vi bl.a. gå nærmere inn på i neste avsnitt.

4.2. Høyere nivå blant norskfødte med innvandrerforeldre i alle landgrupper

Vi skal i dette avsnittet ta for oss hovedskillene i andel aktive mellom norskfødte med innvandrerforeldre og innvandrere slik de arter seg i hver av de fire landgruppene med hensyn på alder og kjønn (tabell 4.2). Vi vil bl.a. se at det mønsteret som avtegner seg, ikke skiller seg nevneverdig fra det som har framkommet i tidligere analyser av landbakgrunn og aktivitetsnivå.

Det kan i denne sammenheng være nyttig å se beskrivelsene på bakgrunn av sammensetningen i de to befolkningsgruppene når det gjelder alder og landbakgrunn (vedleggstabell A4a og b). Det er grunn til å minne om den asiatiske dominansen blant de norskfødte med innvandrerforeldre. Dette innebærer at de tendensene som gjør seg gjeldende i denne gruppen, også i stor grad preger befolkningsgruppen norskfødte med innvandrerforeldre i sin helhet. Som nevnt er også aldersfordelingen ganske skjev blant norskfødte med innvandrerforeldre. Over 70 prosent er mellom 16 og 24 år og i gruppene utenom Asia er andelen av disse unge enda større. Dermed må det tas i betraktning at aldersgruppene over 24 år blant norskfødte som ikke har asiatisk bakgrunn, er ganske små. Blant de afrikanske utgjør de til sammen 525 personer, blant de østeuropeiske ca. 300 og kun 134 blant de latinamerikanske. Dette medfører at sammensetningen i disse smågruppene i stor grad kan påvirke andelen i arbeid og utdanning. Når det gjelder innvandrergruppen, er derimot aldersfordelingen nokså lik i alle de fire landgruppene vi tar for oss her.

Øst-Europa (utenom EU)

Dette er gruppen med minst forskjeller mellom innvandrere og norskfødte. Dette skyldes bl.a. det høye nivået blant innvandrerne under 25 år med denne landbakgrunnen. Forskjellene er noe større i de to aldersgruppene over, der de norskfødte har relativt høye andeler aktive (fortrinnsvis sysselsatte) i forhold til de andre landgruppene. Ellers er det gjennomgående ganske moderate kjønnsforskjeller i de fleste aldersgrupper, både blant innvandrere og norskfødte. I sistnevnte gruppe finner vi størst kjønnsforskjell blant de mellom 20 og 24 år på litt over 10 prosentpoeng - og da i kvinners favør.

Asia

Vi ser her en klar nivåheving blant de norskfødte i forhold til innvandrerne i alle aldersgrupper. Differansen er størst blant de yngste 16-19 år, der nivåforskjellen mellom mennene er spesielt stor, på 25 prosentpoeng. Dette innebærer at atskillig flere norskfødte gutter med innvandrerforeldre er i videregående utdanning sammenliknet med innvandrergrutter med asiatisk bakgrunn. I aldersgruppene 20 –

29 år er det derimot blant kvinnene vi kan konstatere betydelige forskjeller mellom de to befolkningsgruppene, også i dette tilfelle på rundt 25 prosentpoeng. Forskjellen blant mennene er ikke større en ca. 8 prosentpoeng, siden nivået blant innvandrer mennene ligger langt over innvandrerkvinnenes. Dette er et mønster vi har sett gjort seg gjeldende over lengre tid. Det er først og fremst blant kvinnene at de norskfødte avviker mest fra innvandrergruppen, men dette fenomenet begrenser seg til de i tjuårsalderen. Blant norskfødte kvinner mellom 30 og 34 år med innvandrerforeldre er nivået en del lavere sammenlignet med yngre og avstanden til innvandrerkvinnene på langt nær så stor, dvs. ikke større enn 9 prosentpoeng.

Afrika Også blant norskfødte med denne bakgrunnen ser vi store sprang i forhold til innvandrerne. Blant de yngste er den forskjellen omtrent like stor blant gutter og jenter, på et par og tjue prosentpoeng. I de øvrige aldersgruppene ser vi derimot bemerkelsesverdige forskjeller mellom kvinnene. De norskfødte kvinnene har her andeler aktive som ligger mellom 30 og 39 prosentpoeng over innvandrerkvinnene. Et annet særtrekk ved de norskfødte med afrikansk familiebakgrunn er en kjønnsdifferanse i kvinnenes favør i alle aldersgrupper. Denne er størst blant de eldste mellom 30 og 34 år på over 13 prosentpoeng, men det må understrekes at dette er en liten gruppe som ikke teller flere enn 147 personer. Men også i aldergruppen 20-24 år som er den nest største gruppen (650 personer) lå kvinnene 10 prosentpoeng høyere enn mennene i andel aktive.

Sør- og Mellom-Amerika Blant de med denne bakgrunnen er det først og fremst blant de yngste at vi ser en større nivåforskjell mellom norskfødte og innvandrere, på nærmere 24 prosentpoeng, og den er her størst blant jentene (31 prosentpoeng). Blant de mellom 20 og 24 år forskjellen mindre, på ca. 11 prosentpoeng for gruppen totalt og også her noe større blant kvinner (15 prosentpoeng). Aldersgruppene over 24 år utgjør ikke flere enn ca. 130 personer blant de norskfødte og de relativt moderate differansene vi ser her i forhold til innvandrerne kan ikke tillegges særlig vekt.

Tabell 4.2. Andel aktive (sysselsatte eller i utdanning) 16 - 34 år etter verdensregion, kjønn, alder og innvandringsbakgrunn. I prosent av personer i alt i hver gruppe. 4. kvartal 2009

	Innvandrere				Norskfødte med innvandrerforeldre ¹			
	16 - 19 år	20 - 24 år	25 - 29 år	30 - 34 år	16 - 19 år	20 - 24 år	25 - 29 år	30 - 34 år
Øst-Europa utenom EU								
I alt	86,2	75,1	73,1	73,1	92,8	78,3	91,0	86,2
Menn	86,1	76,3	78,3	77,1	91,7	72,7	91,8	87,0
Kvinner	86,2	74,1	69,5	70,3	94,0	83,2	90,1	85,7
Asia								
I alt	68,8	64,3	60,5	63,7	90,5	82,2	78,0	73,3
Menn	64,6	72,1	72,4	74,4	90,0	80,2	80,3	80,0
Kvinner	74,2	57,5	52,0	56,0	91,1	84,2	75,5	65,2
Afrika								
I alt	62,9	57,0	52,2	54,3	85,2	78,8	73,8	77,6
Menn	61,8	59,6	60,5	63,1	84,9	73,6	70,4	71,1
Kvinner	63,9	54,4	44,4	45,8	85,6	84,1	77,5	84,5
Sør-/M. Amerika								
I alt	64,2	65,2	70,2	71,3	87,8	76,0	76,5	81,6
Menn	70,6	68,4	77,5	77,7	87,0	74,0	75,5	75,0
Kvinner	57,8	63,0	65,5	67,4	88,8	78,2	77,8	90,5

¹ Gruppert etter morens fødeland

5. Betydningen av alder ved innvandringstidspunktet

Den tiden man har oppholdt seg her i landet er en av de mest betydningsfulle bakgrunnsvariabler når det gjelder innvandreres muligheter på arbeidsmarkedet, med mindre man ankommer som arbeidsinnvandrer med arbeidskontrakt i hånden. I den innvandrerpopulasjonen vi tar for oss her, utgjør flyktninger og familieinnvandrere desidert flertallet, og botiden står sentralt mht. sysselsetting og integrering generelt. Sett under ett, favner denne innvandrergruppen alle, fra de nyankomne til de med mange år bak seg i Norge. Med andre ord snakker vi om en gruppe som er svært sammensatt mht. de muligheter de har hatt til å tilegne seg språk, kultur og relevant yrkeskompetanse.

Da vi her primært tar for oss yngre mennesker, spiller botiden spesielt stor rolle. Jo yngre man er og jo lengre tid man har bodd i Norge, desto større del av livet har man tilbrakt her i landet. De innvandrerne som for eksempel har ankommet som småbarn, har hatt omtrent hele skolegangen her i Norge og vil følgelig ha mye samme bakgrunn som norskfødte med innvandrerforeldre. Men også de som har innvandret litt senere i barndommen eller tidlig i ungdomsårene og tilbrakt flere år i Norge, har en større del av livsløpet her i landet enn de som ankom i voksen alder på samme tidspunkt. Dette gjelder ikke minst den fasen av livet der man lettere tilegner seg språk og kunnskaper generelt.

Det mønsteret som beskrives i det følgende vil i hovedtrekk være sammenfallende med tidligere beskrivelser av den betydningen alder ved innvandringstidspunktet har i de ulike aldersgruppene.

5.1. De som innvandret som barn er nesten på nivå med de norskfødte

I tabell 5.1 har vi i stedet for å gruppere etter botid i Norge tatt utgangspunkt i alder ved innvandringstidspunktet for bedre å kunne belyse disse poengene. Tabellen viser forskjeller i aktivitetsnivået mellom gruppene ved ett gitt referansetidspunkt, dvs. per 4. kvartal 2009. Det framgår tydelig at innvandring tidlig i barndommen har denne forventede positive effekten på aktivitetsnivået. Blant de som innvandret i alderen *0 til 6 år*, ser vi andeler omtrent på nivå med norskfødte med innvandrerforeldre i alle aldersgrupper. Også gruppen som innvandret da de var mellom *7 og 15 år* gamle og som i 2009 var over 19 år, ligger nært opptil dette nivået og høyt over gjennomsnittet for innvandrerne.

I neste gruppe, de som innvandret i alderen *16 og 19 år*, er avstanden større i forhold til de norskfødte, og i noen av de yngre aldersgruppene her finner vi selvsagt innvandrere med ganske kort botid i Norge. Men det framkommer likevel andeler aktive litt over gjennomsnittet for de respektive aldersgruppene unntatt blant de yngste som er nyankomne. Det er særlig de som er i slutten av 20-årene og i begynnelsen av 30 års alderen som i denne innvandrergruppen har en botid av en viss varighet (fra ca. 10 år og mer).

Blant de som innvandret da de var mellom *20 og 24 år*, er det bare de over 30 år som har en lengre botid bak seg, og der finner vi en andel aktive på 67,7 prosent som er 4 prosentpoeng over gjennomsnittet for denne eldste aldersgruppen. Ser vi på aldersgruppen fra 25 til 29 år, vil den ha et visst innslag av innvandrere med ganske kort botid, men med andel på 63,4 prosent ligger de likevel litt over gjennomsnittet for denne aldersgruppen. De mellom 20 og 24 år har nylig innvandret, og med 45 prosent aktive ligger de langt under snittet for denne aldersgruppen.

Innvandrere som ankom da de var mellom 25 og 29 år blir en mindre gruppe i denne sammenheng. De i alderen 30 til 34 år hadde her en andel aktive på 65 prosent som er ca. ett prosentpoeng over snittet for denne aldersgruppen, mens gruppen som består av de nyankomne ligger også her lavt med 48,3 prosent.

Det er her grunn til å presisere at vi i innvandrergруппene med kort botid finner personer som er beskjeftiget med egne introduksjonsordninger for nyankomne flyktninger og familiegjenforente. Disse ordningene omfatter bl.a. norskopplæring og samfunnskunnskap og har inntil to års varighet. Denne deltakelsen som må betraktes som en aktiv status på linje med formell utdanning, blir nærmere belyst i avsnitt 7.3.

Tabell 5.1. Innvandrere¹ etter alder ved innvandring, aktivitetsstatus og alder. Prosent. 4. kvartal 2009

	16-19 år	20-24 år	25-29 år	30-34 år
I alt				
Sysselsatt	7,6	33,5	45,8	54,1
Jobb/utdanning	20,6	18,6	10,2	6,5
Utdanning	43,2	13,1	5,6	3,2
Andel aktive i alt	71,4	65,2	61,6	63,8
0-6 år				
Sysselsatt	8,4	38,1	56,4	65,3
Jobb/utdanning	29,1	26,7	14,3	6,1
Utdanning	50	13,1	6,3	3
Andel aktive i alt	87,5	77,9	77,0	74,4
7-15 år				
Sysselsatt	7	38,2	58,1	64,6
Jobb/utdanning	23,1	23,6	11,6	5,8
Utdanning	50,5	13,2	5,1	2,6
Andel aktive i alt	80,6	75,0	74,8	73
16-19 år				
Sysselsatt	8,1	32,8	52,0	61,1
Jobb/utdanning	6,2	21,1	11,1	5,6
Utdanning	19	14,2	4,9	2,6
Andel aktive i alt	33,3	68,1	68,0	69,3
20-24 år				
Sysselsatt	-	26,3	46,7	58,8
Jobb/utdanning	-	6,6	11,5	6,1
Utdanning	-	12,2	5,2	2,8
Andel aktive i alt		45,1	63,4	67,7
25-29 år				
Sysselsatt	-	-	34,7	53,6
Jobb/utdanning	-	-	7,3	7,9
Utdanning	-	-	6,3	3,6
Andel aktive i alt			48,3	65,1

¹ Med landbakgrunn fra Øst-Europa utenom EU, Asia (inkl. Tyrkia), Afrika, Sør. og Mellom-Amerika og Oseania utenom Australia og New Zealand

Når det gjelder nedgangen i andel aktive fra 2008 til 2009 (tabell 5.2), ser vi at den i mindre grad har gjort seg gjeldende i de to gruppene med de mest etablerte innvandrerne (innvandret 0 – 6 år og 7- 15 år) og som i utgangpunktet står sterkest på arbeidsmarkedet (minus 2,1 og 2,7 prosentpoeng). Nedgangen er størst blant de som innvandret i alderen 16- 19 år (minus 4,7 prosentpoeng) og hvor vi altså finner et større innslag av innvandrere med kortere botid i Norge. De med kortest botid, dvs. de som innvandret i tjuårsalderen, hadde likevel noe svakere nedgang i andel aktive (minus 3,3, og 3,6 prosentpoeng). I alle gruppene som hadde nedgang, var det primært sysselsettingen som gikk ned slik vi har sett i andre framstillinger av endringstall.

Tabell 5.2. Innvandrere¹ etter alder ved innvandring og aktivitetsstatus. Prosent. 4. kvartal 2008 og 2009

	2008	2009	Endring
I alt			
Sysselsatt	45,0	41,1	-3,9
Jobb/utdanning	12,8	12,1	-0,7
Utdanning	10,1	11,2	1,1
Andel aktive i alt	67,9	64,4	-3,5
0-6 år			
Sysselsatt	39,8	37,4	-2,4
Jobb/utdanning	24,3	22,2	-2,1
Utdanning	17,9	20,3	2,4
Andel aktive i alt	82,0	79,9	-2,1
7-15 år			
Sysselsatt	40,8	37,6	-3,2
Jobb/utdanning	19,4	17,7	-1,7
Utdanning	18,9	21,1	2,2
Andel aktive i alt	79,1	76,4	-2,7
16-19 år			
Sysselsatt	43,2	38,0	-5,2
Jobb/utdanning	13,3	12,5	-0,8
Utdanning	9,3	10,6	1,3
Andel aktive i alt	65,8	61,1	-4,7
20-24 år			
Sysselsatt	49,1	44,7	-4,4
Jobb/utdanning	8,1	8,5	0,4
Utdanning	5,7	6,4	0,7
Andel aktive i alt	62,9	59,6	-3,3
25-29 år			
Sysselsatt	48,5	44,4	-4,1
Jobb/utdanning	7,5	7,6	0,1
Utdanning	4,5	4,9	0,4
Andel aktive i alt	60,5	56,9	-3,6

¹ Med landbakgrunn fra Øst.Europa utenom EU, Asia (inkl. Tyrkia), Afrika, Sør. og Mellom.Amerika og Oseania utenom Australia og New Zealand

5.2. Større kjønnsforskjeller blant de senere innvandrede

Når vi ser på de tilsvarende fordelingene for menn og kvinner (tabell 5.3), framkommer mye av de samme trekkene hos begge kjønn blant de som innvandret som aller yngst fra 0 til 6 år i form av en nærhet til nivået blant norskfødte med innvandrerforeldre og mye av de samme kjønnsforskjellene som vi konstaterte i denne befolkningsgruppen. Dette innebærer at vi også blant innvandrerkvinner i denne gruppen ser et litt lavere nivå blant dem over 24 år, men det er først i den eldste aldersgruppen at kvinner avviker nevneverdig fra menns nivå, i det vi ser en differanse på ca. 9 prosentpoeng i menns favør (78,4 mot 69,8 prosent). Mye av det samme mønsteret ser vi også blant de som innvandret da de var mellom 7 og 15 år gamle.

I neste innvandrergruppe, de som innvandret i alderen 20 til 24 år, er forskjellene mellom menn og kvinner atskillig større. Blant de nyankomne i samme alder, var bare 37,4 prosent av kvinnene aktive mot 59,3 prosent av mennene som her har høyest andel på alle de tre aktivitetsstatusene. Med andre ord er det her en differanse på 22 prosentpoeng. I aldersgruppen over, fra 25 til 29 år, er nivået noe høyere både blant menn og kvinner som her hadde andeler aktive på 74,4 og 57,5 prosent, noe som gir en differanse på ca. 17 prosentpoeng. Blant de eldste mellom 30 og 34 år ser vi en nivåheving hos kvinnene og bare en marginal endring blant menn i forhold til den yngre gruppen. Her hadde menn 75 prosent aktive og kvinner ca. 63 prosent, noe som reduserer kjønnsforskjellen til 14,5 prosentpoeng. Både menn og kvinner over 24 år i denne innvandrergruppen hadde andeler aktive litt over gjennomsnittet

Blant de som innvandret da de var relativt voksne, dvs. fra 25 til 29 år, er det blant nyankomne menn en andel aktive på 64,4 prosent og ikke mer enn 37,2 prosent blant kvinnene, dvs. en forskjell på 27 prosentpoeng. Blant de mellom 30 og 34 år som har bodd i landet i noe lengre tid, er forskjellen ikke fullt så stor, men likevel

betydelig med 75,7 prosent aktive blant menn og 58,2 prosent blant kvinner, dvs. en differanse på 17,5 prosentpoeng.

Tabell 5.3. Innvandrere¹ etter alder ved innvandringsstidspunkt, aktivitetsstatus, kjønn og alder. Prosent. 4. kvartal 2009

	Menn				Kvinner			
	16- 19 år	20- 24 år	25- 29 år	30- 34 år	16- 19 år	20- 24 år	25- 29 år	30- 34 år
I alt								
Sysselsatt	7,8	37,8	54,0	62,3	7,3	29,7	39,7	47,9
Jobb/utdanning	17,7	18,8	11,3	7,2	23,9	18,4	9,4	5,9
Utdanning	43,5	13,7	5,6	2,8	42,9	12,6	5,6	3,5
Andel aktive i alt ...	69,0	70,3	70,9	72,3	74,1	60,7	54,7	57,3
0-6 år								
Sysselsatt	8,0	37,1	58,7	71,0	8,9	39,2	54,1	59,1
Jobb/utdanning	24,2	24,1	13,2	6,0	34,3	29,5	15,4	6,1
Utdanning	54,1	12,8	6,0	1,4	45,6	13,4	6,6	4,6
Andel aktive i alt ...	86,3	74,0	77,9	78,4	88,8	82,1	76,1	69,8
7-15 år								
Sysselsatt	7,2	39,6	59,3	68,5	6,7	36,6	56,7	59,8
Jobb/utdanning	21,1	21,2	11,0	5,3	25,3	26,3	12,3	6,5
Utdanning	51,7	12,2	4,4	1,8	49,3	14,3	5,9	3,6
Andel aktive i alt ...	80,0	73,0	74,7	75,6	81,3	77,2	74,9	69,9
16-19 år								
Sysselsatt	8,8	38,3	56,8	66,9	7,2	27,2	47,0	56,7
Jobb/utdanning	5,2	20,6	9,8	4,8	7,5	21,6	12,3	6,2
Utdanning	17,5	14,3	4,2	2,0	21,1	14,2	5,6	3,0
Andel aktive i alt ...	31,5	73,2	70,8	73,7	35,8	63,0	64,9	65,9
20-24 år								
Sysselsatt	-	35,2	57,0	66,8	-	21,5	41,2	53,7
Jobb/utdanning	-	8,0	12,7	6,3	-	5,8	10,9	5,9
Utdanning	-	16,1	4,7	1,9	-	10,1	5,4	3,3
Andel aktive i alt		59,3	74,4	75,0		37,4	57,5	62,9
25-29 år								
Sysselsatt	-	-	46,1	63,3	-	-	26,8	47,2
Jobb/utdanning	-	-	10,7	9,3	-	-	5,0	7,0
Utdanning	-	-	7,6	3,1	-	-	5,4	4,0
Andel aktive i alt ...			64,4	75,7			37,2	58,2

¹ Med landbakgrunn fra Øst.Europa utenom EU, Asia (inkl. Tyrkia), Afrika, Sør. og Mellom.Amerika og Oseania utenom Australia og New Zealand

Det er m.a.o. en klar tendens til at kjønnsforskjellen i menns favør er særlig stor i grupper med kortere botid. Dette gjelder i første rekke de gruppene som innvandret i slutten av tenårene og i særdeleshet de som ankom i tjuårs alderen. Men også blant de som innvandret i barndommen og tidlig i tenårene har kvinner et noe lavere aktivitetsnivå fra 25 års alderen, om enn ikke i samme grad. Samme tendens har vi også sett blant norskfødte med innvandrerforeldre i disse aldersgruppene.

Bakenforliggende faktorer som etter alt å dømme gjør seg gjeldende, er naturligvis sivilstand og familiære forhold som vi skal se nærmere på i neste kapittel. Disse faktorene er for så vidt også nært forbundet med den utbredelsen familieinnvandring har blant innvandrerkvinnene i vår populasjon – jmf. avsnitt 2.4 der det gikk fram at 57 prosent av innvandrerkvinnene var familieinnvandrere. Det vil si at mange av kvinnene som innvandret i tjuårsalderen, inngikk ekteskap og stiftet familie i forbindelse med innvandringen til Norge, og at omsorgsoppgaver i hjemmet sannsynligvis vil dominere tilværelsen i kortere eller lengre tid. Særlig vil nok dette gjelde de med afrikansk og asiatiske bakgrunn der vi har sett at andelen i arbeid eller utdanning er lavest.

6. Betydningen av sivilstand og familiesituasjon

I dette avsnittet tar vi for oss sivilstand og familiesituasjon, siden dette er faktorer som særlig kan ha innvirkning på yngre kvinners sysselsettings situasjon. Vi skal se nærmere på hvilke utslag slike variabler gir for sysselsettingsnivået blant kvinnelige innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre og i resten av befolkningen (avsnitt 6.3). Men først går vi nærmere inn på hvordan ekteskapsmønsteret blant yngre innvandrere og norskfødte arter seg i forhold til resten av befolkningen (avsnitt 6.1 og 6.2).

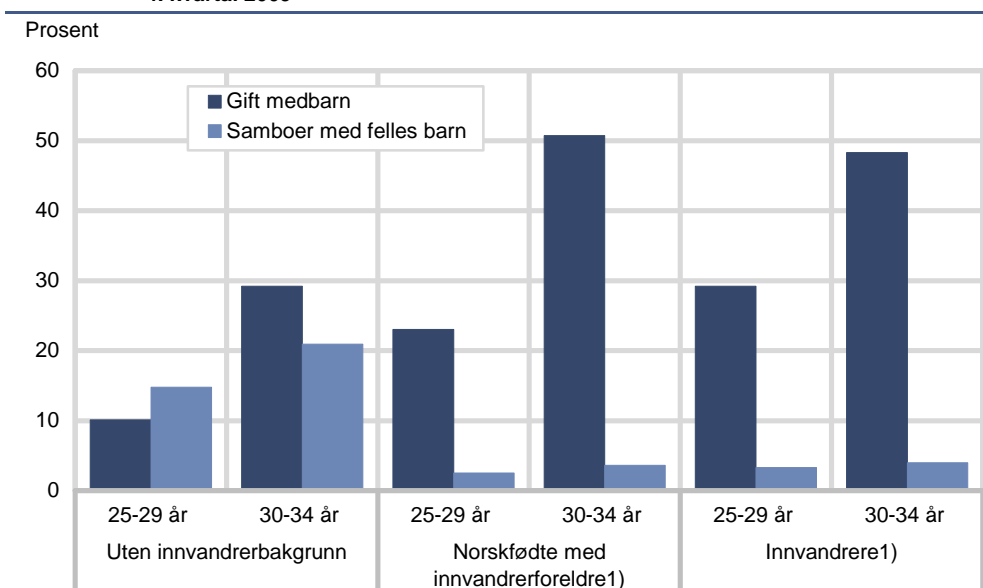
I grupperingen av variabelen familiesituasjon legger vi spesielt vekt på å få fram hvorvidt man lever i et parforhold og/eller har omsorgsansvar for barn. Denne klassifiseringen fanger ikke opp samboere uten felles barn, kun de med felles barn. Imidlertid finner vi få innvandrere i kategorien "Samboere med felles barn", og undersøkelser viser for øvrig at samboerskap er en lite utbredt samlivsform i sær blant asiatiske og afrikanske innvandrere (Daugstad 2006).

Forskjeller i familiesituasjon mellom de tre befolkningsgruppene er også blitt belyst i tidligere rapporter (hhv. Olsen 2008, 2010a og 2010b), og de beskrivelsene som framkommer i avsnitt 6.1 og 6.2, avviker ikke nevneverdig fra de foregående.

6.1. Små forskjeller mht. den faktiske familiesituasjonen

Figur 6.1 (og vedleggstabell A6) tar for seg de to aldersgruppene fra 25 til 34 år som er av størst interesse i denne sammenheng. Et generelt trekk vi ser avtegne seg, er de høyere andelen gifte, med barn som vi finner i begge grupper med innvandrerbakgrunn blant de mellom 25 og 29 år. Mens 10 prosent i majoritetsbefolkningen befinner seg i denne familiesituasjonen, er 23 prosent av norskfødte med innvandrerforeldre gifte, med barn og litt over 29 prosent av innvandrerne. I dette henseende deler de norskfødte flere likhetstrekk med innvandrerne enn majoritetsbefolkningen. Imidlertid må andelen samboere med felles barn på nesten 15 prosent i majoritetsbefolkningen føyes til gruppen av gifte, med barn slik at vi til sammen finner omtrent 25 prosent i et parforhold med felles barn i denne aldersgruppen. Forskjellene utjevnes dermed i forhold til de norskfødte med innvandrerforeldre når samboere inkluderes, og også i forhold til innvandrere blir det noe mindre forskjell. Men sivilstanden "gift" danner som vi ser store skiller i alderssegmentet 25 – 29 år. Samboerskap med felles barn er som nevnt en marginal samlivsform blant de med innvandrerbakgrunn og utgjør ikke mer enn to, tre prosent i de to gruppene.

Figur 6.1. Personer 25 - 34 år etter innvandringsbakgrunn, alder og familiesituasjon. Prosent. 4. kvartal 2009

¹ Med bakgrunn fra Øst-Europa utenom EU, Asia (inkl. Tyrkia), Afrika, Sør- og Mellom-Amerika og Oseania utenom Australia og New Zealand

Går vi til de litt eldre mellom 30 og 34 år, avtar forskjellene i familiesituasjon enda mer. Medregnet samboere med felles barn på 21 prosent, befinner 50 prosent av majoritetsbefolkningen seg i et parforhold med barn. Dette er bare 4 prosentpoeng under de norskfødte med innvandrerforeldre (med ca 54 prosent), men med den forskjellen at ca. 51 prosent i denne gruppen befinner seg i kategorien gift, med barn. Blant innvandrere er nivået omtrent det samme, med til sammen litt over 52 prosent i et parforhold med barn (derav 48 prosent gifte).

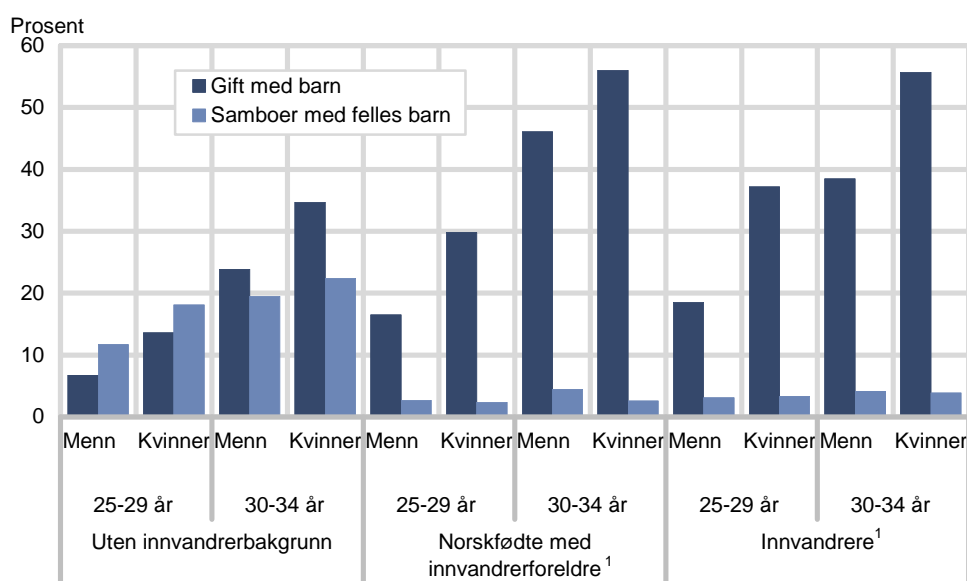
6.2. Flere kvinner enn menn fra 25 til 34 år lever i parforhold med barn

Det er imidlertid forskjeller mellom menns og kvinners familiesituasjon i disse to utvalgte aldersgruppene. I følge figur 6.2 er det en klar overvekt av kvinner som lever i parforhold med barn blant de i alderen 25 til 29 år uansett innvandrerbakgrunn (se også vedleggstabell A6). I majoritetsbefolkningen er andelen for menn og kvinner i parforhold med barn, henholdsvis 18,5 mot 31,7 prosent når samboere med felles barn er inkludert. Blant norskfødte med innvandrerforeldre blir tilsvarende tall henholdsvis 19 mot 32 prosent og for gruppen innvandrere, 21,6 mot 40,5 prosent. I all hovedsak dreier det seg altså om gifte, med barn i begge disse gruppene med innvandrerbakgrunn. Med andre ord er det nesten ingen forskjell mellom kvinner i majoritetsbefolkningen og kvinnelige norskfødte når det gjelder de som lever i parforhold med felles barn – om vi ser bort fra selve sivilstanden. Da er nok avstanden større i forhold til innvandrerkvinnene der en høyere andel er gift i denne aldersgruppen.

I aldersgruppen 30 til 34 år er det bare mindre forskjeller mellom befolkningsgruppene. Parforhold med barn er her en mye mer dominerende gruppe blant kvinner uansett innvandrerbakgrunn, og det er bare et par prosentpoeng som skiller kvinner i majoritetsbefolkningen fra de norskfødte med innvandrerforeldre og innvandrerkvinnene (henholdsvis 57, 58,6 og 59,6 og prosent).

Fortsatt så ligger menn noe under dette nivået også i denne aldersgruppen. Dette gjelder alle tre befolkningsgrupper, og her var det omtrent likt nivå mellom majoriteten og innvandrer mennene med om lag 43 prosent i begge grupper, mens norskfødte menn med innvandrerforeldre lå på litt over 50 prosent.

Figur 6.2. Personer 25 - 34 år etter innvandringsbakgrunn, alder, kjønn og familiesituasjon. Prosent. 4. kvartal 2009

¹ Med bakgrunn fra Øst-Europa utenom EU, Asia (inkl. Tyrkia), Afrika, Sør- og Mellom-Amerika og Oseania utenom Australia og New Zealand

6.3. Gifte kvinner med innvandrerbakgrunn er mindre yrkesaktive

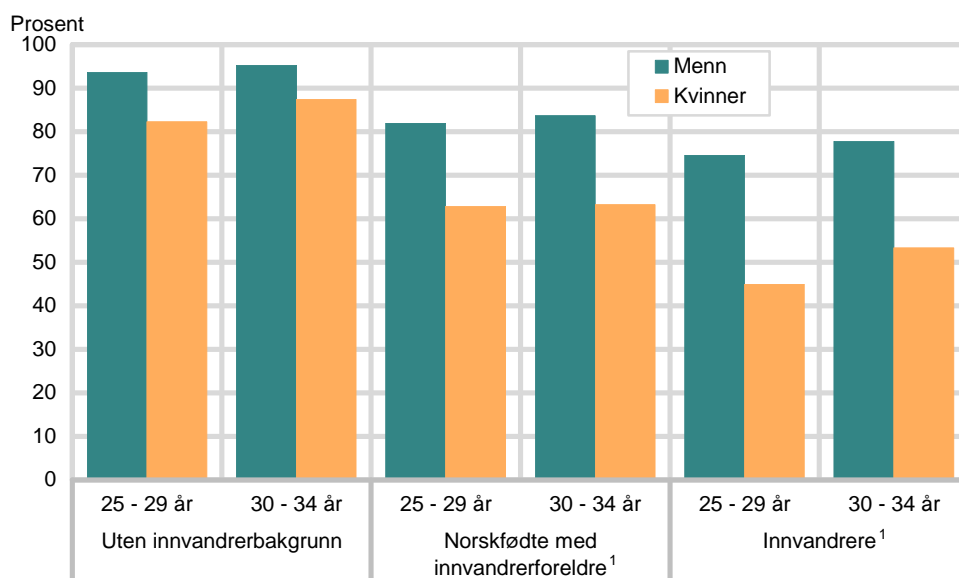
Figur 6.3 (og vedleggstabell A7) tar kun for seg andel sysselsatte, siden denne statusen er den dominerende i de to eldste aldersgruppene som beskrives her. Også de som eventuelt kombinerer jobb og utdanning er inkludert her. Det må ellers understrekes at de som befinner seg i lønnet omsorgspermisjon, regnes med blant de sysselsatte.

Det går klart fram av disse tallene at sysselsetting er langt mindre vanlig blant gifte kvinner med barn i innvandrerbefolkningen enn ellers. Mens kvinner i alderen 25 til 29 år i denne familiesituasjonen i majoritetsbefolkningen har en andel sysselsatte på ca 82,3 prosent, er denne andelen omtrent 63 prosent blant kvinnelige norskfødte med innvandrerforeldre og nede i 45 prosent blant innvandrerkvinner.

Heller ikke blant kvinner mellom 30 og 34 år er dette bildet særlig endret. Her finner vi andeler på 87,4 prosent (majoritetsbefolkningen), 63,2 prosent (norskfødte) og 53,3 prosent (innvandrere). Vi ser m.a.o. at nivået her ligger en del høyere blant innvandrerkvinnene i forhold til de yngre, noe som må antas å henge sammen med at flere i denne aldersgruppen har noe eldre barn. Avstanden til majoritetskvinnene er imidlertid ikke særlig endret, siden nivået blant dem også er noe høyere i denne aldersgruppen. For øvrig ser vi at norskfødte kvinner med innvandrerforeldre har omtrent samme sysselsettingsandel som de yngre.

Kjønnforskjeller i sysselsetting blant gifte med barn er et annet framtrepende trekk ved figuren. Dette gjelder alle grupper, om enn i noe ulik grad. Tar vi for oss de fra 25 til 29 år, er det en forskjell på 11 prosentpoeng i menns favør i majoritetsbefolkningen. I gruppen av norskfødte med innvandrerforeldre er differansen på 19 prosentpoeng, mens den blant innvandrere er på nesten 30 prosentpoeng. Går vi til neste aldersgruppe, 30 til 34 år, er forskjellen noe mindre i majoritetsbefolkningen og blant innvandrere der vi finner differanser på henholdsvis 8 og 24,5 prosentpoeng, mens den blant norskfødte med innvandrerforeldre er omtrent uendret.

Figur 6.3. Sysselsatte blant gifte med barn etter kjønn, alder og innvandringskategori. Prosent. 4. kvartal 2009

¹ Med bakgrunn fra Øst-Europa utenom EU, Asia (inkl. Tyrkia), Afrika, Sør- og Mellom-Amerika og Oseania utenom Australia og New Zealand

Vi ser med andre ord et tydelig utslag av et tradisjonelt kjønnsrollemønster i disse tallene som heller ikke majoritetsbefolkningen er helt uberørt av, selv om utslagene er mest markante i gruppene med innvandrerbakgrunn og framfor alt blant innvandrere mellom 25 og 29 år. Men også norskfødte med innvandrerforeldre skiller

seg klart ut fra majoritetsbefolkningen i så henseende. Det er åpenbart sivilstanden/familiesituasjonen som er mest utslagsgivende på sysselsettingstallene. Ser vi på gruppen enslige uten barn (vedleggstabell A7), er det et gjennomgående høyere sysselsettningsnivå blant kvinner med innvandrerbakgrunn. Blant de norskfødte med innvandrerforeldre finner vi en moderat kjønnsdifferanse i *kvinner*s favør, mens kjønnsforskjellen blant innvandrerne er atskillig mindre enn blant de gifte.

6.4. Endringer i sysselsettingen fra 2008 til 2009

Når vi betrakter endringene i sysselsettingen fra 2008 til 2009 i gruppen av gifte, er det også i denne gruppen størst tilbakegang blant menn (tabell 6.1). Omslaget i arbeidsmarkedet har m.a.o. ikke gitt seg sterkere utslag blant yngre gifte kvinner med barn enn blant mennene. Det er som tidligere konstatert størst tilbakegang blant menn generelt, og dette gjelder også i gruppen som er gifte og har barn. Vi ser som ventet, minst tilbakegang i majoriteten – i alle grupper på under ett prosentpoeng og bare litt sterkere blant mennene. Blant de norskfødte med innvandrerforeldre er imidlertid tilbakegangen mer markant. I aldersgruppen 25 til 29 år har menn en nedgang på 4,3 prosentpoeng og kvinner 3,0. I neste aldersgruppe, 30-34 år, finner vi det eneste unntaket fra det generelle endringsmønsteret, i det kvinner har noe sterkere tilbakegang enn menn, henholdsvis 3,1 mot 1,7 prosentpoeng. I innvandrergruppen er derimot tilbakegangen blant mennene mer markant, særlig i aldersgruppen 25 til 29 år der menn har en nedgang på 4,9 prosentpoeng mot 2,0 blant kvinnene. I aldersgruppen 30 til 34 år er nedgangen henholdsvis 2,2 og 1,6 prosentpoeng.

Tabell 6.1. Sysselsatte etter innvandrerbakgrunn, kjønn og familiesituasjon. Prosent. 4. kv. 2008 - 2009

	Gifte m. barn			Enslige uten barn		
	2008	2009	Endring i prosentpoeng	2008	2009	Endring i prosentpoeng
Uten innvandrer bakgrunn						
25-29 år						
Menn	94,3	93,7	-0,6	83,2	80,2	-3,0
Kvinner	82,8	82,3	-0,5	83,7	82,0	-1,7
30-34 år						
Menn	95,8	95,3	-0,5	83,3	80,8	-2,5
Kvinner	87,2	87,4	0,2	82,5	81,0	-1,5
Norskfødte med innvandrer foreldre¹						
25-29 år						
Menn	86,3	82,0	-4,3	76,2	70,3	-5,9
Kvinner	65,9	62,9	-3,0	75,8	74,5	-1,3
30-34 år						
Menn	85,4	83,7	-1,7	68,5	68,8	0,3
Kvinner	66,3	63,2	-3,1	70,6	71,4	0,8
Innvandrere¹						
25-29 år						
Menn	79,5	74,6	-4,9	67,3	60,7	-6,6
Kvinner	47,0	45,0	-2,0	54,8	52,8	-2,0
30-34 år						
Menn	80,0	77,8	-2,2	66,1	60,4	-5,7
Kvinner	54,9	53,3	-1,6	59,6	54,9	-4,7

¹ Med bakgrunn fra Øst-Europa utenom EU, Asia (inkl. Tyrkia), Afrika, Sør- og Mellom-Amerika og Oseania utenom Australia og New Zealand

Til sammenlikning var nedgangen i andel sysselsatte i gruppen enslige uten barn større, særlig blant de uten innvandrerbakgrunn der menn i alderen 25-29 år hadde en nedgang på 3 prosentpoeng og de fra 30 til 34 år på 2,5 prosentpoeng. Også de enslige kvinnene i majoriteten hadde noe større nedgang i sysselsettingen enn de gifte (med 1,7 og 1,5 prosentpoeng). Også blant menn med innvandrerbakgrunn var det noe større nedgang i sysselsettingen blant de enslige med unntak av norskfødte menn i alderen 30 til 34 år.

Når det gjelder norskfødte kvinner med innvandrerforeldre, var derimot nedgangen klart størst blant gifte med barn i begge aldersgrupper. Hva innvandrerkvinnene angår, er endringsmønsteret noe mer sammensatt. I aldersgruppen 25 til 29 år var nedgangen helt lik blant gifte og enslige, mens den var klart sterkest blant de enslige innvandrerkvinnene i aldersgruppen 30 til 34 år.

For øvrig må et annet hovedskille mellom gruppene av gifte kontra enslige bemerkes. Blant menn ser vi et gjennomgående høyere sysselsettingsnivå blant gifte med barn uansett alder og innvandringsbakgrunn. Dette kan kanskje tolkes som et utslag av den tradisjonelle "forsørgerrollen", siden de enslige mennene åpenbart har en løsere tilknytning til arbeidslivet. Forskjellene i sysselsettingsandeler mellom enslige og gifte kan være på over 14 prosentpoeng, også blant majoritetsmenn. Blant kvinner med innvandringsbakgrunn er det derimot de gifte som har lavest sysselsetting, men forskjellene på tvers av sivilstanden er ikke fullt så store som hos mennene. Hos majoritetskvinnene er sysselsettingsnivået for gifte og enslige det samme blant de i alderen 25 til 29 år og ca. 6 prosentpoeng lavere blant enslige uten barn i aldersgruppen 30-34 år. Disse kvinnene er m.a.o. mer like mennene i dette henseende.

7. Utdanningsnivå og aktivitetsstatuser

Vi skal i dette kapitlet se nærmere på hvilken betydning utdanningsnivået har for utbredelsen av de aktive statusene vi har tatt for oss i det foregående. Personer under 20 år er holdt utenfor denne oversikten, da en svært stor andel i denne aldersgruppen fortsatt er under utdanning og obligatorisk utdanning er den eneste hittil fullførte. Men også blant de over 20 år vil det fortsatt være en del under utdanning, som dermed vil utgjøre den aktive statusen som belyses. Dette vil bli nærmere poengtert i avsnitt 7.3. Innledningsvis vil vi belyse fordelingen på (hittil) høyeste fullførte utdanningsnivå innad i de tre befolkningsgruppene.

7.1. Mange innvandrere uten registrert utdanning

Når vi ser på hvordan de tre befolkningsgruppene fordeler seg på utdanningsnivåene (registrert som høyeste fullførte per 4. kvartal 2009), går det fram at hele 44 prosent av innvandrerne står uten opplysninger om dette i våre registre (vedleggstabell A8). Dette dreier seg om innvandrere som eventuelt har tatt utdanning i utlandet og som innvandret etter 1999. I denne gruppen vil vi dermed finne mange med kortere botid i Norge.

For at innvandrerguppen skal bli sammenliknbar med de andre to befolkningsgruppene som bare har en marginal andel med uregistrert utdanning, må vi begrense oss til innvandrerne med kjente opplysninger om dette. Dette har vi gjort i tabell 7.1. Denne viser at halvparten av innvandrere har kun obligatorisk utdanning. Dette er en andel som langt overstiger nivået i de andre to gruppene i alderen 20 til 34 år. Men det vil selvsagt hefte en viss usikkerhet mht. representativiteten til innvandrerguppen, da bare 56 prosent av denne befolkningsgruppen inngår i vår oversikt. Norskfødte med innvandrerforeldre har en andel med kun obligatorisk utdanning på 33,3 prosent, mens majoriteten ligger lavest med 21,4 prosent. Når det gjelder mellomutdanning, er det bare mindre forskjeller mellom de to sistnevnte befolkningsgruppene, henholdsvis 44 mot 41,6 prosent, mens innvandrere har en andel på 28,3 prosent.

Personer uten innvandrerbakgrunn ligger høyest mht. andel med universitets- og høyskoleutdanning, dvs. 34,6 mot 25 prosent blant de norskfødte med innvandrerforeldre. Det må imidlertid understrekes at den sistnevnte gruppen vil være dominert av de i alderen 20-25 år når nedre aldersgrense er 20 år (se vedleggstabell A 1b). Dette innebærer at forholdsvis flere av de norskfødte med innvandrerforeldre vil ha en igangværende høyere utdanning enn majoritetsgruppen som har en jevnere aldersfordeling og en større andel med fullført høyere utdanning. Ellers ser vi at innvandrere ligger noe lavere med 21,6 prosent med høyere utdanning.

Tabell 7.1. Personer 20 -34 år med registrert utdanning etter innvandringsbakgrunn, kjønn og høyeste fullførte utdanning. Prosent. 4. kvartal 2009

	I alt	Kun obligatorisk utdanning	Mellom-utdanning	Universitet/høyskole
Uten innvandringsbakgrunn				
I alt	100,0	21,4	44,0	34,6
Menn	100,0	24,8	48,4	26,8
Kvinner	100,0	17,9	39,4	42,7
Norskfødte m. innvandrerforeldre¹				
I alt	100,0	33,3	41,6	25,1
Menn	100,0	40,0	38,9	21,1
Kvinner	100,0	26,1	44,5	29,3
Innvandrere^{1,2}				
I alt	100,0	50,0	28,3	21,6
Menn	100,0	53,9	27,4	18,6
Kvinner	100,0	46,0	29,3	24,7

¹ Med bakgrunn fra Øst-Europa utenom EU, Asia (inkl. Tyrkia), Afrika, Sør- og Mellom-Amerika og Oseania utenom Australia og New Zealand.

² Kun med kjente opplysninger om utdanning

Menn har flere med kun obligatorisk utdanning enn kvinner i alle tre befolkningsgruppene. Størst forskjell er det blant de norskfødte med innvandrerforeldre der menn har en andel på 40 prosent mot 26 prosent blant kvinner. Ellers har kvinnene gjennomgående noe høyere andeler med universitets- og høyskoleutdanning. Her det størst forskjell i majoriteten der kvinner har 42,7 prosent mot 26,8 prosent blant menn, dvs. en forskjell på over 15 prosentpoeng.

7.2. Mange fortsatt under utdanning

Det er som nevnt innledningsvis viktig å ta i betraktning at fordelingene på utdanningsnivå, ikke nødvendigvis representerer de endelige nivåene for alle grupper. På grunn av aldersavgrensningen fra 20 til 34 år, vil en viss andel av den aktive statusen som har framkommet i de ulike gruppene, være igangværende utdanning. I tabell 7.2 blir disse undergruppene belyst. Her er alle som på referansetidspunktet sto oppført med statuskode "under utdanning" spesifisert, enten det har vært eneste aktive status eller i kombinasjon med sysselsetting.

Vi ser for eksempel at det blant de med mellomutdanning som høyeste fullførte utdanning i majoritetsgruppen, er det 26,7 prosent som har en igangværende utdanning, fortrinnsvis på et høyere nivå. Her er det til dels store forskjeller mellom befolkningsgruppene, i det de norskfødte med innvandrerforeldre har en tilsvarende andel som er ca. 16 prosentpoeng høyere. Det vil si at 43,3 prosent i denne gruppen med mellomutdanning utdanner seg for et høyere nivå. En underliggende faktor som åpenbart gjør seg gjeldende her, er den skjeve aldersfordelingen i denne befolkningsgruppen, da de som er mellom 20 og 24 år utgjør halvparten i aldersgruppen 20 til 34 år (se vedleggstabell A1b). Innvandrere med mellomutdanning har en andel med igangværende utdanning på 29 prosent, kun et par prosentpoeng over majoriteten.

Det er ellers visse kjønnsforskjeller blant de med mellomutdanning som (hittil) høyeste fullførte. I alle befolkningsgruppene ser vi en viss overvekt av kvinner med igangværende (høyere) utdanning. Denne forskjellen er størst i majoritetsbefolkningen (32,6 mot ca. 22 prosent blant menn). Blant de norskfødte med innvandrerforeldre er den mer moderat (43,3 mot 41,4 prosent) og på kun ett prosentpoeng blant innvandrerne (28,7 mot 29,6 prosent).

Også blant de med utdanning på universitets- og høyskolenivå ser vi en undergruppe med fortsatt igangværende utdanning. Her snakker vi om de som har fullført et lavere nivå og som sikter mot et høyere nivå. I denne sammenheng er det de to befolkningsgruppene med innvandrerbakgrunn som har høyest andeler med 39,6 prosent (norskfødte med innvandrerforeldre) og ca. 34 prosent (innvandrere), mens ca. 28 prosent i majoriteten fortsatt er under utdanning. Det er for øvrig bare blant innvandrere at det er en viss forskjell mellom menn og kvinner med igangværende utdanning, men den er ikke større enn 3 prosentpoeng i kvinners favør.

Det framgår også av tabellen at en viss andel av de som ikke har fullført noen utdanning utover obligatorisk nivå, har en igangværende utdanning, fortrinnsvis en mellomutdanning. Her er det nesten ingen forskjeller mellom befolkningsgruppene. Litt over 13 prosent i alle tre hovedgruppene var under utdanning, og det var heller ikke noen nevneverdige kjønnsforskjeller i disse andelene i noen av gruppene. For øvrig ser vi at blant innvandrere med uregistrert utdanning er en andel på 11 prosent som er under utdanning. Blant dem hadde menn høyest andel, dvs. 14,6 mot 9 prosent blant kvinner.

Det har vært en økning i andelen under utdanning i så godt som alle grupper fra 2008 til 2009 (vedleggstabell A9), noe som selvsagt henger sammen med forverringen på arbeidsmarkedet. Det er i første rekke blant dem på mellomnivå at økningen er mest markant. I begge gruppene med innvandringsbakgrunn ser vi en oppgang på litt over 3 prosentpoeng i andelen med igangværende utdanning, og det var blant mennene i begge grupper at økningen var sterkest, med litt i underkant av 4 prosentpoeng. I majoriteten var oppgangen på litt over 2 prosentpoeng, og her var det ikke særlig forskjell mellom menn og kvinner.

Tabell 7.2. Personer 20-34 år etter innvandringsbakgrunn, kjønn, aktivitetsstatus og høyeste fullførte utdanningsnivå. 4. kvartal 2009

	Kun obligatorisk utdanning	Mellom-utdanning	Universitet/høyskole	Uoppgitt
Uten innvandringsbakgrunn				
I alt				
Kun sysselsatt	57,0	64,5	66,6	-
Under utdanning	13,4	26,7	27,9	-
Aktive i alt	70,4	91,2	94,5	-
Menn				
Kun sysselsatt	59,4	70,1	67,2	-
Under utdanning	12,8	22,1	28,0	-
Aktive i alt	72,2	92,2	95,2	-
Kvinner				
Kun sysselsatt	53,5	57,3	66,2	-
Under utdanning	14,2	32,6	27,9	-
Aktive i alt	67,7	89,9	94,1	-
Norskfødte med innvandrerforeldre¹				
I alt				
Kun sysselsatt	52,3	44,3	50,0	-
Under utdanning	13,5	43,3	39,6	-
Aktive i alt	65,8	87,6	89,6	-
Menn				
Kun sysselsatt	54,2	47,1	50,3	-
Under utdanning	13,5	41,4	40,5	-
Aktive i alt	67,7	88,5	90,8	-
Kvinner				
Kun sysselsatt	49,1	41,8	49,8	-
Under utdanning	13,3	45,1	38,9	-
Aktive i alt	62,4	86,9	88,7	-
Innvandrere¹				
I alt				
Kun sysselsatt	46,4	52,6	51,0	41,7
Under utdanning	13,8	29,1	33,9	11,0
Aktive i alt	60,2	81,7	84,9	52,7
Menn				
Kun sysselsatt	51,2	54,3	51,1	54,1
Under utdanning	12,6	28,7	32,2	14,6
Aktive i alt	63,8	83,0	83,3	68,7
Kvinner				
Kun sysselsatt	40,7	51,1	50,9	34,8
Under utdanning	15,3	29,6	35,3	9,0
Aktive i alt	56,0	80,7	86,2	43,8

¹ Med bakgrunn fra Øst-Europa utenom EU, Asia (inkl. Tyrkia), Afrika, Sør- og Mellom-Amerika og Oseania utenom Australia og New Zealand

Blant de på universitets- og høyskolenivå var økningene noe mer moderate, med litt i underkant av ett prosentpoeng i de fleste gruppene og også her noe sterkere økning blant menn. Økningen i andelen under utdanning var minst blant dem med kun obligatorisk utdanning, ikke større enn 0,5 prosentpoeng blant de med innvandrerbakgrunn og uendret i majoritetsbefolkningen.

7.3. Utdanningsnivå gir større forskjeller enn innvandringsbakgrunn

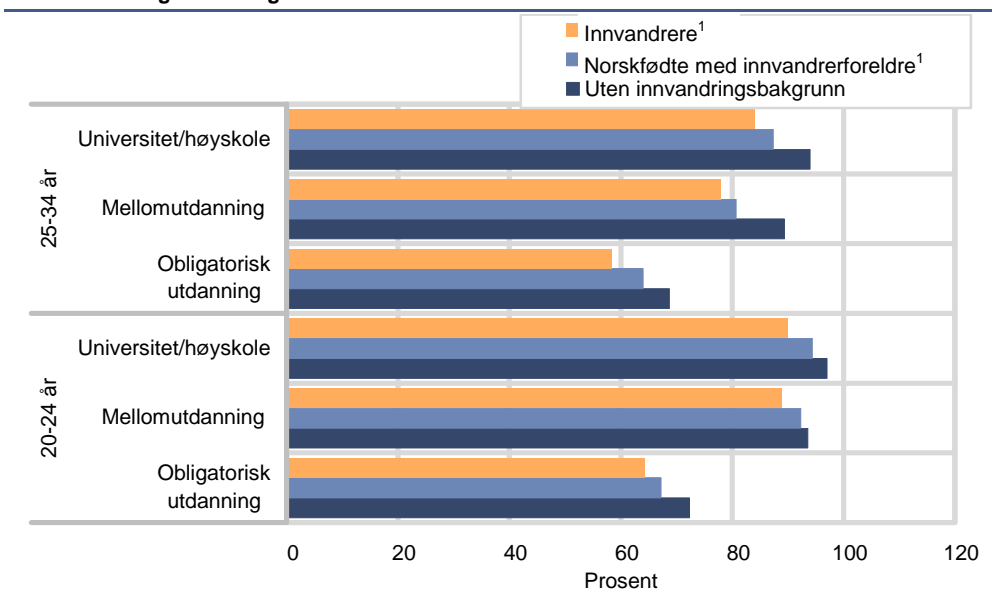
Vi skal i det følgende se nærmere på utdanningens betydning for aktivitetsnivået blant de over 19 år i de ulike gruppene slik vi har gjort i to av de tidligere undersøkelserne (Olsen 2010a og b). Da mange i det yngre sjiktet fortsatt er under utdanning, vil den registrerte høyeste utdanningen være midlertidig og i gangværende utdanning utgjøre den viktigste aktive statusen. Av den grunn kan det være nyttig å dele denne populasjonen i to ved 25 år slik at vi får et skille mellom de som fortsatt har et visst innslag av igangværende utdanning (20 til 24 år), og den gruppen der de aller fleste har avsluttet sin utdanning, og sysselsetting vil være den desidert viktigste aktivitetsstatusen (dvs. 25 til 34 år).

Utdanningens betydning for aktivitetsnivået framgår tydelig av figur 7.1. Her ser vi et klart skille mellom de med kun obligatorisk utdanning på den ene siden, og de med utdanning på mellomnivå eller høyere på den andre. Dette skillet er like markant i alle tre befolkningsgrupper blant de mellom 20 og 24 år og er større enn de

avstandene vi ser mellom majoriteten og de to gruppene med innvandringsbakgrunn på samme utdanningsnivå. Også blant de mellom 25 og 34 år ser vi dette mønsteret.

Følgelig viser denne figuren at forskjeller i utdanningsnivå skaper større ulikhet enn innvandringsbakgrunn i det alderssegmentet vi tar for oss her. For eksempel ser vi at aktivitetsnivået blant innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre som har utdanning utover obligatorisk nivå ligger et godt stykke over majoriteten som kun har obligatorisk utdanning. Også innad i begge gruppene med innvandringsbakgrunn er ulikheten mellom de med obligatorisk utdanning og med utdanning utover dette større enn den vi ser i forhold til majoriteten blant de på samme utdanningsnivå.

Figur 7.1 Aktive 20 – 34 år (sysselsatte eller i utdanning) etter alder, innvandringsbakgrunn og utdanningsnivå. Prosent. 4.kv. 2009

¹ Med bakgrunn fra Øst-Europa utenom EU, Asia (inkl. Tyrkia), Afrika, Sør- og Mellom-Amerika og Oseania utenom Australia og New Zealand

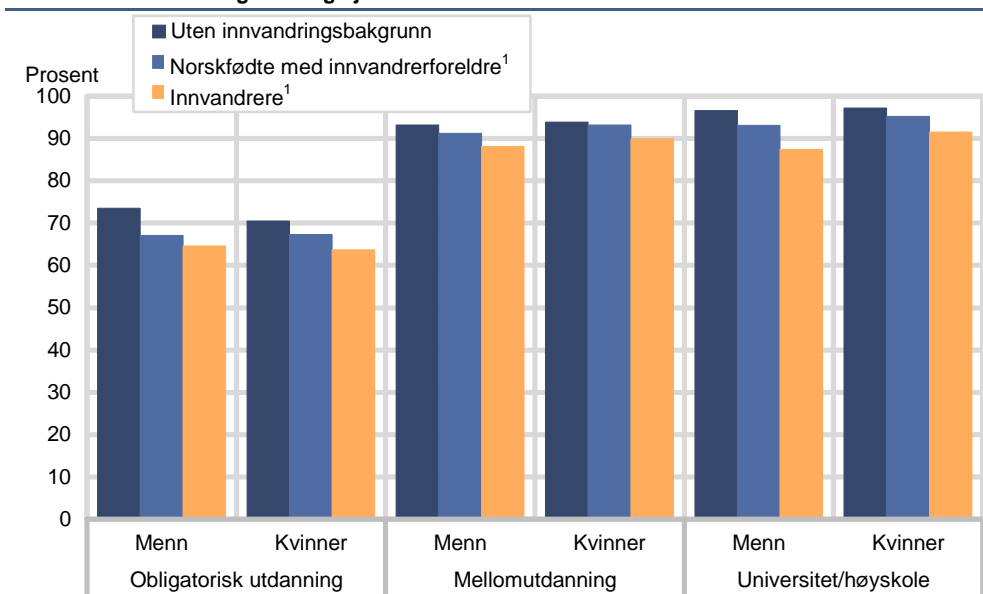
Vi ser ellers av figuren at særlig avstanden mellom innvandrergruppen og majoriteten er snevret betydelig inn når vi tar hensyn til utdanningsnivå. Der vi i kapittel 3 betraktet innvandrergruppen under ett (jmf. fig. 3.1), så vi en differanse i aktivitetsnivået i forhold til majoriteten på litt over 22 prosentpoeng i aldersgruppen 20 til 24 år. Sammenlikner vi disse to befolkningsgruppene på samme utdanningsnivå, reduseres denne avstanden til mellom 5 og 8 prosentpoeng, avhengig av utdanningsnivået.

Tar vi for oss dem mellom 25 og 34 år, var det mellom majoriteten og innvandrere i alt en differanse i andelen aktive på 25 prosentpoeng i figur 3.1. Innenfor de tre utdanningsnivåene ser vi at denne differansen er mer enn halvert, til ca. 10 prosentpoeng i hver. Men det må presiseres at vi her i hovedsak snakker om innvandrere som har tatt utdanningen i Norge og som har en botid av en viss varighet, da vi har begrenset innvandrergruppen til de med registrert utdanning. (Se også vedleggstabell A8).

Det er gruppene med kun obligatorisk utdanning som (hittil) høyeste fullførte utdanning som kommer dårligst ut mht. aktivitetsnivå, i alle tre befolkningsgrupper. Det er atskillig større avstand mellom de laveste og de høyere utdannede innad i de respektive befolkningsgruppene enn det er mellom majoriteten og de med innvandringsbakgrunn blant de på samme utdanningstrinn. For eksempel er det i aldersgruppen 20 til 24 år en differanse på nesten 26 prosentpoeng i andel aktive mellom innvandrere med kun obligatorisk utdanning (64,3 prosent) og innvandrere med universitets-/høyskoleutdanning (ca. 90 prosent). Avstanden i aktivitetsnivået mellom majoritet og innvandrere innad i disse to utdanningsgruppene var til sammenlikning bare hhv. 8 og 7 prosentpoeng. Mye av de samme differansene ser vi også mellom de tilsvarende gruppene i alderssegmentet 25 til 34 år.

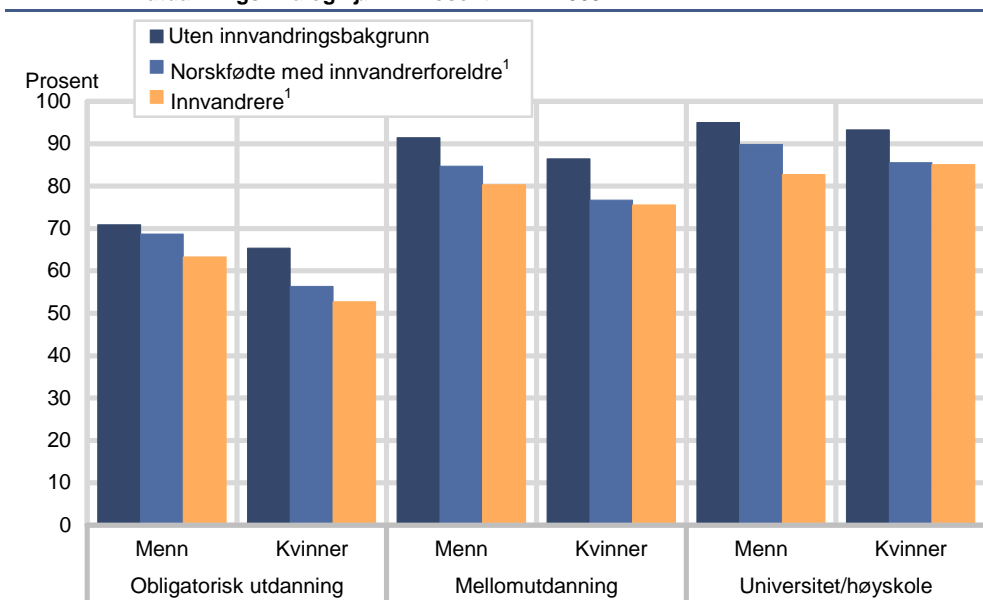
Når vi sammenlikner andel aktive menn og kvinner på de ulike utdanningsnivåene (figur 7.2a og b), er det relativt moderate kjønnsforskjeller blant dem i alderen 20 til 24 år uavhengig av utdanningsnivå, og disse differansene går i kvinners favør blant dem med utdanning utover obligatorisk nivå. I den eldste aldersgruppen, fra 25 til 34 år, er kjønnsdifferansene noe større og mer tradisjonelle, dvs. i menns favør. Størst er avstanden mellom menn og kvinner med kun obligatorisk utdanning i de to gruppene med innvandringsbakgrunn.

Figur 7.2a Aktive 20 – 24 år (sysselsatte eller i utdanning) etter alder, innvandringsbakgrunn, utdanningsnivå og kjønn. Prosent. 4.kv. 2009

¹ Med bakgrunn fra Øst-Europa utenom EU, Asia (inkl. Tyrkia), Afrika, Sør- og Mellom-Amerika og Oseania utenom Australia og New Zealand

Figur 7.2b Aktive 25 – 34 år (sysselsatte eller i utdanning) etter alder, innvandringsbakgrunn, utdanningsnivå og kjønn. Prosent. 4.kv. 2009

¹ Med bakgrunn fra Øst-Europa utenom EU, Asia (inkl. Tyrkia), Afrika, Sør- og Mellom-Amerika og Oseania utenom Australia og New Zealand

Tar vi for oss gruppene av menn, går det fram at det blant dem med kun obligatorisk utdanning ikke er større differanse enn litt over 2 prosentpoeng i andel aktive mellom majoriteten og de norskfødte i aldersgruppen 25 til 34 år (figur 7.2b). Også avstanden til innvandrerne er forholdsvis moderat, på litt over 7 prosentpoeng. Blant de yngre, fra 20 til 24 år (figur 7.2a) er disse avstandene i forhold til majoriteten bare et par prosentpoeng høyere. Med andre ord skiller ikke unge menn

med innvandrerbakgrunn seg vesentlig ut fra jevnaldrende menn i majoriteten når det gjelder andel i arbeid og (evt. utdanning) blant de med kun obligatorisk utdanning. Uansett ligger de alle langt under det nivået vi ser blant de med mellomutdanning uavhengig av befolkningsgrupper. Vi kan for eksempel konstatere at menn med innvandrerbakgrunn med mellomutdanning har andeler aktive høyt over menn i majoriteten med kun obligatorisk utdanning, og disse forskjellene gjør deg gjeldende i begge aldersgrupper vi ser på her.

Også blant kvinner ser vi relativt små forskjeller mellom befolkningsgruppene blant de med kun obligatorisk utdanning i aldersgruppen 20 til 24 år. Avstandene er noe større blant de fra 25 til 34 år, særlig mellom majoriteten og innvandrerkvinnene. Men også blant kvinnene har norskfødte med innvandrerforeldre og innvandrere med mellomutdanning høyere andeler i arbeid eller utdanning enn majoritetskvinnene med kun obligatorisk utdanning. Denne avstanden er særlig stor blant de i alderen 20 - 24 år, og det må også poengteres at disse kvinnene med innvandrerbakgrunn ligger et godt stykke over majoritetsmennene med kun obligatorisk utdanning.

7.4. Mest tilbakegang blant de med kun obligatorisk utdanning

Endringstallene for de forskjellige utdanningsgruppene viser at nedgangen i andel aktive fra 2008 til 2009 først og fremst har gjort seg gjeldende blant dem med kun obligatorisk utdanning (tabell 7.3 og vedleggstabell A10). I majoriteten (19 til 34 år) ser vi en reduksjon på 4,2 prosentpoeng blant dem på dette utdanningsnivået og i de to gruppene med innvandringsbakgrunn gikk andelen ned med litt over 5 prosentpoeng i hver gruppe. Det er følgelig også liten forskjell blant de lavest utdannende i hvordan konjunkturedgangen slår ut. I gruppene med utdanning utover obligatorisk nivå var nedgangen atskillig svakere, i de fleste tilfeller på under ett prosentpoeng og heller ikke der med noen store forskjeller befolkningsgruppene imellom. Vi kan ut fra denne oversikten konkludere med at den laveste utdannede majoritetsbefolkningen i mye større grad er blitt berørt av konjunkturedgangen fra 2008 til 2009 enn de med innvandrerbakgrunn som har utdanning utover obligatorisk nivå når vi forholder oss til aldersgruppen 19 til 34 år.

Tabell 7.3. Endring i andel aktive (i arbeid eller utdanning) 19-34 år etter kjønn, utdanningsnivå og innvandringsbakgrunn. I prosentpoeng. 4. kvartal 2008 og 2009

	Uten innvandrings- bakgrunn	Norskfødte med innvandrerforeldre ¹	Innvandrere ¹
I alt			
I alt	-1,3	-2,2	-3,2
Kun oblig. utd.	-4,2	-5,1	-5,5
Mellomutdanning	-0,9	-1,3	0,4
Universitet/Høyskole	-0,1	-0,7	-0,8
Menn			
I alt	-1,8	-2,8	-4,7
Kun oblig. utd.	-4,8	-5,5	-7,0
Mellomutdanning	-1,1	-1,6	-0,6
Univ. utd./Høyskole	-0,4	-1,0	-2,1
Kvinner			
I alt	-0,8	-1,5	-1,6
Kun oblig. utd.	-3,6	-4,5	-3,8
Mellomutdanning	-0,6	-0,9	1,4
Universitet/Høyskole	0,1	-0,5	0,2

¹ Med bakgrunn fra Øst-Europa utenom EU, Asia (inkl. Tyrkia), Afrika, Sør- og Mellom-Amerika og Oseania utenom Australia og New Zealand

Ellers finner vi som ventet størst nedgang blant mennene med lavest utdanning. I befolkningen uten innvandringsbakgrunn var nedgangen på 4,8 prosentpoeng mot 3,6 blant kvinnene. I gruppen norskfødte med innvandrerforeldre var nedgangen henholdsvis 5,5 mot 4,5 prosentpoeng og i innvandrergruppen 7 mot 3,8 prosentpoeng. Vi ser med andre ord litt større utslag av konjunkturomslaget blant innvandrere i den mannlige befolkningen med kun obligatorisk utdanning enn vi gjør blant kvinner på samme utdanningsnivå der nedgangen i andel aktive omtrent er den samme i majoriteten som i innvandrergruppen. Alt i alt er det altså innvandremenn med kun obligatorisk utdanning som har hatt størst nedgang fra 2008 til 2009.

8. Gruppene utenfor arbeid og utdanning

Vi skal i dette kapitlet gå nærmere inn på de gruppene som ikke inngår i statusen "aktive" – det vil si de som verken er sysselsatt eller under utdanning ved referansetidspunktet. Andelen inaktive er som forventet klart minst i majoriteten, på 11 prosent (tabell 8.1). Blant norskfødte med innvandrerforeldre er denne andelen på 16,4 prosent, mens de ikke-aktive utgjør mer enn dobbelt så mange i innvandrergruppen, dvs. 35,7 prosent.

Vi skal i det følgende belyse gruppen inaktive, bl.a. med utgangspunkt i hvilke offentlige ytelser de eventuelt mottar. Som i de foregående kapitlene, vil kjønn, utdanningsnivå, botid og verdensregion stå sentralt i de følgende framstillingene.

8.1. Mange innvandrere i ukjent inaktiv status

En kobling til SSBs System for persondata (SFP) gjør det i en viss utstrekning mulig å nyansere de gruppene som står utenfor sysselsetting og utdanning på grunnlag av opplysninger om mottak av diverse stønader og ytelser. Det må understrekes at personene i vårt datamateriale kun får tildelt én status som er den som vurderes som den viktigste, eller som er den eneste kjente enten de er aktive eller inaktive. Eventuelle sysselsatte eller personer under utdanning som mottar diverse ytelser/stønader som kommer inn under de inaktive statusene, vil i denne framstillingen kun stå oppført blant de aktive. De som er arbeidsledige og deltakere på tiltak med eventuelle tilleggstyelser vil heller ikke komme med andre steder enn i gruppen ledige/på tiltak.

I tabell 8.1 er samtlige grupper tatt med som omfattes av populasjonen 16 til 34 år. De som er sysselsatte eller under utdanning er her slått sammen til en gruppe med fellesbetegnelsen "Aktiv status". De øvrige gruppene står følgelig utenfor sysselsetting og utdanning og er definert som inaktive i denne rapporten. Det mest slående trekket ved fordelingsmønsteret i tabell 8.1 er de mange smågruppene. Vi finner en rekke inaktive statuser som ikke har større utbredelse enn under én prosent i noen av de tre befolkningsgruppene. Dette gjelder særlig kategoriene attføring, uførhet og yrkeshemmede og henger naturligvis sammen med den unge alderssammensetningen i vår populasjon.

Av de kjente, registrerte inaktive statusene er det ledighet/deltakelse på arbeidsmarkedstiltak som er den største, og der særlig innvandrergruppen skiller seg ut med en andel på 7,3 prosent. Befolkningen uten innvandringsbakgrunn hadde 2,4 prosent i denne gruppen og de norskfødte med innvandrerforeldre, 3,7 prosent.

Siden det dreier seg om yngre personer, vil imidlertid nivået ligge noe høyere enn når vi betrakter alle bosatte i yrkesaktiv alder under ett, da det her vil være forholdsvis flere som er i ferd med å etablere seg på arbeidsmarkedet. For gruppen norskfødte med innvandrerforeldre vil aldersavgrensningen vi bruker her ikke ha noe å si, da de aller fleste uansett er mellom 16 og 34 år. For øvrig må det føyes til at langt fra alle av de unge arbeidsledige har opparbeidet seg rettigheter til arbeidsledighetstrygd, og at mange av den grunn ikke registrerer seg som ledige.

Registrerte ledige og deltakere på arbeidsmarkedstiltak var den inaktive gruppen med størst økning fra 2008. Blant innvandrere gikk andelen opp med nesten 2 prosentpoeng, mens økningen i majoriteten og blant de norskfødte var henholdsvis, 0,8 og 1,3 prosentpoeng.

Ellers finner vi enkelte inaktive kategorier med en viss representasjon blant innvandrere. Dette gjelder ytelser som sosialhjelp (1,8 prosent) og kontantstøtte (1,7 prosent). Også mht. enslig forsørgerstønad avviker innvandrergruppen fra de øvrige to selv om andelen her ikke var større enn 0,9 prosent. Disse tre inaktive kategoriene var helt marginale i de øvrige to befolkningsgruppene, men det er grunn til å minne om at vi her kun forholder oss til de som

ikke kan gjenfinnes i andre aktive eller inaktive statuser, og som har de nevnte ytelsene som de eneste kjente, registrerte. Det er m.a.o. ikke mottakergruppene i sin helhet som belyses her, da disse tre ytelsene ofte utgjør et supplement til andre stønader/ytelser. For øvrig må det understrekes at kvinner i hovedsak utgjør mottakerne av kontantstøtte og enslig forsørgertillegg.

Tabell 8.1 Personer 16-34 år etter statuskode og innvandringsbakgrunn. Absolutte tall og i prosent. 4. kv. 2009

	Uten innvandrings- bakgrunn	Norskfødte med innvandrerforeldre ¹	Innvandrere ¹
I alt	992 103	18 983	105 536
Aktiv status ²	883 382	15 870	67 907
Inaktiv status	108 721	3 113	37 629
Av dette:			
Ledig/tiltak	23 810	702	7 670
Attføringstiltak	7 432	74	809
Tidsbegrenset ufør	5 324	65	308
Ufør	7 563	144	380
Annen attføring	6 830	94	608
Enslig forsørger	2 921	41	949
Sosialhjelp	4 710	88	1 924
Yrkeshemmet	4 780	65	746
Annet, ukjent	40 088	1 658	18 873
Andre ytelser	3 005	95	441
Kontantstøtte	2 258	87	1 757
Introduksjonsordning	-	-	3 164
	Prosent		
I alt	100,0	100,0	100,0
Aktiv status ²	89,0	83,6	64,3
Inaktiv status	11,0	16,4	35,7
Av dette:			
Ledig/tiltak	2,4	3,7	7,3
Attføringstiltak	0,7	0,4	0,8
Tidsbegrenset ufør	0,5	0,3	0,3
Ufør	0,8	0,8	0,4
Annen attføring	0,7	0,5	0,6
Enslig forsørger	0,3	0,2	0,9
Sosialhjelp	0,5	0,5	1,8
Yrkeshemmet	0,5	0,3	0,7
Annet, ukjent	4,0	8,7	17,9
Andre ytelser	0,3	0,5	0,4
Kontantstøtte	0,2	0,5	1,7
Introduksjonsordning	-	-	3,0

¹ Med bakgrunn fra Øst-Europa utenom EU, Asia (inkl. Tyrkia), Afrika, Sør- og Mellom-Amerika og Oseania utenom Australia og New Zealand

² Sysselsatte og/eller under utdanning

En annen gruppe er deltakere på introduksjonsordninger som gjelder innvandrere i etableringsfasen. Blant innvandrerne ser vi at denne gruppen utgjør 3 prosent per november 2009. Denne deltakelsen som bl.a. omfatter språkopplæring og samfunnskunnskap, kan betraktes som en aktiv status på linje med formell utdanning, noe som følgelig vil gi en økning i andelen aktive på 3 prosentpoeng blant innvandrerne. I avsnitt 8.3 blir dette nærmere belyst.

De resterende ikke-aktive gruppene går under samlebetegnelsen "Annet ukjent" og er de desidert største inaktive kategoriene i alle tre befolkningsgrupper. Det er også her vi finner de mest markante skillene. Som vi ser av tabell 8.1, utgjør denne gruppen 4 prosent av majoritetsbefolkningen mot nærmere 18 prosent i innvandrergruppen som m.a.o. er mer enn fire ganger så stor. De norskfødte med innvandrerforeldre befinner seg i en mellomposisjon med en andel på 8,7 prosent, men det må understrekes at de inaktive i denne gruppen ikke utgjør flere enn litt over 1 600 personer.

I gruppen "Annet, ukjent" inngår bosatte personer uten statusopplysninger i våre kilderegistre. Denne gruppen vil bl.a. omfatte hjemmевærende og personer i ikke-registrert arbeid som for eksempel familiearbeid uten lønn, svart arbeid og svært korte, sporadiske arbeidsforhold. Dessuten vil vi her finne arbeidssøkere som ikke er registrert hos NAV og i tillegg personer som har utvandret uten å ha meldt fra om dette. Vi må regne med at vi i gruppen med ukjent inaktiv status finner mange

av de minst integrerte. Dette er personer som vi må anta er avhengig av bistand fra familien eller av inntekter ervervet utenom det ordinære arbeidsmarkedet. Da denne kategorien dessuten er størst blant de inaktive og viser en del ulikheter befolkningsgruppene imellom, vil denne uregistrerte inaktive gruppen bli viet en del oppmerksomhet i dette kapitlet. (Se også vedleggstabellene A11-A13 for mer detaljerte tall for inaktive fordelt på aldersgrupper).

8.2. Over 20 prosent av innvandrerkvinnene i ukjent inaktiv status

Kjønn har som kjent stor betydning når vi ser på aktivitetsnivået blant innvandrere. I tabell 8.2 har vi fordelt statusgruppene på kjønn. Som tidligere poengtert, er aktivitetsnivået høyest i majoritetsbefolkningen, og det er knapt noen kjønnsforskjeller. De norskfødte med innvandrerforeldre ligger noen få prosentpoeng under majoriteten mht. andel aktiv, og her er det heller ikke noen kjønnsforskjell å snakke om når vi betrakter gruppen under ett. Innvandrere står i skarp kontrast til dette mønsteret med et gjennomgående lavere aktivitetsnivå og med en betydelig forskjell mellom menn og kvinner. Gruppen inaktive utgjør til sammen 41 prosent av innvandrerkvinnene i populasjonen mellom 16 og 34 år mot 11 prosent av majoritetskvinnene og 16,2 prosent blant de norskfødte kvinnene med innvandrerforeldre. Innvandrer menn har en samlet andel på 29 prosent i inaktive statuser mot 11 prosent blant majoritetsmenn og 16,6 prosent blant norskfødte menn med innvandrerforeldre.

Som det ellers går fram av oversikten, er det en viss overvekt av arbeidsledige menn i alle tre befolkningsgrupper, men nivåforskjellene mellom dem er store, fra 3 prosent i majoriteten via 4,4 prosent blant norskfødte til nesten 8 prosent blant innvandrer menn. For kvinnenes vedkommende var andelen ledige og på tiltak henholdsvis 1,8, 2,9 og 6,8 prosent. Følgelig ser vi at menn i majoriteten ligger på samme ledighetsnivå som norskfødte kvinner med innvandrerforeldre.

Statuser som attføring og uførhet viser ellers ingen nevneverdige kjønnsforskjeller i noen grupper og andelen er som nevnt ganske små uansett pga. aldersavgrensningen. Det er heller ingen kjønnsforskjeller av betydning når det gjelder mottakere av sosialhjelp, som også er en marginal gruppe blant majoriteten og de norskfødte med innvandrerforeldre. Enslig forsørgerstønad har et visst omfang kun blant innvandrerkvinner, dvs. på 1,6 prosent.

Tabell 8.2. Personer 16 - 34 år etter statuskode, kjønn og innvandringsbakgrunn. Prosent. 4. kvartal 2009

	Uten innvandrings bakgrunn		Norskfødte med innvandrerforeldre ¹		Innvandrere ¹	
	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Aktiv status ²	89,0	89,1	83,4	83,8	71,0	58,9
Inaktive statuser i alt	11,0	10,9	16,6	16,2	29,0	41,1
Av dette:						
Arbeidsledig/på arbeidsmarkedstiltak	3,0	1,8	4,4	2,9	7,9	6,8
Attføringstiltak	0,8	0,7	0,4	0,3	0,9	0,7
Tidsbegrenset ufør	0,4	0,7	0,3	0,4	0,3	0,3
Ufør	0,8	0,7	0,8	0,7	0,4	0,3
Annen attføring	0,6	0,8	0,5	0,5	0,6	0,6
Enslig forsørgerstønad	0,0	0,6	-	0,4	0,0	1,6
Sosialhjelp	0,5	0,4	0,6	0,3	2,0	1,7
Yrkeshemmet	0,5	0,4	0,3	0,3	0,9	0,6
Annet, ukjent	4,1	4,0	8,7	8,8	12,8	22,1
Andre ytelser	0,3	0,3	0,5	0,5	0,4	0,4
Kontantstøtte	0,0	0,5	0,0	0,9	0,1	3,0
Introduksjonsordning	-	-	-	-	2,8	3,2

¹ Med bakgrunn fra Øst-Europa utenom EU, Asia (inkl. Tyrkia), Afrika, Sør- og Mellom-Amerika og Oseania utenom Australia og New Zealand

² Sysselsatte og/eller under utdanning

For øvrig ser vi at innvandrerkvinner kommer ut med høyest andel mottakere av kontantstøtte, dvs. 3 prosent mot kun 0,5 blant majoritetskvinner og ca. 1 prosent

blant de norskfødte med innvandrerforeldre. Som tidligere nevnt, omfatter denne mottakergruppen kun de inaktive som har kontantstøtte som eneste kjente, registrerte ytelse. Som det ellers går fram av tabellen, er denne ytelsen kun registrert hos kvinner. For øvrig ser vi at innvandrerkvinner har en litt høyere andel deltakere på introduksjonsordninger enn menn, dvs. 3,2 mot 2,8 prosent.

Hva den største inaktive gruppen, "Annet, ukjent" angår, er det knapt noen kjønnsforskjell i majoritetsgruppen og blant de norskfødte med innvandrerforeldre. Derimot finner vi en betraktelig høyere andel kvinner enn menn blant innvandrere i denne kategorien, dvs. 22 mot 12,8 prosent.

8.3. De med kun obligatorisk utdanning overrepresentert på inaktive statuser

Som poengtert i avsnitt 7.3, vil det framfor alt være i gruppene med kun obligatorisk utdanning at vi finner en viss utbredelse av inaktive statuser. Sett under ett, utgjør disse inaktive statusene i befolkningen uten innvandringsbakgrunn på nevnte utdanningsnivå 29,6 prosent, blant de norskfødte med innvandrerforeldre, 34,3 prosent og 39,7 prosent blant innvandrerne (tabell 8.3). Forskjellene er med andre ord ikke fullt så store her sammenliknet med de ulikhetene vi har sett mellom gruppene i alt uavhengig av utdanningsnivå, der det særlig er stor avstand i aktivitetsnivået mellom innvandrere og majoriteten. I det følgende går vi nærmere inn på de enkelte inaktive statusene. Et vesentlig aspekt ved tabell 8.3 er et gjennomgående høyere nivå mht. alle de inaktive statusene blant de med kun obligatorisk utdanning i forhold til totalgjennomsnittet for befolkningsgruppene. Når det gjelder de med utdanning utover obligatorisk nivå, ligger de en del under dette gjennomsnittet i alle tre befolkningsgruppene, og nivået er lavest blant de med universitets- eller høyskoleutdanning. (Vedleggstabell A14 - A16).

Registrert arbeidsledighet og arbeidsmarkedstiltak

Arbeidsledighet har et atskillig større omfang blant de lavest utdannede. Avviket i forhold til befolkningsgruppene totalt er kanskje størst i majoriteten og blant de norskfødte med innvandrerforeldre. Her ligger andel ledige/på tiltak på henholdsvis 6,7 og 9,6 prosent. Også blant innvandrerne er nivået en del høyere i den lavest utdannede gruppen, dvs. 12,3 prosent.

Attføring og uførhet

Vi kan ellers observere av tabell 8.3 at enkelte inaktive statuser som i de unge befolkningsgruppene totalt bare utgjorde smågrupper, har en viss størrelse blant de med kun obligatorisk utdanning. Dette gjelder helserelaterte ytelser som f. eks. attføring og uførhet. I majoriteten med lavest utdanning utgjorde disse to gruppene henholdsvis 5,2 og 5,5 prosent (når de respektive undergruppene er slått sammen). Ser vi på de to gruppene med innvandringsbakgrunn på samme utdanningsnivå, er det et mindre omfang på disse ytelsene, henholdsvis 3,1 og 4,4 prosent (norskfødte) og 3 og 1,6 prosent (innvandrere).

Disse forskjellene må ses i sammenheng med at majoriteten har en jevnere aldersfordeling enn f.eks. norskfødte med innvandrerforeldre der som nevnt halvparten befinner seg i første halvdel av tjueårene. Det vil si at majoriteten har en relativt større representasjon av de litt "eldre" som har opparbeidet seg visse trygderettigheter, noe disse to ytelsene forutsetter. Når det gjelder innvandrerne, har den begrensede botiden i Norge foruten alderen, naturligvis også hatt innvirkning på omfanget av disse ytelsene.

Sosialhjelp

Ser vi på andelen kun sosialhjelpsmottakere, finner vi blant de med kun obligatorisk utdanning høyest nivå i innvandrergruppen, med 3,3 prosent, mens majoriteten lå på 2 prosent og de norskfødte med innvandrerforeldre noe under dette, på 1,4 prosent.

Enslig forsørgerstønad

Det er i utgangspunktet få som har denne ytelsen som eneste registrerte blant de inaktive, men i alle tre befolkningsgruppene ser vi høyere andeler blant dem med

kun obligatorisk utdanning. I gruppen norskfødte med innvandrerforeldre er imidlertid denne ytelsen helt marginal uansett utdanningsnivå, noe som henger samme den lavere gjennomsnittsalderen her og at færre dermed har rukket å få barn.

- Yrkeshemmede** Gruppen av yrkeshemmede er gjennomgående noe mindre enn sosialhjelpsmottakerne. Den er størst i majoriteten med lavest utdanning, på 1,9 prosent og henholdsvis 1,1 og 1,6 prosent blant norskfødte med innvandrerforeldre og innvandrere. Med andre ord ser vi samme mønster mht. yrkeshemming som vi så mht. attføring og uførhet selv om nivået her er en del lavere i alle tre grupper.
- Kontantstøtte** Når det gjelder mottakere av kontantstøtte (som eneste kjente status), er det ikke særlig forskjell mellom befolkningsgruppen totalt og de lavest utdannede i majoriteten og blant de norskfødte med innvandrerforeldre. Blant innvandrere som er gruppen med høyest andel mottakere av kontantstøtte, er det de med uregistrert utdanning som ligger over gjennomsnittet for denne befolkningsgruppen, men andelen er likevel ikke større enn 3,1 prosent.
- Annet, ukjent** Blant dem med kun obligatorisk utdanning utgjør gruppen med ukjent inaktiv status 5,8 prosent i majoriteten og nærmere 12 blant de norskfødte med innvandrerforeldre. I innvandrergruppen utgjør tilsvarende andel 9,8 prosent. Av dette går det fram at det bare er blant de norskfødte at denne ukjente gruppen er den største. I de øvrige to befolkningsgruppene er derimot gruppen av ledige/på tiltak noe større når vi forholder oss til de på det laveste utdanningsnivået.

Et annet avvik fra det fordelingsmønsteret vi har sett blant befolkningsgruppene i alt, er at innvandrere med kun obligatorisk utdanning har noe lavere andel ukjent enn de norskfødte på samme utdanningsnivå. Dette skyldes den store gruppen med uregistrert utdanning blant innvandrere (på 44 prosent). I tabell 8.3 ser vi at hele 29 prosent av dem befinner seg i "Annet, ukjent". Med andre ord er det dem med uregistrert utdanning som trekker opp nivået på "Annet ukjent" blant inaktive innvandrere. Dette må ses i sammenheng med de mange nyankomne i denne gruppen, noe vi tydelig ser gjenspeile seg i andelen inaktive totalt som er så høyt som 47,3 prosent blant de med ukjent utdanning.

Tabell 8.3. Personer 20-34 år i alt og med kun obligatorisk utdanning etter inaktiv status og innvandringsbakgrunn. Prosent. 4. kvartal 2009

	Uten innvandringsbakgrunn		Norskfødte med innvandrerforeldre ¹		Innvandrere ¹		
	I alt	Av dette: Kun obligatorisk utdanning	I alt	Av dette: Kun obligatorisk utdanning	I alt	Av dette: Kun obligatorisk utdanning	Uregistrert utdanning
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Aktive i alt ²	87,7	70,4	79,1	65,7	63,3	60,3	52,7
Inaktive i alt	12,3	29,6	20,9	34,3	36,7	39,7	47,3
Av dette:							
Ledig/tiltak	2,6	6,7	5,2	9,6	7,9	12,3	7,2
Attf.tiltak	0,9	2,8	0,6	1,4	0,8	1,8	0,4
Tidsbegr.ufør	0,7	1,9	0,6	1,3	0,3	0,6	0,1
Ufør	1,0	3,6	1,2	3,1	0,4	1,0	0,2
Annen attf.	0,9	2,4	0,8	1,7	0,7	1,2	0,4
Ensl.forsørger	0,3	1,1	0,3	0,5	1,0	1,8	0,8
Sosialhjelp	0,5	2,0	0,6	1,4	1,9	3,3	1,8
Yrkeshemmet	0,6	1,9	0,5	1,1	0,8	1,6	0,5
Annet, ukjent	4,1	5,8	9,4	11,9	17,4	9,8	29,1
Andre ytelser	0,4	1,0	0,7	1,3	0,4	0,7	0,3
Kontantstøtte	0,3	0,4	0,8	1,1	1,9	1,2	3,1
Into. ordning	-	-	-	-	3,1	4,3	3,4

¹ Med bakgrunn fra Øst-Europa utenom EU, Asia (inkl. Tyrkia), Afrika, Sør- og Mellom-Amerika og Oseania utenom Australia og New Zealand

² Sysselsatte og/eller under utdanning

8.4. Deltakelse på introduksjonsordninger som aktiv status

Når det gjelder innvandrerguppen, er det mye som skulle tale for at de som deltar på introduksjonsordningene må kunne betraktes som aktive på linje med de som er under formell utdanning. Introduksjonsordningen tilbyr nyankomne flyktninger med bosettingstillatelse språkopplæring og samfunnskunnskap på full tid i inntil to år. Det knytter seg også en stønad til deltakelsen, og tilbudet er først og fremst rettet mot personer over 18 år og gjelder også familiegjeforente. Alle kommuner som bosetter flyktninger, har plikt til å tilby et slikt program. Denne ordningen har som mål å bidra til en lettere og raskere integrering av nyankomne flyktninger til det norske samfunnet. En slik deltakelse som bl.a. tar sikte på å styrke mulighetene på arbeidsmarkedet og i utdanningsinstitusjonene, må kunne betraktes som en grunnutdanning for nyankomne innvandrere og følgelig som en aktiv status på linje med formell utdanning.

Deltakerne på introduksjonsordninger inngår i utgangspunktet blant de inaktive siden de ikke er sysselsatte eller deltar i formell utdanning, og noen vil også være mottakere av sosialhjelp og forsørgertillegg for enslige. De dette gjelder er i vårt materiale er trukket ut av de to statusene og gitt deltakelse på introduksjonsordninger som gjeldende status. Det kan også forekomme at noen deltakere er i lønnet arbeid eller deltar på ordinære arbeidsmarkedstiltak. Dette vil imidlertid dreie seg om et mindretall, og disse vil her være registrert i de to nevnte, opprinnelige statusene og ikke blant deltakere på introduksjonsordninger.

Tabell 8.4. Innvandrere¹ 16 - 34 år etter aktivitetsstatus (inkl. introduksjonsordning), botid og kjønn. Absolutte tall og i prosent. 4. kvartal 2009

	I alt	Menn	Kvinner	Av dette: med botid 0-3 år		
				I alt	Menn	Kvinner
Aktiv status (opprinnelig)	67 907	33 844	34 063	18 241	9 589	8 652
Introduksjonsordning	3 164	1 334	1 830	3 088	1 330	1 758
Aktive i alt	71 071	35 178	35 893	21 329	10 919	10 410
	Prosent					
Aktiv status (opprinnelig)	64,3	71,0	58,9	48,7	60,5	40,1
Introduksjonsordning	3,0	2,8	3,2	8,2	8,4	8,1
Aktive i alt	67,3	73,8	62,1	56,9	68,9	48,2

¹ Med bakgrunn fra Øst-Europa utenom EU, Asia (inkl. Tyrkia), Afrika, Sør- og Mellom-Amerika

I tabell 8.4 er deltakere på introduksjonsordningene skilt ut som egen kategori. Det dreier seg her om en gruppe innvandrere på i alt 3 164 som opprinnelig i vårt materiale var klassifisert som inaktive. Til sammen utgjør de nevnte deltakerne 3 prosent av innvandrerne mellom 16 og 34 år. Når de føyes til andelen aktive, gir de en ny, forhøyet andel på 67,3 prosent aktive innvandrere.

Kvinner har et visst flertall blant deltakerne, dvs. 1 830 mot 1 334 menn. Dermed gir introduksjonsordningene litt større utslag på aktivitetsnivået blant kvinner enn menn i form av økninger på henholdsvis 3,2 og 2,8 prosentpoeng, men dette kan knapt sies å representere noen tilnærning mellom kjønnene. Innvandrermenn får med denne tilveksten en andel aktive på 73,8 prosent mot 62,1 blant kvinner, dvs. en differanse på nesten 12 prosentpoeng.

Blant innvandrere i vår undersøkelse må det dermed sies at deltakelse på introduksjonsordninger bare utgjør et moderat tilskudd til andelen aktive. Men denne ordningen er som kjent forbeholdt flyktninger og familiegjeforente i den første bosettingsfasen. Det blir dermed større utslag av introduksjonsordningene når vi begrenser innvandrerguppen til de med en botid fra 0 til 3 år som dermed vil omfatte de aller fleste på introduksjonsordninger dvs. 3 088.

Det går tydelig fram av tabell 8.4 at denne avgrensningen av innvandrerguppen gir større utslag i aktivitetsnivået som i utgangspunktet er langt lavere her enn for innvandrere totalt. Ved å trekke deltakere på introduksjonsordninger ut av den inaktive gruppen og inn som del av de aktive statusene, høynes aktivitetsnivået med 8,2 prosentpoeng – fra 48,7 til 56,9 prosent. Ellers ser vi at deltakerandelen for

menn og kvinner i denne gruppen er omtent lik, dvs. litt i overkant av 8 prosent, slik at menns aktivitetsnivå dermed høynes til omtrent 69 prosent og kvinners til 48,2 prosent.

En avgrensning av landbakgrunn vil også gi seg tydelige utslag for enkelte undergrupper, da introduksjonsordningen er rettet mot flyktninger, som de siste årene i hovedsak er kommet fra Asia og Afrika. Deltakelse på introduksjonsordninger fra innvandrere utenom disse to verdensregionene er helt marginal. Vi ser av tabell 8.5 at deltakerandelen er særlig høy blant de fra Afrika, dvs. på 6,6 prosent, mens en er på litt under det halve blant de asiatiske innvandrerne (flyktningene), med 2,7 prosent. Når disse andelene føyes til de aktive, blir forskjellen i aktivitetsnivået mellom disse to gruppene noe mindre, henholdsvis ca. 62 og 66 prosent. Ellers ser vi av tabellen at særlig de afrikanske kvinnene har et høyt deltakernivå, på 8 prosent.

Tabell 8.5. Innvandrere¹ 16 - 34 år etter aktivitetsstatus (inkl. introduksjonsordning), verdensregion og kjønn. Absolutte tall og i prosent. 4. kvartal 2009

	Asia			Afrika		
	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner
Aktiv status (opprinnelig)	37 217	18 836	18 381	11 823	6 447	5 376
Inntroduksjonsordning	1 612	759	853	1 408	539	869
Aktive i alt	38 829	19 595	19 234	13 231	6 986	6 245
	Prosent					
Aktiv status (opprinnelig)	63,4	71,8	56,6	55,3	61,4	49,5
Inntroduksjonsordning	2,7	2,9	2,6	6,6	5,1	8,0
Aktive i alt	66,1	74,7	59,2	61,9	66,5	57,5

¹ Med bakgrunn fra Øst-Europa utenom EU, Asia (inkl. Tyrkia), Afrika, Sør- og Mellom-Amerika

8.5. Inaktive statuser og landbakgrunn (verdensregion)

Som tidligere poengtert, er det forskjeller i aktivitetsnivået mellom unge innvandrere avhengig av hvor de kommer fra. Dette ser vi også avspeile seg i fordelingene på de utvalgte inaktive statusene i tabell 8.6 der spesielt innvandrere fra Afrika skiller seg ut fra gjennomsnittet. Dette gjelder særlig statuser som enslig forsørgerstønad og mottakere av sosialhjelp der den afrikanske gruppen har andeler som er mer enn dobbelt så høye som gjennomsnittet for innvandrere. Også mht registrert ledighet/deltakelse på arbeidsmarkedstiltak har afrikanske innvandrere høyest andel selv om avviket fra gjennomsnittet ikke er fullt så stort her. Til sammen utgjør disse tre inaktive statusene nesten 16 prosent blant afrikanerne mot 10 prosent blant innvandrere i alt og for øvrig 4,4 prosent blant norskfødte med innvandrerforeldre og 3,2 prosent i majoriteten.

Når vi betrakter den største inaktive statusen, "Annet ukjent", er det bare mindre forskjeller å spore mellom landgruppene om vi ser bort fra den østeuropeiske som klart skiller seg ut med lavest andel, dvs. 11,4 prosent, mens de øvrige tre ligger mellom 17 og 20 prosent. Som kjent spiller forskjeller i botid inn når vi ser på ulikheten mellom disse landgruppene. Innvandrere fra Øst-Europa (utenom EU) er den innvandrergruppen med størst andel med en botid på 10 år og mer.

Kjønnsforskjellene følger stort sett det samme mønsteret vi har observert for innvandrergruppen under ett. Det vil si at kvinner gjennomgående har høyere andel i kategorien "Annet, ukjent" status enn menn. Forskjellen er størst i den asiatiske gruppen der kvinner har dobbelt så høy andel som menn, dvs. 26 mot 13 prosent. Ellers er det mer moderate kjønnsforskjeller som gjør seg gjeldende mht. de andre statusene om vi ser bort fra de fullstendig kvinneledede ytelsene som enslig forsørgerstønad og kontantstøtte

Vi ser ellers at andelen ledige/på tiltak er særlig høyt blant afrikanske menn, på nesten 11 prosent mot et gjennomsnitt på 7,9 prosent for innvandremenn. Vi kan også konstatere at afrikanske kvinner har et nivå på andelene som mottar enslig forsørgerstønad og sosialhjelp på hhv. 4,5 og 4,4 prosent som er mer enn dobbelt så

høyt som gjennomsnittet for innvandrerkvinner i den aktuelle aldersgruppen. For øvrig er kontantstøtte også med, og her er det de afrikanske og asiatiske kvinnene som trekker nivået opp med andeler på 3,4 prosent i hver av gruppene.

Tabell 8.6. Innvandrere 16 - 34 år etter kjønn, aktivitetsstatus og verdensregion. Prosent. 4. kvartal 2009

	I alt	Øst-Europa (-EU)	Asia	Afrika	Sør- og M. Amerika
I alt					
Aktiv status	64,3	75,7	63,4	55,3	69,3
Intro. ordning	3,0	0,7	2,7	6,6	0,1
Aktive i alt	67,3	76,4	66,1	61,9	69,4
Utvalgte inaktive stater:					
Ledig/arbeidsmarkedstiltak	7,3	6,2	6,9	9,4	6,9
Enslig forsørgerstønad	0,9	0,7	0,5	2,3	0,7
Sosialhjelp	1,8	0,9	1,5	4,0	0,6
Kontantstøtte	1,7	1,1	1,9	1,8	0,8
Annet, ukjent	17,9	11,4	20,2	17,0	19,3
Menn					
Aktiv status	71,0	78,9	71,8	61,4	75,2
Intro. ordning	2,8	0,4	2,9	5,1	0,1
Aktive i alt	73,8	79,3	74,7	66,5	75,3
Utvalgte inaktive stater:					
Ledig/arbeidsmarkedstiltak	7,9	7,0	7,1	10,8	7
Sosialhjelp	2,0	1,0	1,8	3,5	0,7
Annet, ukjent	12,8	8,9	13,1	14,8	14,2
Kvinner					
Aktiv status	58,9	73,1	56,6	49,5	65,4
Intro. ordning	3,2	1,0	2,6	8,0	0,1
Aktive i alt	62,1	74,1	59,2	57,5	65,5
Utvalgte inaktive stater:					
Ledig/arbeidsmarkedstiltak	6,8	5,6	6,8	8,0	6,8
Enslig forsørgerstønad	1,6	1,2	0,9	4,5	1,2
Sosialhjelp	1,7	0,8	1,2	4,4	0,6
Kontantstøtte	3,0	1,9	3,4	3,4	1,4
Annet, ukjent	22,1	13,4	25,9	19,2	22,6

Referanser

Daugstad, Gunnlaug (2006): *Grenseløs kjærlighet? Familieinnvandring og ekteskapsmønstre i det flerkulturelle Norge*, Rapporter 2006/39. SSB.

Olsen Bjørn (2006): "Unge innvandrere i arbeid og utdanning. Er innvandrerungdom en marginalisert gruppe?", i Samfunnsspeilet 4/2006, SSB.

Olsen, Bjørn (2008): *Innvandrerungdom og etterkommere i arbeid og utdanning. Hvor forskjellige er unge med ikke-vestlig bakgrunn fra majoriteten?* Rapporter 2008/33. SSB.

Olsen, Bjørn (2010a): *Unge med innvandrerbakgrunn i arbeid og utdanning*. Rapporter 9/2010. SSB.

Olsen, Bjørn (2010b): *Unge med innvandrerbakgrunn i arbeid og utdanning 2008*. Rapporter 57/2010. SSB.

Vedlegg A: Tabeller

Tabell A1a. Befolkningen uten innvandringsbakgrunn etter kjønn, aktivitetsstatus og alder. Absolutte tall og i prosent. 4. kvartal 2009

	I alt	16-19 år	20-24 år	25-29 år	30-34 år
I alt					
I alt	992 103	232 753	262 523	243 131	253 696
Sysselsatt	504 821	22 619	112 198	168 021	201 983
Jobb/utdanning	210 197	86 255	76 615	31 584	15 743
Kun utdanning	168 364	108 400	41 626	13 200	5 138
Reg, ledig/tiltak	23 810	3 856	8 339	6 409	5 206
Annet	84 911	11 623	23 745	23 917	25 626
Menn					
I alt	508 696	119 688	134 829	124 673	129 506
Sysselsatt	270 038	11 264	63 698	88 681	106 395
Jobb/utdanning	96 910	41 928	33 340	14 786	6 856
Kun utdanning	85 690	57 671	19 994	6 119	1 906
Reg, ledig/tiltak	15 130	2 373	5 659	4 043	3 055
Annet	40 928	6 452	12 138	11 044	11 294
Kvinner					
I alt	483 407	113 065	127 694	118 458	124 190
Sysselsatt	234 783	11 355	48 500	79 340	95 588
Jobb/utdanning	113 287	44 327	43 275	16 798	8 887
Kun utdanning	82 674	50 729	21 632	7 081	3 232
Reg, ledig/tiltak	8 680	1 483	2 680	2 366	2 151
Annet	43 983	5 171	11 607	12 873	14 332
Prosent					
I alt					
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Sysselsatt	50,9	9,7	42,7	69,1	79,6
Jobb/utdanning	21,2	37,1	29,2	13,0	6,2
Kun utdanning	17,0	46,6	15,9	5,4	2,0
Reg, ledig/tiltak	2,4	1,7	3,2	2,6	2,1
Annet	8,6	5,0	9,0	9,8	10,1
Menn					
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Sysselsatt	53,1	9,4	47,2	71,1	82,2
Jobb/utdanning	19,1	35,0	24,7	11,9	5,3
Kun utdanning	16,8	48,2	14,8	4,9	1,5
Reg, ledig/tiltak	3,0	2,0	4,2	3,2	2,4
Annet	8,0	5,4	9,0	8,9	8,7
Kvinner					
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Sysselsatt	48,6	10,0	38,0	67,0	77,0
Jobb/utdanning	23,4	39,2	33,9	14,2	7,2
Kun utdanning	17,1	44,9	16,9	6,0	2,6
Reg, ledig/tiltak	1,8	1,3	2,1	2,0	1,7
Annet	9,1	4,6	9,1	10,9	11,5

Tabell A1b. Norskfødte med innvanderforeldre¹ etter kjønn, aktivitetsstatus og alder. Absolutte tall og i prosent. 4. kvartal 2009

	I alt	16-19 år	20-24 år	25-29 år	30-34 år
I alt					
I alt	18 983	7 923	5 707	3 396	1 957
Sysselsatt	5 908	626	1 975	2 014	1 293
Jobb/utdanning	4 563	2 221	1 756	458	128
Kun utdanning	5 399	4 270	907	181	41
Reg, ledig/tiltak	702	123	306	178	95
Annet	2 411	683	763	565	400
Menn					
I alt	9 765	4 075	2 903	1 748	1 039
Sysselsatt	3 186	341	1 047	1 058	740
Jobb/utdanning	2 210	1 087	810	243	70
Kun utdanning	2 748	2 208	432	91	17
Reg, ledig/tiltak	434	86	206	94	48
Annet	1 187	353	408	262	164
Kvinner					
I alt	9 218	3 848	2 804	1 648	918
Sysselsatt	2 722	285	928	956	553
Jobb/utdanning	2 353	1 134	946	215	58
Kun utdanning	2 651	2 062	475	90	24
Reg, ledig/tiltak	268	37	100	84	47
Annet	1 224	330	355	303	236
Prosent					
I alt					
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Sysselsatt	31,1	7,9	34,6	59,3	66,1
Jobb/utdanning	24,0	28,0	30,8	13,5	6,5
Kun utdanning	28,4	53,9	15,9	5,3	2,1
Reg, ledig/tiltak	3,7	1,6	5,4	5,2	4,9
Annet	12,7	8,6	13,4	16,6	20,4
Menn					
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Sysselsatt	32,6	8,4	36,1	60,5	71,2
Jobb/utdanning	22,6	26,7	27,9	13,9	6,7
Kun utdanning	28,1	54,2	14,9	5,2	1,6
Reg, ledig/tiltak	4,4	2,1	7,1	5,4	4,6
Annet	12,2	8,7	14,1	15,0	15,8
Kvinner					
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Sysselsatt	29,5	7,4	33,1	58,0	60,2
Jobb/utdanning	25,5	29,5	33,7	13,0	6,3
Kun utdanning	28,8	53,6	16,9	5,5	2,6
Reg, ledig/tiltak	2,9	1,0	3,6	5,1	5,1
Annet	13,3	8,6	12,7	18,4	25,7

¹ Med landbakgrunn fra Øst-Europa utenom EU, Asia (inkl. Tyrkia), Afrika, Sør- og Mellom-Amerika og Oseania utenom Australia og New Zealand

Tabell A1c. Innvandrere etter kjønn, aktivitetsstatus og alder. Absolutte tall og i prosent. 4. kvartal 2009

	I alt	16-19 år	20-24 år	25-29 år	30-34 år
I alt					
I alt	105 536	13 261	22 919	34 447	34 909
Sysselsatt	43 340	1 005	7 675	15 783	18 877
Jobb/utdanning	12 785	2 731	4 260	3 530	2 264
Kun utdanning	11 782	5 728	3 004	1 924	1 126
Reg, ledig/tiltak	7 670	338	1 658	2 747	2 927
Annet	29 959	3 459	6 322	10 463	9 715
Menn					
I alt	47 701	7 096	10 774	14 774	15 057
Sysselsatt	21 982	553	4 070	7 982	9 377
Jobb/utdanning	6 043	1 258	2 021	1 674	1 090
Kun utdanning	5 819	3 086	1 472	832	429
Reg, ledig/tiltak	3 755	211	966	1 317	1 261
Annet	10 102	1 988	2 245	2 969	2 900
Kvinner					
I alt	57 835	6 165	12 145	19 673	19 852
Sysselsatt	21 358	452	3 605	7 801	9 500
Jobb/utdanning	6 742	1 473	2 239	1 856	1 174
Kun utdanning	5 963	2 642	1 532	1 092	697
Reg, ledig/tiltak	3 915	127	692	1 430	1 666
Annet	19 857	1 471	4 077	7 494	6 815
Prosent					
I alt					
I alt	100	100,0	100,0	100,0	100,0
Sysselsatt	41,1	7,6	33,5	45,8	54,1
Jobb/utdanning	12,1	20,6	18,6	10,2	6,5
Kun utdanning	11,2	43,2	13,1	5,6	3,2
Reg, ledig/tiltak	7,3	2,5	7,2	8,0	8,4
Annet	28,4	26,1	27,6	30,4	27,8
Menn					
I alt	100	100,0	100,0	100,0	100,0
Sysselsatt	46,1	7,8	37,8	54,0	62,3
Jobb/utdanning	12,7	17,7	18,8	11,3	7,2
Kun utdanning	12,2	43,5	13,7	5,6	2,8
Reg, ledig/tiltak	7,9	3,0	9,0	8,9	8,4
Annet	21,2	28,0	20,8	20,1	19,3
Kvinner					
I alt	100	100,0	100,0	100,0	100,0
Sysselsatt	36,9	7,3	29,7	39,7	47,9
Jobb/utdanning	11,7	23,9	18,4	9,4	5,9
Kun utdanning	10,3	42,9	12,6	5,6	3,5
Reg, ledig/tiltak	6,8	2,1	5,7	7,3	8,4
Annet	34,3	23,9	33,6	38,1	34,3

Tabell A2. Aktive 16 - 34 år etter aktivitetsstatus og innvandrerbakgrunn. Prosent. 4. kv. 2008 - 2009

	2008			2009			Endring i prosentpoeng 2008-2009		
	Uten innv.bakgrunn	Norsk-fødte m.		Uten innv.bakgrunn	Norsk-fødte m.		Uten innv.bakgrunn	Norsk-fødte m.	
		vandrere	innvandrere		vandrere	innvandrere		vandrere	innvandrere
I alt									
Sysselsatt	53,2	33,7	45,0	50,9	31,1	41,1	-2,3	-2,6	-3,9
Jobb/utdanning	22,4	26,7	12,8	21,2	24,0	12,1	-1,2	-2,7	-0,7
Kun utdanning	14,6	24,8	10,1	17,0	28,4	11,2	2,4	3,6	1,1
Aktive i alt	90,2	85,2	67,9	89,1	83,5	64,4	-1,1	-1,7	-3,5
Menn									
Sysselsatt	55,7	35,5	51,6	53,1	32,6	46,1	-2,6	-2,9	-5,5
Jobb/utdanning	20,3	25,5	13,5	19,1	22,6	12,7	-1,2	-2,9	-0,8
Kun utdanning	14,4	24,3	10,9	16,8	28,1	12,2	2,4	3,8	1,3
Aktive i alt	90,4	85,3	76,0	89,0	83,3	71,0	-1,4	-2,0	-5,0
Kvinner									
Sysselsatt	50,6	31,7	39,7	48,6	29,5	36,9	-2,0	-2,2	-2,8
Jobb/utdanning	24,5	27,8	12,2	23,4	25,5	11,7	-1,1	-2,3	-0,5
Kun utdanning	14,7	25,4	9,4	17,1	28,8	10,3	2,4	3,4	0,9
Aktive i alt	89,8	84,9	61,3	89,1	83,8	58,9	-0,7	-1,1	-2,4

Tabell A3a. Personer i alt etter innvandringsbakgrunn, aktivitetsstatus og alder. I prosent av personer i alt i hver gruppe. 4. kvartal 2008 - 2009

	2008				2009				Endring i prosentpoeng 2008-2009			
	16 - 19 år	20 - 24 år	25 - 29 år	30 - 34 år	16 - 19 år	20 - 24 år	25 - 29 år	30 - 34 år	16 - 19 år	20 - 24 år	25 - 29 år	30 - 34 år
Uten innvandringsbakgrunn												
Sysselsatt	11,1	46,1	71,3	80,9	9,7	42,7	69,1	79,6	-1,4	-3,4	-2,2	-1,3
Jobb/utdanning	41,8	30,5	12,9	6,1	37,1	29,2	13,0	6,2	-4,7	-1,3	0,1	0,1
Utdanning	41,0	13,0	4,7	1,8	46,6	15,9	5,4	2,0	5,6	2,9	0,7	0,2
Andel aktive i alt ...	93,9	89,6	88,9	88,8	93,4	87,8	87,5	87,8	-0,5	-1,8	-1,4	-1,0
Norskfødte med innvandrereforeldre¹												
Sysselsatt	9,3	39,4	63,8	67,7	7,9	34,6	59,3	66,1	-1,4	-4,8	-4,5	-1,6
Jobb/utdanning	33,7	31,6	12,7	6,5	28,0	30,8	13,5	6,5	-5,7	-0,8	0,8	0,0
Utdanning	47,1	12,6	4,1	2,0	53,9	15,9	5,3	2,1	6,8	3,3	1,2	0,1
Andel aktive i alt ...	90,1	83,6	80,6	76,2	89,8	81,3	78,1	74,7	-0,3	-2,3	-2,5	-1,5
Innvandrere¹												
Sysselsatt	10,5	38,9	50,3	57,1	7,6	33,5	45,8	54,1	-2,9	-5,4	-4,5	-3,0
Jobb/utdanning	25,4	19,6	9,6	6,4	20,6	18,6	10,2	6,5	-4,8	-1,0	0,6	0,1
Utdanning	40,3	11,1	5,0	2,9	43,2	13,1	5,6	3,2	2,9	2,0	0,6	0,3
Andel aktive i alt ...	76,2	69,6	64,9	66,4	71,4	65,2	61,6	63,8	-4,8	-4,4	-3,3	-2,6

¹ Med landbakgrunn fra Øst-Europa utenom EU, Asia (inkl. Tyrkia), Afrika, Sør- og Mellom-Amerika og Oseania utenom Australia og New Zealand

Tabell A3b. Menn etter innvandringsbakgrunn, aktivitetsstatus og alder. I prosent av personer i alt i hver gruppe. 4. kvartal 2008 - 2009

	2008				2009				Endring i prosentpoeng 2008-2009			
	16 - 19 år	20 - 24 år	25 - 29 år	30 - 34 år	16 - 19 år	20 - 24 år	25 - 29 år	30 - 34 år	16 - 19 år	20 - 24 år	25 - 29 år	30 - 34 år
Uten innvandringsbakgrunn												
Sysselsatt	10,9	50,6	73,9	83,8	9,4	47,2	71,1	82,2	-1,5	-3,4	-2,8	-1,6
Jobb/utdanning	39,8	26,2	11,7	5,2	35,0	24,7	11,9	5,3	-4,8	-1,5	0,2	0,1
Utdanning	42,4	12,2	4,1	1,3	48,2	14,8	4,9	1,5	5,8	2,6	0,8	0,2
Andel aktive i alt ...	93,1	89,0	89,7	90,3	92,6	86,7	87,9	89,0	-0,5	-2,3	-1,8	-1,3
Norskfødte med innvandrereforeldre¹												
Sysselsatt	9,9	41,1	66,3	73,3	8,4	36,1	60,5	71,2	-1,5	-5,0	-5,8	-2,1
Jobb/utdanning	33,3	28,0	13,8	6,2	26,7	27,9	13,9	6,7	-6,6	-0,1	0,1	0,5
Utdanning	46,5	12,4	3,6	1,1	54,2	14,9	5,2	1,6	7,7	2,5	1,6	0,5
Andel aktive i alt ...	89,7	81,5	83,7	80,6	89,3	78,9	79,6	79,5	-0,4	-2,6	-4,1	-1,1
Innvandrere¹												
Sysselsatt	11,2	44,9	60,3	66,4	7,8	37,8	54,0	62,3	-3,4	-7,1	-6,3	-4,1
Jobb/utdanning	23,0	19,8	10,9	7,0	17,7	18,8	11,3	7,2	-5,3	-1,0	0,4	0,2
Utdanning	41,2	11,5	5,0	2,5	43,5	13,7	5,6	2,8	2,3	2,2	0,6	0,3
Andel aktive i alt ...	75,4	76,2	76,2	75,9	69,0	70,3	70,9	72,3	-6,4	-5,9	-5,3	-3,6

¹ Med landbakgrunn fra Øst-Europa utenom EU, Asia (inkl. Tyrkia), Afrika, Sør- og Mellom-Amerika og Oseania utenom Australia og New Zealand

Tabell A3c Kvinner etter innvandringsbakgrunn, aktivitetsstatus og alder. I prosent av personer i alt i hver gruppe. 4. kvartal 2008 - 2009

	2008				2009				Endring i prosentpoeng 2008-2009			
	16 - 19 år	20 - 24 år	25 - 29 år	30 - 34 år	16 - 19 år	20 - 24 år	25 - 29 år	30 - 34 år	16 - 19 år	20 - 24 år	25 - 29 år	30 - 34 år
Uten innvandringsbakgrunn												
Sysselsatt	11,2	41,2	68,5	77,8	10	38,0	67,0	77,0	-1,2	-3,2	-1,5	-0,8
Jobb/utdanning	43,9	35,0	14,1	7,0	39,2	33,9	14,2	7,2	-4,7	-1,1	0,1	0,2
Utdanning	39,4	13,9	5,4	2,4	44,9	16,9	6,0	2,6	5,5	3,0	0,6	0,2
Andel aktive i alt ...	94,5	90,1	88,0	87,2	94,1	88,8	87,2	86,8	-0,4	-1,3	-0,8	-0,4
Norskfødte med innvandrereforeldre¹												
Sysselsatt	8,7	37,7	61,1	61,3	7,4	33,1	58,0	60,2	-1,3	-4,6	-3,1	-1,1
Jobb/utdanning	34,2	35,4	11,5	6,9	29,5	33,7	13,0	6,3	-4,7	-1,7	1,5	-0,6
Utdanning	47,7	12,7	4,6	3,0	53,6	16,9	5,5	2,6	5,9	4,2	0,9	-0,4
Andel aktive i alt ...	90,6	85,8	77,2	71,2	90,5	83,7	76,5	69,1	-0,1	-2,1	-0,7	-2,1
Innvandrere¹												
Sysselsatt	9,8	33,6	43,0	50,0	7,3	29,7	39,7	47,9	-2,5	-3,9	-3,3	-2,1
Jobb/utdanning	28,0	19,3	8,8	5,9	23,9	18,4	9,4	5,9	-4,1	-0,9	0,6	0,0
Utdanning	39,3	10,7	5,1	3,3	42,9	12,6	5,6	3,5	3,6	1,9	0,5	0,2
Andel aktive i alt ...	77,1	63,6	56,9	59,2	74,1	60,7	54,7	57,3	-3,0	-2,9	-2,2	-1,9

¹ Med landbakgrunn fra Øst-Europa utenom EU, Asia (inkl. Tyrkia), Afrika, Sør- og Mellom-Amerika og Oseania utenom Australia og New Zealand

Tabell A4a. Norskfødte 16-34 år med innvandrerforeldre etter verdensregion og alder. Absolutte tall og i prosent. 4. kvartal 2009

	I alt	16 - 19 år	20 - 24 år	25 - 29 år	30 - 34 år
I alt	18 983	7 923	5 707	3 396	1 957
Øst-Europa (utenom EU)	1 103	587	212	166	138
Asia	14 726	5 830	4 506	2 767	1 623
Afrika	2 246	1 070	651	378	147
Sør- og Mellom Amerika	908	436	338	85	49
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Øst-Europa (utenom EU)	5,8	7,4	3,7	4,9	7,1
Asia	77,6	73,6	79,0	81,5	82,9
Afrika	11,8	13,5	11,4	11,1	7,5
Sør- og Mellom Amerika	4,8	5,5	5,9	2,5	2,5
I alt	100,0	41,7	30,1	17,9	10,3
Øst-Europa (utenom EU)	100,0	53,2	19,2	15,0	12,5
Asia	100,0	39,6	30,6	18,8	11,0
Afrika	100,0	47,6	29,0	16,8	6,5
Sør- og Mellom Amerika	100,0	48,0	37,2	9,4	5,4

Tabell A4b. Innvandrere 16-34 år etter verdensregion og alder. Absolutte tall og i prosent. 4. kvartal 2009

	I alt	16 - 19 år	20 - 24 år	25 - 29 år	30 - 34 år
I alt	105 536	13 261	22 919	34 447	34 909
Øst-Europa (utenom EU)	19 225	3 036	4 866	5 838	5 485
Asia	58 711	6 954	12 360	19 572	19 825
Afrika	21 369	2 796	4 595	6 806	7 172
Sør- og Mellom Amerika	6 204	475	1 095	2 220	2 414
Annet ¹	27	-	3	11	13
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Øst-Europa (utenom EU)	18,2	22,9	21,2	16,9	15,7
Asia	55,6	52,4	53,9	56,8	56,8
Afrika	20,2	21,1	20,0	19,8	20,5
Sør- og Mellom Amerika	5,9	3,6	4,8	6,4	6,9
Annet ¹	0,0	-	0,0	0,0	0,0
I alt	100,0	12,6	21,7	32,6	33,1
Øst-Europa (utenom EU)	100,0	15,8	25,3	30,4	28,5
Asia	100,0	11,8	21,1	33,3	33,8
Afrika	100,0	13,1	21,5	31,8	33,6
Sør- og Mellom Amerika	100,0	7,7	17,6	35,8	38,9
Annet ¹	100,0	-	11,1	40,7	48,1

¹ Oseania utenom Australia og New Zealand

Tabell A5a. Aktive innvandrere 16-34 år (i arbeid eller utdanning) etter verdensregion, kjønn og alder. Absolutte tall og i prosent av personer i alt i hver gruppe. 4. kv. 2009

	I alt	16-19 år	20-24 år	25-29 år	30-34 år
Øst-Europa (utenom EU)					
I alt	14 551	2 616	3 655	4 270	4 010
Menn	6 702	1 350	1 720	1 875	1 757
Kvinner	7 849	1 266	1 935	2 395	2 253
Asia					
I alt	37 217	4 785	7 950	11 850	12 632
Menn	18 836	2 519	4 180	5 937	6 200
Kvinner	18 381	2 266	3 770	5 913	6 432
Afrika					
I alt	11 823	1 758	2 617	3 552	3 896
Menn	6 447	860	1 354	2 001	2 232
Kvinner	5 376	898	1 263	1 551	1 664
Sør- og Mellom-Amerika					
I alt	4 297	305	714	1 558	1 720
Menn	1 845	168	307	668	702
Kvinner	2 452	137	407	890	1 018
Øst-Europa (utenom EU)					
I alt	75,7	86,2	75,1	73,1	73,1
Menn	78,9	86,1	76,3	78,3	77,1
Kvinner	73,1	86,2	74,1	69,5	70,3
Asia					
I alt	63,4	68,8	64,3	60,5	63,7
Menn	71,8	64,6	72,1	72,4	74,4
Kvinner	56,6	74,2	57,5	52,0	56,0
Afrika					
I alt	55,3	62,9	57,0	52,2	54,3
Menn	61,4	61,8	59,6	60,5	63,1
Kvinner	49,5	63,9	54,4	44,4	45,8
Sør- og Mellom-Amerika					
I alt	69,3	64,2	65,2	70,2	71,3
Menn	75,2	70,6	68,4	77,5	77,7
Kvinner	65,4	57,8	63,0	65,5	67,4

Tabell A5b. Aktive norskfødte 16-34 år (i arbeid eller utdanning) med innvandrerforeldre etter verdensregion¹, kjønn og alder. Absolutte tall og i prosent av personer i alt i hver gruppe. 4. kv. 2009

	I alt	16-19 år	20-24 år	25-29 år	30-34 år
Øst-Europa (utenom EU)					
I alt	981	545	166	151	119
Menn	461	264	72	78	47
Kvinner	520	281	94	73	72
Asia					
I alt	12 326	5 277	3 702	2 158	1 189
Menn	6 393	2 703	1 846	1 139	705
Kvinner	5 933	2 574	1 856	1 019	484
Afrika					
I alt	1 818	912	513	279	114
Menn	896	461	243	138	54
Kvinner	922	451	270	141	60
Sør- og Mellom-Amerika					
I alt	745	383	257	65	40
Menn	394	208	128	37	21
Kvinner	351	175	129	28	19
Øst-Europa (utenom EU)					
I alt	88,9	92,8	78,3	91,0	86,2
Menn	87,6	91,7	72,7	91,8	87,0
Kvinner	90,1	94,0	83,2	90,1	85,7
Asia					
I alt	83,7	90,5	82,2	78,0	73,3
Menn	84,1	90,0	80,2	80,3	80,0
Kvinner	83,3	91,1	84,2	75,5	65,2
Afrika					
I alt	80,9	85,2	78,8	73,8	77,6
Menn	78,3	84,9	73,6	70,4	71,1
Kvinner	83,7	85,6	84,1	77,5	84,5
Sør- og Mellom-Amerika					
I alt	82,0	87,8	76,0	76,5	81,6
Menn	80,6	87,0	74,0	75,5	75,0
Kvinner	83,8	88,8	78,2	77,8	90,5

¹ Basert på morens fødeland

Tabell A6. Sysselsatte etter innvandringsbakgrunn, alder, kjønn og familiesituasjon. Absolutte tall og i prosent av personer i alt i hver gruppe. 4. kvartal 2008

	I alt	Gift, med barn	Gift, uten barn	Samboer, med felles barn	Enslig, med barn	Enslig, uten barn	Annet
Uten innvandrerbakgrunn							
25-29 år							
Menn	124 673	8 517	4 229	14 602	625	96 478	222
Kvinner	118 458	16 125	5 414	21 382	10 424	64 730	383
30-34 år							
Menn	129 506	30 973	5 477	25 284	2 055	65 403	314
Kvinner	124 190	43 116	4 373	27 853	15 019	33 349	480
Norskfødte m. innvandrereforeldre¹							
25-29 år							
Menn	1 748	289	170	47	5	1 235	2
Kvinner	1 648	491	182	39	91	844	1
30-34 år							
Menn	1 039	479	85	47	6	420	2
Kvinner	918	514	68	24	87	224	1
Innvandrere¹							
25-29 år							
Menn	14 774	2 739	1 599	463	50	9 752	171
Kvinner	19 673	7 316	3 073	659	1 611	6 899	115
30-34 år							
Menn	15 057	5 800	1 589	629	119	6 685	235
Kvinner	19 852	11 061	2 507	783	2 252	3 150	99
Prosent							
Uten innvandrerbakgrunn							
25-29 år							
Menn	100,0	6,8	3,4	11,7	0,5	77,4	0,2
Kvinner	100,0	13,6	4,6	18,1	8,8	54,6	0,3
30-34 år							
Menn	100,0	23,9	4,2	19,5	1,6	50,5	0,2
Kvinner	100,0	34,7	3,5	22,4	12,1	26,9	0,4
Norskfødte m. innvandrereforeldre¹							
25-29 år							
Menn	100,0	16,5	9,7	2,7	0,3	70,7	0,1
Kvinner	100,0	29,8	11,0	2,4	5,5	51,2	0,1
30-34 år							
Menn	100,0	46,1	8,2	4,5	0,6	40,4	0,2
Kvinner	100,0	56,0	7,4	2,6	9,5	24,4	0,1
Innvandrere¹							
25-29 år							
Menn	100,0	18,5	10,8	3,1	0,3	66,0	1,2
Kvinner	100,0	37,2	15,6	3,3	8,2	35,1	0,6
30-34 år							
Menn	100,0	38,5	10,6	4,2	0,8	44,4	1,6
Kvinner	100,0	55,7	12,6	3,9	11,3	15,9	0,5

¹ Med bakgrunn fra Øst-Europa utenom EU, Asia (inkl. Tyrkia), Afrika, Sør- og Mellom-Amerika og Oseania utenom Australia og New Zealand

Tabell A7. Sysselsatte etter innvandringsbakgrunn, alder, kjønn og familiesituasjon. Absolutte tall og i prosent av personer i alt i hver gruppe. 4. kvartal 2009

	I alt	Gift, med barn	Gift, uten barn	Samboer, med felles barn	Enslig, med barn	Enslig, uten barn	Annet
Uten innvandrerbakgrunn							
25-29 år							
Menn	103 467	7 977	3 908	13 535	510	77 364	173
Kvinner	96 138	13 272	4 825	17 857	6 809	53 090	285
30-34 år							
Menn	113 251	29 509	5 111	23 788	1 770	52 818	255
Kvinner	104 475	37 664	3 859	24 297	11 229	27 024	402
Norskfødte m. innvandrerforeldre²							
25-29 år							
Menn	1 301	237	151	41	4	868	-
Kvinner	1 171	309	153	33	47	629	-
30-34 år							
Menn	810	401	74	39	5	289	2
Kvinner	611	325	58	19	49	160	-
Innvandrere²							
25-29 år							
Menn	9 656	2 042	1 210	353	30	5 921	100
Kvinner	9 657	3 289	1 743	367	580	3 642	36
30-34 år							
Menn	10 467	4 510	1 207	485	82	4 039	144
Kvinner	10 674	5 901	1 539	485	993	1 728	28
Prosent							
Uten innvandrerbakgrunn							
25-29 år							
Menn	83,0	93,7	92,4	92,7	81,6	80,2	77,9
Kvinner	81,2	82,3	89,1	83,5	65,3	82,0	74,4
30-34 år							
Menn	87,4	95,3	93,3	94,1	86,1	80,8	81,2
Kvinner	84,1	87,4	88,2	87,2	74,8	81,0	83,8
Norskfødte m. innvandrerforeldre²							
25-29 år							
Menn	74,4	82,0	88,8	87,2	80,0	70,3	-
Kvinner	71,1	62,9	84,1	84,6	51,6	74,5	-
30-34 år							
Menn	78,0	83,7	87,1	83,0	83,3	68,8	100,0
Kvinner	66,6	63,2	85,3	79,2	56,3	71,4	-
Innvandrere²							
25-29 år							
Menn	65,4	74,6	75,7	76,2	60,0	60,7	58,5
Kvinner	49,1	45,0	56,7	55,7	36,0	52,8	31,3
30-34 år							
Menn	69,5	77,8	76,0	77,1	68,9	60,4	61,3
Kvinner	53,8	53,3	61,4	61,9	44,1	54,9	28,3

¹ Inkl. uspesifisert familiesituasjon² Med bakgrunn fra Øst-Europa utenom EU, Asia (inkl. Tyrkia), Afrika, Sør- og Mellom-Amerika og Oseania utenom Australia og New Zealand

Tabell A8. Personer 20 -34 år etter innvandringsbakgrunn, kjønn og høyeste fullførte utdanning. Absolutte tall og i prosent. 4. kvartal 2009

	I alt	Kun obligatorisk utdanning	Mellom-utdanning	Universitet/høyskole	Uoppgitt
Uten innvandringsbakgrunn					
I alt	759 350	162 137	332 954	261 476	2 783
Menn	389 008	96 006	187 612	103 857	1 533
Kvinner	370 342	66 131	145 342	157 619	1 250
Norskfødte m. innvandrerforeldre¹					
I alt	11 060	3 506	4 387	2 644	523
Menn	5 690	2 170	2 111	1 144	265
Kvinner	5 370	1 336	2 276	1 500	258
Innvandrere¹					
I alt	92 275	25 829	14 637	11 170	40 639
Menn	40 605	14 105	7 178	4 877	14 445
Kvinner	51 670	11 724	7 459	6 293	26 194
Prosent					
Uten innvandringsbakgrunn					
I alt	100,0	21,4	43,8	34,4	0,4
Menn	100,0	24,7	48,2	26,7	0,4
Kvinner	100,0	17,9	39,2	42,6	0,3
Norskfødte m. innvandrerforeldre¹					
I alt	100,0	31,7	39,7	23,9	4,7
Menn	100,0	38,1	37,1	20,1	4,7
Kvinner	100,0	24,9	42,4	27,9	4,8
Innvandrere¹					
I alt	100,0	28,0	15,9	12,1	44,0
Menn	100,0	34,7	17,7	12,0	35,6
Kvinner	100,0	22,7	14,4	12,2	50,7

¹ Med bakgrunn fra Øst-Europa utenom EU, Asia (inkl. Tyrkia), Afrika, Sør- og Mellom-Amerika og Oseania utenom Australia og New Zealand

Tabell A9. Andel under utdanning etter innvandringsbakgrunn, kjønn og utdanningsnivå. Prosent. 4. kv. 2008-2009

	Endring i prosentpoeng 2008-2009								
	Kun obligatorisk utdanning	Mellom-utdanning	Univer-sitet/høy-skole	Kun obligatorisk utdanning	Mellom-utdanning	Univer-sitet/høy-skole	Kun obligatorisk utdanning	Mellom-utdanning	Univer-sitet/høy-skole
Uten innvandrings bakgrunn									
I alt	13,4	24,3	27,2	13,4	26,7	27,9	0,0	2,4	0,7
Menn	13,1	19,8	27,5	12,8	22,1	28,0	-0,3	2,3	0,5
Kvinner	14,0	29,9	27,2	14,2	32,6	27,9	0,2	2,7	0,7
Norskfødte med innvandrefordre¹									
I alt	13,0	40,1	38,7	13,5	43,3	39,6	0,5	3,2	0,9
Menn	13,1	37,7	40,1	13,5	41,4	40,5	0,4	3,7	0,4
Kvinner	12,6	42,2	37,6	13,3	45,1	38,9	0,7	2,9	1,3
Innvandrere¹									
I alt	13,3	26,0	33,3	13,8	29,1	33,9	0,5	3,1	0,6
Menn	12,4	24,9	32,4	12,6	28,7	32,2	0,2	3,8	-0,2
Kvinner	14,3	27,2	33,9	15,3	29,6	35,3	1,0	2,4	1,4

¹ Med bakgrunn fra Øst-Europa utenom EU, Asia (inkl. Tyrkia), Afrika, Sør- og Mellom-Amerika og Oseania utenom Australia og New Zealand

Tabell A10. Aktive¹ (i arbeid eller utdanning) 19-34 år etter kjønn, utdanningsnivå og innvandringsbakgrunn. Prosent. 4. kvartal 2008 og 2009

	2008			2009			Endring 2008-2009		
	Uten innvandringsbakgrunn	Norskfødte med innvandrere ²	Innvandrere ²	Uten innvandringsbakgrunn	Norskfødte med innvandrere ²	Innvandrere ²	Uten innvandringsbakgrunn	Norskfødte med innvandrere ²	Innvandrere ²
I alt									
I alt	89,2	83,0	74,9	87,9	80,8	71,7	-1,3	-2,2	-3,2
Kun oblig. utd.	74,6	70,8	65,8	70,4	65,7	60,3	-4,2	-5,1	-5,5
Mellomutdanning	92,0	88,9	81,4	91,1	87,6	81,8	-0,9	-1,3	0,4
Univ./Høyskole	94,6	90,3	85,7	94,5	89,6	84,9	-0,1	-0,7	-0,8
Menn									
I alt	89,8	83,5	77,4	88,0	80,7	72,7	-1,8	-2,8	-4,7
Kun oblig. utd.	76,9	73,3	70,8	72,1	67,8	63,8	-4,8	-5,5	-7,0
Mellomutdanning	93,2	90,0	83,6	92,1	88,4	83,0	-1,1	-1,6	-0,6
Univ./Høyskole	95,6	91,7	85,4	95,2	90,7	83,3	-0,4	-1,0	-2,1
Kvinner									
I alt	88,5	82,5	72,3	87,7	81,0	70,7	-0,8	-1,5	-1,6
Kun oblig. utd.	71,4	66,9	59,8	67,8	62,4	56,0	-3,6	-4,5	-3,8
Mellomutdanning	90,5	87,8	79,2	89,9	86,9	80,6	-0,6	-0,9	1,4
Univ./Høyskole	94,0	89,2	86,0	94,1	88,7	86,2	0,1	-0,5	0,2

¹ Kun med registrert utdanning² Med bakgrunn fra Øst-Europa utenom EU, Asia (inkl. Tyrkia), Afrika, Sør- og Mellom-Amerika og Oseania utenom Australia og New Zealand

Tabell A11. Personer uten innvandringsbakgrunn 16 - 34 år etter kjønn, aktivitetsstatus og alder. Absolutte tall og i prosent. 4. kvartal 2009

	I alt	16 - 19 år	20 - 24 år	25 - 29 år	30 - 34 år	I alt	16 - 19 år	20 - 24 år	25 - 29 år	30 - 34 år
I alt						Prosent				
I alt	992 103	232 753	262 523	243 131	253 696	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Aktiv status ¹	883 382	217 274	230 439	212 805	222 864	89,0	93,3	87,8	87,5	87,8
Inaktive i alt	108 721	15 479	32 084	30 326	30 832	11,0	6,7	12,2	12,5	12,2
Av dette:										
Ledig/tiltak	23 810	3 856	8 339	6 409	5 206	2,4	1,7	3,2	2,6	2,1
Attf.tiltak	7 432	572	2 549	2 147	2 164	0,7	0,2	1,0	0,9	0,9
Tidsbegr.ufør	5 324	44	709	1 785	2 786	0,5	0,0	0,3	0,7	1,1
Ufør	7 563	145	1 561	2 313	3 544	0,8	0,1	0,6	1,0	1,4
Annen attf.	6 830	260	1 901	2 228	2 441	0,7	0,1	0,7	0,9	1,0
Ensl.forsørger	2 921	317	1 284	810	510	0,3	0,1	0,5	0,3	0,2
Sosialhjelp	4 710	641	1 560	1 337	1 172	0,5	0,3	0,6	0,5	0,5
Yrkeshemmet	4 780	308	1 591	1 481	1 400	0,5	0,1	0,6	0,6	0,6
Annet. ukjent	40 088	9 014	11 367	10 067	9 640	4,0	3,9	4,3	4,1	3,8
Andre ytelser	3 005	299	863	912	931	0,3	0,1	0,3	0,4	0,4
Kontantstøtte	2 258	23	360	837	1 038	0,2	0,0	0,1	0,3	0,4
Menn										
I alt	508 696	119 688	134 829	124 673	129 506	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Aktiv status ¹	452 638	110 863	117 032	109 586	115 157	89,0	92,6	86,8	87,9	88,9
Inaktive i alt	56 058	8 825	17 797	15 087	14 349	11,0	7,4	13,2	12,1	11,1
Av dette:										
Ledig/tiltak	15 130	2 373	5 659	4 043	3 055	3,0	2,0	4,2	3,2	2,4
Attf.tiltak	3 923	387	1 450	1 066	1 020	0,8	0,3	1,1	0,9	0,8
Tidsbegr.ufør	1 992	19	283	714	976	0,4	0,0	0,2	0,6	0,8
Ufør	4 190	90	887	1 310	1 903	0,8	0,1	0,7	1,1	1,5
Annen attf.	2 820	87	786	935	1 012	0,6	0,1	0,6	0,7	0,8
Ensl.forsørger	29	-	10	10	9	0,0	-	0,0	0,0	0,0
Sosialhjelp	2 793	316	836	856	785	0,5	0,3	0,6	0,7	0,6
Yrkeshemmet	2 687	181	941	819	746	0,5	0,2	0,7	0,7	0,6
Annet. ukjent	20 903	5 213	6 420	4 884	4 386	4,1	4,4	4,8	3,9	3,4
Andre ytelser	1 568	159	524	442	443	0,3	0,1	0,4	0,4	0,3
Kontantstøtte	23	-	1	8	14	0,0	-	0,0	0,0	0,0
Kvinner										
I alt	483 407	113 065	127 694	118 458	124 190	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Aktiv status ¹	430 744	106 411	113 407	103 219	107 707	89,1	94,1	88,8	87,1	86,7
Inaktive i alt	52 663	6 654	14 287	15 239	16 483	10,9	5,9	11,2	12,9	13,3
Av dette:										
Ledig/tiltak	8 680	1 483	2 680	2 366	2 151	1,8	1,3	2,1	2,0	1,7
Attf.tiltak	3 509	185	1 099	1 081	1 144	0,7	0,2	0,9	0,9	0,9
Tidsbegr.ufør	3 332	25	426	1 071	1 810	0,7	0,0	0,3	0,9	1,5
Ufør	3 373	55	674	1 003	1 641	0,7	0,0	0,5	0,8	1,3
Annen attf.	4 010	173	1 115	1 293	1 429	0,8	0,2	0,9	1,1	1,2
Ensl.forsørger	2 892	317	1 274	800	501	0,6	0,3	1,0	0,7	0,4
Sosialhjelp	1 917	325	724	481	387	0,4	0,3	0,6	0,4	0,3
Yrkeshemmet	2 093	127	650	662	654	0,4	0,1	0,5	0,6	0,5
Annet. ukjent	19 185	3 801	4 947	5 183	5 254	4,0	3,4	3,9	4,4	4,2
Andre ytelser	1 437	140	339	470	488	0,3	0,1	0,3	0,4	0,4
Kontantstøtte	2 235	23	359	829	1 024	0,5	0,0	0,3	0,7	0,8

¹ Sysselsatte og/eller under utdanning

Tabell A12. Norskfødte 16 - 34 år med innvandrerforeldre¹) etter kjønn, aktivitetsstatus og alder. Absolutte tall og i prosent. 4. kvartal 2009

	I alt	16 - 19 år	20 - 24 år	25 - 29 år	30 - 34 år	I alt	16 - 19 år	20 - 24 år	25 - 29 år	30 - 34 år
I alt						Prosent				
I alt	18 983	7 923	5 707	3 396	1 957	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Aktiv status ²	15 870	7 117	4 638	2 653	1 462	83,6	89,8	81,3	78,1	74,7
Inaktive i alt	3 113	806	1 069	743	495	16,4	10,2	18,7	21,9	25,3
Av dette:										
Ledig/tiltak	702	123	306	178	95	3,7	1,6	5,4	5,2	4,9
Attf.tiltak	74	6	29	23	16	0,4	0,1	0,5	0,7	0,8
Tidsbegr.ufør	65	-	16	19	30	0,3	-	0,3	0,6	1,5
Ufør	144	6	58	37	43	0,8	0,1	1,0	1,1	2,2
Annen attf.	94	3	31	28	32	0,5	0,0	0,5	0,8	1,6
Ensl.forsørger	41	5	19	9	8	0,2	0,1	0,3	0,3	0,4
Sosialhjelp	88	19	31	25	13	0,5	0,2	0,5	0,7	0,7
Yrkeshemmet	65	5	20	23	17	0,3	0,1	0,4	0,7	0,9
Annet. ukjent	1 658	618	513	327	200	8,7	7,8	9,0	9,6	10,2
Andre ytelser	95	21	35	27	12	0,5	0,3	0,6	0,8	0,6
Kontantstøtte	87	-	11	47	29	0,5	-	0,2	1,4	1,5
Menn										
I alt	9 765	4 075	2 903	1 748	1 039	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Aktiv status ²	8 144	3 636	2 289	1 392	827	83,4	89,2	78,8	79,6	79,6
Inaktive i alt	1 621	439	614	356	212	16,6	10,8	21,2	20,4	20,4
Av dette:										
Ledig/tiltak	434	86	206	94	48	4,4	2,1	7,1	5,4	4,6
Attf.tiltak	42	5	20	12	5	0,4	0,1	0,7	0,7	0,5
Tidsbegr.ufør	30	-	12	6	12	0,3	-	0,4	0,3	1,2
Ufør	79	5	33	20	21	0,8	0,1	1,1	1,1	2,0
Annen attf.	45	2	16	13	14	0,5	0,0	0,6	0,7	1,3
Sosialhjelp	58	13	18	17	10	0,6	0,3	0,6	1,0	1,0
Yrkeshemmet	34	2	15	11	6	0,3	0,0	0,5	0,6	0,6
Annet. ukjent	846	317	269	170	90	8,7	7,8	9,3	9,7	8,7
Andre ytelser	50	9	25	12	4	0,5	0,2	0,9	0,7	0,4
Kontantstøtte	3	-	-	1	2	0,0	-	-	0,1	0,2
Kvinner										
I alt	9 218	3 848	2 804	1 648	918	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Aktiv status ²	7 726	3 481	2 349	1 261	635	83,8	90,5	83,8	76,5	69,2
Inaktive i alt	1 492	367	455	387	283	16,2	9,5	16,2	23,5	30,8
Av dette:										
Ledig/tiltak	268	37	100	84	47	2,9	1,0	3,6	5,1	5,1
Attf.tiltak	32	1	9	11	11	0,3	0,0	0,3	0,7	1,2
Tidsbegr.ufør	35	-	4	13	18	0,4	-	0,1	0,8	2,0
Ufør	65	1	25	17	22	0,7	0,0	0,9	1,0	2,4
Annen attf.	49	1	15	15	18	0,5	0,0	0,5	0,9	2,0
Ensl.forsørger	41	5	19	9	8	0,4	0,1	0,7	0,5	0,9
Sosialhjelp	30	6	13	8	3	0,3	0,2	0,5	0,5	0,3
Yrkeshemmet	31	3	5	12	11	0,3	0,1	0,2	0,7	1,2
Annet. ukjent	812	301	244	157	110	8,8	7,8	8,7	9,5	12,0
Andre ytelser	45	12	10	15	8	0,5	0,3	0,4	0,9	0,9
Kontantstøtte	84	-	11	46	27	0,9	-	0,4	2,8	2,9

¹ Med bakgrunn fra Øst-Europa utenom EU, Asia (inkl. Tyrkia), Afrika, Sør- og Mellom-Amerika og Oseania utenom Australia og New Zealand² Sysselsatte og/eller under utdanning

Tabell A13. Innvandrere¹ 16 - 34 år etter kjønn, aktivitetsstatus og alder. Absolutte tall og i prosent. 4. kvartal 2009

	I alt	16 - 19 år	20 - 24 år	25 - 29 år	30 - 34 år	I alt	16 - 19 år	20 - 24 år	25 - 29 år	30 - 34 år
I alt						Prosent				
I alt	105 536	13 261	22 919	34 447	34 909	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Aktiv status ²	67 907	9 464	14 939	21 237	22 267	64,3	71,4	65,2	61,7	63,8
Inaktive i alt	37 629	3 797	7 980	13 210	12 642	35,7	28,6	34,8	38,3	36,2
Av dette:										
Ledig/tiltak	7 670	338	1 658	2 747	2 927	7,3	2,5	7,2	8,0	8,4
Attf.tiltak	809	26	159	241	383	0,8	0,2	0,7	0,7	1,1
Tidsbegr.ufør	308	1	14	96	197	0,3	0,0	0,1	0,3	0,6
Ufør	380	9	94	118	159	0,4	0,1	0,4	0,3	0,5
Annen attf.	608	5	101	194	308	0,6	0,0	0,4	0,6	0,9
Ensl.forsørger	949	37	221	367	324	0,9	0,3	1,0	1,1	0,9
Sosialhjelp	1 924	186	551	570	617	1,8	1,4	2,4	1,7	1,8
Yrkeshemmet	746	16	140	236	354	0,7	0,1	0,6	0,7	1,0
Annet. ukjent	18 873	2 793	3 974	6 654	5 452	17,9	21,1	17,3	19,3	15,6
Andre ytelser	441	41	97	132	171	0,4	0,3	0,4	0,4	0,5
Kontantstøtte	1 757	6	243	709	799	1,7	0,0	1,1	2,1	2,3
Intro.ordning	3 164	339	728	1 146	951	3,0	2,6	3,2	3,3	2,7
Menn										
I alt	47 701	7 096	10 774	14 774	15 057	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Aktiv status ²	33 844	4 897	7 563	10 488	10 896	71,0	69,0	70,2	71,0	72,4
Inaktive i alt	13 857	2 199	3 211	4 286	4 161	29,0	31,0	29,8	29,0	27,6
Av dette:										
Ledig/tiltak	3 755	211	966	1 317	1 261	7,9	3,0	9,0	8,9	8,4
Attf.tiltak	426	21	110	126	169	0,9	0,3	1,0	0,9	1,1
Tidsbegr.ufør	163	1	9	52	101	0,3	0,0	0,1	0,4	0,7
Ufør	202	7	51	61	83	0,4	0,1	0,5	0,4	0,6
Annen attf.	282	2	59	100	121	0,6	0,0	0,5	0,7	0,8
Ensl.forsørger	8	-	3	3	2	0,0	-	0,0	0,0	0,0
Sosialhjelp	937	112	289	267	269	2,0	1,6	2,7	1,8	1,8
Yrkeshemmet	419	13	92	148	166	0,9	0,2	0,9	1,0	1,1
Annet. ukjent	6 090	1 604	1 267	1 686	1 533	12,8	22,6	11,8	11,4	10,2
Andre ytelser	214	24	57	60	73	0,4	0,3	0,5	0,4	0,5
Kontantstøtte	27	-	4	10	13	0,1	-	0,0	0,1	0,1
Intro.ordning	1 334	204	304	456	370	2,8	2,9	2,8	3,1	2,5
Kvinner										
I alt	57 835	6 165	12 145	19 673	19 852	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Aktiv status ²	34 063	4 567	7 376	10 749	11 371	58,9	74,1	60,7	54,6	57,3
Inaktive i alt	23 772	1 598	4 769	8 924	8 481	41,1	25,9	39,3	45,4	42,7
Av dette:										
Ledig/tiltak	3 915	127	692	1 430	1 666	6,8	2,1	5,7	7,3	8,4
Attf.tiltak	383	5	49	115	214	0,7	0,1	0,4	0,6	1,1
Tidsbegr.ufør	145	-	5	44	96	0,3	-	0,0	0,2	0,5
Ufør	178	2	43	57	76	0,3	0,0	0,4	0,3	0,4
Annen attf.	326	3	42	94	187	0,6	0,0	0,3	0,5	0,9
Ensl.forsørger	941	37	218	364	322	1,6	0,6	1,8	1,9	1,6
Sosialhjelp	987	74	262	303	348	1,7	1,2	2,2	1,5	1,8
Yrkeshemmet	327	3	48	88	188	0,6	0,0	0,4	0,4	0,9
Annet. ukjent	12 783	1 189	2 707	4 968	3 919	22,1	19,3	22,3	25,3	19,7
Andre ytelser	227	17	40	72	98	0,4	0,3	0,3	0,4	0,5
Kontantstøtte	1 730	6	239	699	786	3,0	0,1	2,0	3,6	4,0
Intro.ordning	1 830	135	424	690	581	3,2	2,2	3,5	3,5	2,9

¹ Med bakgrunn fra Øst-Europa utenom EU, Asia (inkl. Tyrkia), Afrika, Sør- og Mellom-Amerika og Oseania utenom Australia og New Zealand

² Sysselsatte og/eller under utdanning

Tabell A 14. Personer uten innvandringsbakgrunn 20 - 34 år etter kjønn, aktivitetsstatus og utdanningnivå. Absolutte tall og i prosent. 4. kv. 2009

	Absolutte tall					Prosent				
	I alt	Kun obligatorisk utdanning	Mellom- utdanning	Universitet/ høyskole	Uoppgitt	I alt	Kun obligatorisk utdanning	Mellom- utdanning	Universitet/ høyskole	Uoppgitt
I alt										
I alt	759 350	162 137	332 954	261 476	2 783	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Aktiv status ¹	666 108	114 068	303 485	247 152	1 403	87,7	70,4	91,1	94,5	50,4
Inaktive i alt	93 242	48 069	29 469	14 324	1 380	12,3	29,6	8,9	5,5	49,6
Av dette:										
Ledig/tiltak	19 954	10 784	6 815	2 235	120	2,6	6,7	2,0	0,9	4,3
Attf.tiltak	6 860	4 459	2 015	331	55	0,9	2,8	0,6	0,1	2,0
Tidsbegr.ufør	5 280	3 119	1 761	354	46	0,7	1,9	0,5	0,1	1,7
Ufør	7 418	5 857	1 162	102	297	1,0	3,6	0,3	0,0	10,7
Annen attf.	6 570	3 906	2 098	519	47	0,9	2,4	0,6	0,2	1,7
Ensl.forsørger	2 604	1 788	649	129	38	0,3	1,1	0,2	0,0	1,4
Sosialhjelp	4 069	3 309	578	79	103	0,5	2,0	0,2	0,0	3,7
Yrkeshemmet	4 472	3 148	1 111	178	35	0,6	1,9	0,3	0,1	1,3
Annet, ukjent	31 074	9 391	11 591	9 499	593	4,1	5,8	3,5	3,6	21,3
Andre ytelser	2 706	1 649	799	221	37	0,4	1,0	0,2	0,1	1,3
Kontantstøtte	2 235	659	890	677	9	0,3	0,4	0,3	0,3	0,3
Menn										
I alt	389 008	96 006	187 612	103 857	1 533	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Aktiv status ¹	341 775	69 247	172 831	98 906	791	87,9	72,1	92,1	95,2	51,6
Inaktive i alt	47 233	26 759	14 781	4 951	742	12,1	27,9	7,9	4,8	48,4
Av dette:										
Ledig/tiltak	12 757	7 343	4 276	1 056	82	3,3	7,6	2,3	1,0	5,3
Attf.tiltak	3 536	2 456	939	110	31	0,9	2,6	0,5	0,1	2,0
Tidsbegr.ufør	1 973	1 289	579	80	25	0,5	1,3	0,3	0,1	1,6
Ufør	4 100	3 269	614	38	179	1,1	3,4	0,3	0,0	11,7
Annen attf.	2 733	1 832	777	105	19	0,7	1,9	0,4	0,1	1,2
Ensl.forsørger	29	16	7	1	5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3
Sosialhjelp	2 477	2 083	297	40	57	0,6	2,2	0,2	0,0	3,7
Yrkeshemmet	2 506	1 868	550	66	22	0,6	1,9	0,3	0,1	1,4
Annet, ukjent	15 690	5 651	6 374	3 367	298	4,0	5,9	3,4	3,2	19,4
Andre ytelser	1 409	948	358	79	24	0,4	1,0	0,2	0,1	1,6
Kontantstøtte	23	4	10	9	-	0,0	0,0	0,0	0,0	-
Kvinner										
I alt	370 342	66 131	145 342	157 619	1 250	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Aktiv status ¹	324 333	44 821	130 654	148 246	612	87,6	67,8	89,9	94,1	49,0
Inaktive i alt	46 009	21 310	14 688	9 373	638	12,4	32,2	10,1	5,9	51,0
Av dette:										
Ledig/tiltak	7 197	3 441	2 539	1 179	38	1,9	5,2	1,7	0,7	3,0
Attf.tiltak	3 324	2 003	1 076	221	24	0,9	3,0	0,7	0,1	1,9
Tidsbegr.ufør	3 307	1 830	1 182	274	21	0,9	2,8	0,8	0,2	1,7
Ufør	3 318	2 588	548	64	118	0,9	3,9	0,4	0,0	9,4
Annen attf.	3 837	2 074	1 321	414	28	1,0	3,1	0,9	0,3	2,2
Ensl.forsørger	2 575	1 772	642	128	33	0,7	2,7	0,4	0,1	2,6
Sosialhjelp	1 592	1 226	281	39	46	0,4	1,9	0,2	0,0	3,7
Yrkeshemmet	1 966	1 280	561	112	13	0,5	1,9	0,4	0,1	1,0
Annet, ukjent	15 384	3 740	5 217	6 132	295	4,2	5,7	3,6	3,9	23,6
Andre ytelser	1 297	701	441	142	13	0,4	1,1	0,3	0,1	1,0
Kontantstøtte	2 212	655	880	668	9	0,6	1,0	0,6	0,4	0,7

¹ Sysselsatte og/eller under utdanning.

Tabell A15. Norskfødte 16 - 34 år med innvandrerforeldre¹ etter kjønn, aktivitetsstatus og utdanningsnivå. Absolutte tall og i prosent. 4. kv. 2009

	Kun obligatorisk utdanning					Kun obligatorisk utdanning Mellom- Universitet/ høyskole Uoppgitt				
	I alt	Kun obligatorisk utdanning	Mellom- utdanning	Universitet/ høyskole	Uoppgitt	I alt	Kun obligatorisk utdanning	Mellom- utdanning	Universitet/ høyskole	Uoppgitt
I alt	Prosent									
I alt	11 060	3 506	4 387	2 644	523	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Aktiv status ²	8 753	2 305	3 845	2 369	234	79,1	65,7	87,6	89,6	44,7
Inaktive i alt	2 307	1 201	542	275	289	20,9	34,3	12,4	10,4	55,3
Av dette:										
Ledig/tiltak	579	335	155	54	35	5,2	9,6	3,5	2,0	6,7
Attf.tiltak	68	49	13	2	4	0,6	1,4	0,3	0,1	0,8
Tidsbegr.ufør	65	46	15	1	3	0,6	1,3	0,3	0,0	0,6
Ufør	138	107	10	1	20	1,2	3,1	0,2	0,0	3,8
Annen attf.	91	58	27	3	3	0,8	1,7	0,6	0,1	0,6
Ensl.forsørger	36	19	8	7	2	0,3	0,5	0,2	0,3	0,4
Sosialhjelp	69	48	5	2	14	0,6	1,4	0,1	0,1	2,7
Yrkeshemmet	60	39	16	-	5	0,5	1,1	0,4	-	1,0
Annet, ukjent	1 040	417	245	187	191	9,4	11,9	5,6	7,1	36,5
Andre ytelser	74	45	23	3	3	0,7	1,3	0,5	0,1	0,6
Kontantstøtte	87	38	25	15	9	0,8	1,1	0,6	0,6	1,7
Menn										
I alt	5 690	2 170	2 111	1 144	265	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Aktiv status ²	4 508	1 471	1 867	1 038	132	79,2	67,8	88,4	90,7	49,8
Inaktive i alt	1 182	699	244	106	133	20,8	32,2	11,6	9,3	50,2
Av dette:										
Ledig/tiltak	348	230	75	28	15	6,1	10,6	3,6	2,4	5,7
Attf.tiltak	37	26	6	2	3	0,7	1,2	0,3	0,2	1,1
Tidsbegr.ufør	30	22	6	-	2	0,5	1,0	0,3	-	0,8
Ufør	74	56	7	1	10	1,3	2,6	0,3	0,1	3,8
Annen attf.	43	33	8	2	-	0,8	1,5	0,4	0,2	-
Sosialhjelp	45	33	4	-	8	0,8	1,5	0,2	-	3,0
Yrkeshemmet	32	26	4	-	2	0,6	1,2	0,2	-	0,8
Annet, ukjent	529	242	123	72	92	9,3	11,2	5,8	6,3	34,7
Andre ytelser	41	29	10	1	1	0,7	1,3	0,5	0,1	0,4
Kontantstøtte	3	2	1	-	-	0,1	0,1	0,0	-	-
Kvinner										
I alt	5 370	1 336	2 276	1 500	258	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Aktiv status ²	4 245	834	1 978	1 331	102	79,1	62,4	86,9	88,7	39,5
Inaktive i alt	1 125	502	298	169	156	20,9	37,6	13,1	11,3	60,5
Av dette:										
Ledig/tiltak	231	105	80	26	20	4,3	7,9	3,5	1,7	7,8
Attf.tiltak	31	23	7	-	1	0,6	1,7	0,3	-	0,4
Tidsbegr.ufør	35	24	9	1	1	0,7	1,8	0,4	0,1	0,4
Ufør	64	51	3	-	10	1,2	3,8	0,1	-	3,9
Annen attf.	48	25	19	1	3	0,9	1,9	0,8	0,1	1,2
Ensl.forsørger	36	19	8	7	2	0,7	1,4	0,4	0,5	0,8
Sosialhjelp	24	15	1	2	6	0,4	1,1	0,0	0,1	2,3
Yrkeshemmet	28	13	12	-	3	0,5	1,0	0,5	-	1,2
Annet, ukjent	511	175	122	115	99	9,5	13,1	5,4	7,7	38,4
Andre ytelser	33	16	13	2	2	0,6	1,2	0,6	0,1	0,8
Kontantstøtte	84	36	24	15	9	1,6	2,7	1,1	1,0	3,5

¹ Med bakgrunn fra Øst-Europa utenom EU, Asia (inkl. Tyrkia), Afrika, Sør- og Mellom-Amerika og Oseania utenom Australia og New Zealand

² Sysselsatte og/eller under utdanning

Tabell A16. Innvandrere¹ 20 - 34 år etter kjønn, aktivitetsstatus og utdanningsnivå. Absolutte tall og i prosent. 4. kv. 2009

	Absolutte tall					Prosent				
	I alt	Kun obligatorisk utdanning	Mellom- utdanning	Universitet/ høyskole	Uoppgitt	I alt	Kun obligatorisk utdanning	Mellom- utdanning	Universitet/ høyskole	Uoppgitt
I alt										
I alt	92 275	25 829	14 637	11 170	40 639	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Aktiv status ²	58 443	15 564	11 970	9 488	21 421	63,3	60,3	81,8	84,9	52,7
Inaktive i alt	33 832	10 265	2 667	1 682	19 218	36,7	39,7	18,2	15,1	47,3
Av dette:										
Ledig/tiltak	3 788	1 336	363	188	1 901	7,9	12,3	5,8	3,6	7,2
Attf.tiltak	378	203	52	10	113	0,8	1,8	0,8	0,2	0,4
Tidsbegr.ufør	145	72	32	11	30	0,3	0,6	0,5	0,1	0,1
Ufør	176	120	18	3	35	0,4	1,0	0,3	0,0	0,2
Annen attf.	323	146	62	19	96	0,7	1,2	0,7	0,3	0,4
Ensl.forsørger	904	462	87	22	333	1,0	1,8	0,6	0,2	0,8
Sosialhjelp	913	396	48	15	454	1,9	3,3	0,7	0,4	1,8
Yrkeshemmet	324	147	47	18	112	0,8	1,6	0,7	0,3	0,5
Annet. ukjent	11 594	1 290	546	440	9 318	17,4	9,8	6,4	7,0	29,1
Andre ytelser	210	85	32	16	77	0,4	0,7	0,4	0,2	0,3
Intro.ordning	1 695	593	44	90	968	3,1	4,3	0,6	2,3	3,4
Kontantstøtte	1 724	308	113	36	1 267	1,9	1,2	0,8	0,3	3,1
Menn										
I alt	40 605	14 105	7 178	4 877	14 445	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Aktiv status ²	28 947	8 998	5 955	4 063	9 931	71,3	63,8	83,0	83,3	68,8
Inaktive i alt	11 658	5 107	1 223	814	4 514	28,7	36,2	17,0	16,7	31,2
Av dette:										
Ledig/tiltak	3 544	1 831	481	217	1 015	8,7	13,0	6,7	4,4	7,0
Attf.tiltak	405	265	60	16	64	1,0	1,9	0,8	0,3	0,4
Tidsbegr.ufør	162	93	43	5	21	0,4	0,7	0,6	0,1	0,1
Ufør	195	145	21	2	27	0,5	1,0	0,3	0,0	0,2
Annen attf.	280	172	41	9	58	0,7	1,2	0,6	0,2	0,4
Ensl.forsørger	8	6	-	1	1	0,0	0,0	-	0,0	0,0
Sosialhjelp	825	460	57	31	277	2,0	3,3	0,8	0,6	1,9
Yrkeshemmet	406	265	50	13	78	1,0	1,9	0,7	0,3	0,5
Annet. ukjent	4 486	1 233	393	340	2 520	11,0	8,7	5,5	7,0	17,4
Andre ytelser	190	108	26	11	45	0,5	0,8	0,4	0,2	0,3
Intro.ordning	1 130	518	44	166	402	2,8	3,7	0,6	3,4	2,8
Kontantstøtte	27	11	7	3	6	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0
Kvinner										
I alt	51 670	11 724	7 459	6 293	26 194	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Aktiv status ²	29 496	6 566	6 015	5 425	11 490	57,1	56,0	80,6	86,2	43,9
Inaktive i alt	22 174	5 158	1 444	868	14 704	42,9	44,0	19,4	13,8	56,1
Av dette:										
Ledig/tiltak	3 788	1 336	363	188	1 901	7,3	11,4	4,9	3,0	7,3
Attf.tiltak	378	203	52	10	113	0,7	1,7	0,7	0,2	0,4
Tidsbegr.ufør	145	72	32	11	30	0,3	0,6	0,4	0,2	0,1
Ufør	176	120	18	3	35	0,3	1,0	0,2	0,0	0,1
Annen attf.	323	146	62	19	96	0,6	1,2	0,8	0,3	0,4
Ensl.forsørger	904	462	87	22	333	1,7	3,9	1,2	0,3	1,3
Sosialhjelp	913	396	48	15	454	1,8	3,4	0,6	0,2	1,7
Yrkeshemmet	324	147	47	18	112	0,6	1,3	0,6	0,3	0,4
Annet. ukjent	11 594	1 290	546	440	9 318	22,4	11,0	7,3	7,0	35,6
Andre ytelser	210	85	32	16	77	0,4	0,7	0,4	0,3	0,3
Intro.ordning	1 695	593	44	90	968	3,3	5,1	0,6	1,4	3,7
Kontantstøtte	1 724	308	113	36	1 267	3,3	2,6	1,5	0,6	4,8

¹ Med bakgrunn fra Øst-Europa utenom EU, Asia (inkl. Tyrkia), Afrika, Sør- og Mellom-Amerika og Oseania utenom Australia og New Zealand² Sysselsatte og/eller under utdanning

Figurregister

2.1.	Befolkningen 16-34 år etter innvandrerbakgrunn og alder. Prosent. 4. kvartal 2009...	10
2.2.	Innvandrere og norskfødte 16-34 år med innvandrerforeldre etter verdensregion	12
2.3.	Innvandrere med botid på under 7 år etter kjønn og alder. Prosent. 4. kvartal 2009...	13
2.4 a.	Innvandrere 16-34 år etter innvandringsgrunn. Prosent. 4. kvartal. 2009.....	14
2.4b.	Innvandrere 16-34 år etter innvandringsgrunn og kjønn. Prosent. 4. kvartal. 2009	14
3.1.	Andel aktive (sysselsatte eller under utdanning) etter alder og innvandringsbakgrunn. I prosent av personer i alt i hver gruppe. 4. kvartal 2009.....	18
3.2.	Andel aktive (sysselsatte eller under utdanning) etter innvandringsbakgrunn, kjønn og alder. I prosent av personer i alt i hver gruppe. 4. kvartal 2009.....	19
6.1.	Personer 25 - 34 år etter innvandringsbakgrunn, alder og familiesituasjon. Prosent. 4. kvartal 2009.....	29
6.2.	Personer 25 - 34 år etter innvandringsbakgrunn, alder, kjønn og familiesituasjon. Prosent. 4. kvartal 2009.....	30
6.3.	Sysselsatte blant gifte med barn etter kjønn, alder og innvandringskategori. Prosent. 4. kvartal 2009.....	31
7.1	Aktive 20 – 34 år etter alder, innvandringsbakgrunn og utdanningsnivå. Prosent. 4.kv. 2009.....	37
7.2a	Aktive 20 – 24 år etter alder, innvandringsbakgrunn, utdanningsnivå og kjønn. Prosent. 4.kv. 2009	38
7.2b	Aktive 25 – 34 år etter alder, innvandringsbakgrunn, utdanningsnivå og kjønn. Prosent. 4.kv. 2009	38

Tabellregister

2.1.	Norskfødte 16-74 år med innvandrerforeldre ¹ etter landbakgrunn. 4. kvartal 2009.....	12
2.2.	Personer 16-34 år etter innvandringsbakgrunn, kjønn og alder. Prosent. 4. kvartal 2009	12
3.1.	Andel aktive (sysselsatte eller under utdanning) i alt etter kjønn og innvandringsbakgrunn. Prosent. 4. kvartal 2009. Endring i prosentpoeng 4. kvartal 2008 – 2009	16
3.2.	Differanser (i prosentpoeng) i andel aktive i forhold til befolkningen uten innvandringsbakgrunn. 4. kvartal 2008 og 2009.....	16
3.3.	Endringer i andel aktive (i arbeid eller utdanning) etter innvandringsbakgrunn, kjønn og alder. Prosentpoeng. 4. kvartal 2008-2009.....	17
3.4.	Andel aktive (sysselsatte eller i utdanning) 21 til 24 år i 2004 og 26 til 29 år i 2009 etter innvandringsbakgrunn og kjønn. Prosent.	21
4.1.	Andel aktive (sysselsatte eller i utdanning) 16-34 år etter verdensregion og kjønn. Prosent. 4. kv. 2008-2009	22
4.2.	Andel aktive (sysselsatte eller i utdanning) 16 - 34 år etter verdensregion, kjønn, alder og innvandringsbakgrunn. I prosent av personer i alt i hver gruppe. 4. kvartal 2009	24
5.1.	Innvandrere etter alder ved innvandring, aktivitetsstatus og alder. Prosent. 4. kvartal 2009.....	26
5.2.	Innvandrere etter alder ved innvandring og aktivitetsstatus. Prosent. 4. kvartal 2008 og 2009	27
5.3.	Innvandrere etter alder ved innvandringstidspunkt, aktivitetsstatus, kjønn og alder. Prosent. 4. kvartal 2009.....	28
6.1.	Sysselsatte etter innvandrerbakgrunn, kjønn og familiesituasjon. Prosent. 4. kv. 2008 - 2009	32
7.1.	Personer 20 -34 år med registrert utdanning etter innvandringsbakgrunn, kjønn og høyeste fullførte utdanning. Prosent. 4. kvartal 2009	34
7.2.	Personer 20-34 år etter innvandringsbakgrunn, kjønn, aktivitetsstatus og høyeste fullførte utdanningsnivå. 4. kvartal 2009.....	36
7.3.	Endring i andel aktive (i arbeid eller utdanning) 19-34 år etter kjønn, utdanningsnivå og innvandringsbakgrunn. I prosentpoeng. 4. kvartal 2008 og 2009..	39
8.1.	Personer 16-34 år etter statuskode og innvandringsbakgrunn. Absolutte tall og i prosent. 4. kv. 2009.....	41
8.2.	Personer 16 - 34 år etter statuskode, kjønn og innvandringsbakgrunn. Prosent. 4. kvartal 2009.....	42
8.3.	Personer 20-34 år i alt og med kun obligatorisk utdanning etter inaktiv status og innvandringsbakgrunn. Prosent. 4. kvartal 2009	44
8.4.	Innvandrere ¹) 16 - 34 år etter aktivitetsstatus (inkl. introduksjonsordning), botid og kjønn. Absolutte tall og i prosent. 4. kvartal 2009	45
8.5.	Innvandrere 16 - 34 år etter aktivitetsstatus (inkl. introduksjonsordning), verdensregion og kjønn. Absolutte tall og i prosent. 4. kvartal 2009	46
8.6.	Innvandrere 16 - 34 år etter kjønn, aktivitetsstatus og verdensregion. Prosent. 4. kvartal 2009.....	47
A1a.	Befolkningen uten innvandringsbakgrunn etter kjønn, aktivitetsstatus og alder. Absolutte tall og i prosent. 4. kvartal 2009.....	49
A1b.	Norskfødte med innvandrerforeldre etter kjønn, aktivitetsstatus og alder. Absolutte tall og i prosent. 4. kvartal 2009.....	50
A1c.	Innvandrere etter kjønn, aktivitetsstatus og alder. Absolutte tall og i prosent. 4. kvartal 2009.....	51
A2.	Aktive 16 - 34 år etter aktivitetsstatus og innvandrerbakgrunn. 4. kv. 2008 – 2009.....	51
A3a.	Personer i alt etter innvandringsbakgrunn, aktivitetsstatus og alder. I prosent av personer i alt i hver gruppe. 4. kvartal 2008 - 2009	52
A3b.	Menn etter innvandringsbakgrunn, aktivitetsstatus og alder. I prosent av personer i alt i hver gruppe. 4. kvartal 2008 - 2009	52
A3bc	Kvinner etter innvandringsbakgrunn, aktivitetsstatus og alder. I prosent av personer i alt i hver gruppe. 4. kvartal 2008 - 2009	53
A4a.	Norskfødte 16-34 år med innvandrerforeldre etter verdensregion og alder. Absolutte tall og i prosent. 4. kvartal 2009.....	53
A4b.	Innvandrere 16-34 år etter verdensregion og alder. Absolutte tall og i prosent. 4. kvartal 2009.....	53
A5a.	Aktive innvandrere 16-34 år (i arbeid eller utdanning) etter verdensregion, kjønn og alder. Absolutte tall og i prosent av personer i alt i hver gruppe. 4. kv. 2009	54
A5b.	Aktive norskfødte 16-34 år (i arbeid eller utdanning) med innvandrerforeldre etter verdensregion, kjønn og alder. Absolutte tall og i prosent av personer i alt i hver gruppe. 4. kv. 2009.....	54
A6.	Sysselsatte etter innvandringsbakgrunn, alder, kjønn og familiesituasjon. Absolutte tall og i prosent av personer i alt i hver gruppe. 4. kvartal 2008	55
A7.	Sysselsatte etter innvandringsbakgrunn, alder, kjønn og familiesituasjon. Absolutte tall og i prosent av personer i alt i hver gruppe. 4. kvartal 2009	56

A8. Personer 20 -34 år etter innvandringsbakgrunn, kjønn og høyeste fullførte utdanning. Absolutte tall og i prosent. 4. kvartal 2009	57
A9. Andel under utdanning etter innvandringsbakgrunn, kjønn og utdanningsnivå. 4. kv. 2008-2009	57
A10. Aktive (i arbeid eller utdanning) 19-34 år etter kjønn, utdanningsnivå og innvandringsbakgrunn. Prosent. 4. kvartal 2008 og 2009	58
A11. Personer uten innvandringsbakgrunn 16 - 34 år etter kjønn, aktivitetsstatus og alder. Absolutte tall og i prosent. 4. kvartal 2009.....	59
A12. Norskfødte 16 - 34 år med innvandrerforeldre1) etter kjønn, aktivitetsstatus og alder. Absolutte tall og i prosent. 4. kvartal 2009.....	60
A13. Innvandrere 16 - 34 år etter kjønn, aktivitetsstatus og alder. Absolutte tall og i prosent. 4. kvartal 2009.....	61
A 14. Personer uten innvandringsbakgrunn 20 - 34 år etter kjønn, aktivitetsstatus og utdanningnivå. Absolutte tall og i prosent. 4. kv. 2009	62
A15. Norskfødte 16 - 34 år med innvandrerforeldre etter kjønn, aktivitetsstatus og utdanningsnivå. Absolutte tall og i prosent. 4. kv. 2009.....	63
A16. Innvandrere 20 - 34 år etter kjønn, aktivitetsstatus og utdanningsnivå. Absolutte tall og i prosent. 4. kv. 2009.....	64